

I.Indtroducere

Prezentul Raport este necesar pentru a determina starea sistemului educațional din raionul Nisporeni, evidențiind dinamica, tendințele de bază, pentru a stabili valorile și a analiza problemele identificate.

Raportul este format din trei părți componente, corespunzătoare obiectivelor urmărite de Ministerul Educației:

Partea întâia a raportului *Analiza sistemului de învățământ din perspectiva indicatorilor de bază* – cuprinde o diagnoză asupra situației învățământului din raionul Nisporeni pe baza indicatorilor de bază. Analiza ne permite a realiza evidențierea principalelor tendințe înregistrate pe parcursul ultimei perioade, descriind progresele, dar și problemele, care încă se mențin.

Dimensiunile sistemului de educație evaluate prin intermediul indicatorilor de bază sunt următoarele:

- resursele umane;
- participarea la educație;
- eficiența internă a sistemului de învățământ;
- rezultatele elevilor;

Partea a doua descrie toate dimensiunile activității realizate în perioada anului școlar 2013-2014, analizate prin prisma ACCESULUI, CALITĂȚII, RELEVANȚEI, EFICACITĂȚII, EFICIENȚII.

Partea a treia a raportului include dimensiunea financiară, care pornește de la o descriere a cheltuielilor din educație, completându-se cu unele precizări, ce țin de gestionarea finanțelor.

ANALIZA STĂRII SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT în RAIONUL NISPORENI

DATE GENERALE: Raionul NISPORENI- Numărul populației este de 64340 locuitori, 23 de primării, în cadrul cărora sunt 39 localități Reședința raionului este orașul Nisporeni, cu o populație de 11726 mii locuitori. Componenta etnică a populației: 97,2% moldoveni, 0,9 ruși; 1,9 % alte naționalități

Sistemul educațional al raionului este reprezentat de 33 instituții de învățământ preuniversitar, 27 grădinițe, 2 Centre Comunitare pentru educația preșcolară, un Centru de Creație al Copiilor și Școala de Sport Nisporeni. Obiectivele propuse în Planul Managerial al DÎTS pe anul școlar 2013-2014 conturează o realizare de 75%, ca urmare, definim următoarele probleme și scoatem în evidență tendințele generale în sistemul educațional:

DEFINIREA PROBLEMELOR

-Se înregistrează o tendință de scădere a populației. Analiza tendințelor demografice indică reducerea numărului populației școlare, cu efecte imediate asupra instituțiilor de învățământ, fiind afectate, în temei, atât școlile din învățământul primar și gimnazial, cât și liceele din localitățile rurale.

-Migrația populației și impactul negativ al acesteia asupra educației copiilor. Conform datelor de la 01.01.2011 plecați sunt 6,8 mii locuitori, sau 8,7%, cel mai reprezentativ grup este de 20-45 ani.

-Absenteismul înalt. Deosebit de înalt absenteism este în Gimnaziul Vulcănești, dar nu putem considera rezolvată problema și în alte instituții școlare.

-Asigurarea șanselor egale pentru toți copiii cu cerințe educaționale speciale. Lipsa rampelor de acces în instituții, insuficientă tratare individuală a tuturor copiilor cu CES, atenție insuficientă / superficială a incluziunii în instituțiile preșcolare.

-Reticență la schimbare și dezinteres pentru dezvoltarea profesională a unor cadre didactice.

-Calitatea educației. Promovabilitate scăzută la treapta de școlaritate gimnazială și liceală.

TENDINȚE GENERALE ÎN SISTEMUL EDUCAȚIONAL RAIONAL

- Implementarea reformei structurale în educație: reorganizarea instituțiilor educaționale mici ce nu asigură servicii educaționale de calitate, modificarea statutului din liceu în gimnaziu pentru instituții ce nu răspund criteriilor de competitivitate.

-Management financiar mai eficient al instituțiilor de învățământ preuniversitar, realizat în toate instituțiile școlare (toate sunt ordonatori secundari de buget).

-Asigurarea condițiilor pentru studii, dotarea sălilor de clasă, reparații capitale desfășurate în instituțiile de învățământ. Implementarea proiectelor de finanțare a lucrărilor de eficiență energetică.

-Dezvoltare profesională a cadrelor didactice, organizarea unui proces educațional centrat pe elev.

-Exigența și corectitudinea evaluărilor sumative /finale.

-Din numărul total al populației raionului Nisporeni **14,5% sunt implicați în procesul educațional / pe țară ponderea este de 19%;**

-Cheltuieli în domeniul învățământului/ Nisporeni:

anii	Cheltuieli în învățământ (mii lei)	%din buget ul raionului
2009	60503,7	62,5
2010	68180,9	64,8
2011	80568,3	63,0
2012	86720,0	63,5
2013	94680,7	60,6

-Salariul mediu al angajaților din învățământ, anul 2013:

Total angajați: 1676;

Fondul de salarizare:45983,4

Salariul mediu -2286,3lei

Precizări ref. la cadre didactice

total -830 unități în inst.ed. ;

Fondul de salarizare -27840,7

Salariul mediu- 3126,27lei.

-Bugetul în bază de formulă inst. de inv.preuniversitar:

Total: 56166,4 mii lei

Ponderea:înv.primar (3școli)

(01.;02;/102)- 3,3%

Gimnazial(337)-50,2%

(338) liceal- 46,5 %

**Partea I   Analiza sistemului de învățământ din perspectiva indicatorilor de bază.
Situția efectivelor de personal din sistemul de învățământ al raionului Nisporeni**

În sistemul educațional raional sunt 1676 de angajați, ce constituie 2,6% din populația raionului Nisporeni. Numărul angajaților este în creștere față de anul trecut școlar cu 39 pedagogi / cu 2,3% mai mult.

Analiza la nivelul fiecărei categorii de personal: 830 cadre didactice în instituții educaționale; administrativ- didactic-113: directori înv.preun.-33, înv.compl. -3 șefi de gr.-27; directori adjuncți-50 (din ei dir. adj. pentru instruire cu un salariu-17; cu 0,5-4, cu 0,25-4), org.cu un salariu 17. Dir.adj. resp de instr. și organiz. (pe 0,75)- 8 anagajați ; 186 angajați didactic – auxiliari, 660 de angajați tehnici

Definirea indicatorului de bază:

Resurse umane ale sistemului de educație

Indicatorul se utilizează pentru a evidenția nivelul de ocupare al cadrelor didactice din sistem și este foarte important pentru analiza potențialului didactic, raportat la serviciile prestate.

Analiza la nivelul treptei preșcolare:

Total angajați -386

Șefi de grădiniță total- 27; metodiști-3;
Personal didactic -168, didactic -auxiliar-98;
personal tehnic-120.

Numărul grupelor de copii în grădinițe: 99;
Studii a cadrelor didactice din învățământul preșcolar

superioare-41pedagogi;
superioare incomplete-17
-medii-speciale-67;
Medii speciale pedagogice -54
-studii medii speciale nepedagogice-13;
-studii medii-19.

În spațiu urban-41 cadre didactice,
127 educatori de grădiniță în spațiul rural

Analiza la nivelul învățământului primar:

Total cadre didactice în învățământ primar

anul	Nr cadre	% din total cadre did. pe raion
2012/13	152	18,3
2013/14	144	17,3

Femei-140 cadre didactice/ 4 bărbați.
Cu norma întregă- 115 pedagogi;
Cumularzi -3
Cu grad didactic-78 pedagogi
Studii superioare pedagogice—59cadre did.
Studii medii speciale-53 pedagogi;
Studii superioare de alt profil pedagogic-26
Repatizare pe vârste:

Din numărul de învățători (144):

Sub 25 ani	7	45-49ani	23
25-29 ani	10	50-54ani	24
30-34 ani	12	55-59ani	13
35-39 ani	17	60-64ani	7
40-44ani	24	65 și peste	7

Mai mulți pedagogi sunt cu vârsta între **40 și 54** ani
În spațiu urban sunt 21 pedagogi, rural-123.

Analiza la nivelul învățământului gimnazial-liceal:

Total cadre didactice ce predau în treapta gimnazială și liceală - 430, din care sunt 307 femei și 123 bărbați.

Cu studii superioare la toate disciplinele școlare 430 cadre didactice

Cu grad didactic-269 pedagogi

Din numărul total de cadre didactice (430)

Sub 25 ani	15	45-49ani	51
25-29 ani	32	50-54ani	58
30-34 ani	42	55-59ani	62
35-39 ani	42	60-64ani	57
40-44ani	33	65 și peste	38

266 de pedagogi au o vârstă după 45 de ani

În spațiu urban –81cadre didactice, în instituții rurale sunt 749 pedagogi.

Analiza efectivului de personal pe discipline școlare

Total profesori	Din care la specialitatea de bază:														
	I.română	I.rusă	Istoria românilor	informatica	matematica	fizica	chimia	geografia	biologia	Limba engleză	Limba franceză	Educația tehnologică	Educația plastică	Educația fizică	Alte discipline
430	62	29	36	15	49	27	21	23	22	18	32	27	15	6	18

Necesarul de cadre didactice în instituțiile educaționale

nr	specilaizarea	Nr de specialiști incluși în ofertă pentru anul 2011-2012	Din esi s-au prezentat	Nr de specialiști incluși în ofertă pentru anul 2012-2013	Din esi s-au prezentat	Nr de specialiști incluși în ofertă pentru anul 2013-2014	Din esi s-au prezentat	Oferta pentru anul școlar 2014-2015	Instituțiile ce duc lipsa acestor specialiști
1.	Educator înv preșcolar	0	0	2	3	0	0	0	Instituții preșcolare rurale
2.	Înv. primar	4	2	2	3	3	5	4	Gimnaziul "Ion Creangă" Soltănești; Gimn.Valea Trestieni, Gimn. Vulcănești Gimn.Bursuc,Gimn.Brătuleni
3.	Limba franceză	7	2	1	0	2	0	4	Gimn.Valea Trestieni, Gimn. Vulcănești Gimn.Găureni Gimn.Ciutești
4.	Limba engleză	2	1	1	0	0	1	3	Gimn.Șendreni

									L.T "Alexandru cel Bun" Vărărești L:T:"Gr.Vieru" Iurceni
5.	Limba română	3	3	1	0	4	2	5	L.T"Ștefan cel Mare",gimn."Valeriu Bulicanu Boldurești Gimn.Șișcani Gimn.Bursuc
6.	Limba rusă	2	1	2	0	5	1	3	Gimn.Vulcănești Gimn.Șișcani
7.	Matematica	13	1	5	0	8	1	9	L.T."Mircea Eliade" L.T "Ștefan cel Mare" L.T."Alexandru cel Bun", Gimn.Bursuc; Gimn.Șișcani Gimn.Valea Trestieni; Gimn.Găureni Gimn.Vulcănești Gimn.Zberoaia
8.	Fizica	2	0	0	0	1	0	3	Gimn."Valeriu Dumbravă" Ciorești Gimn.Marinici Gimn.Vulcănești Gimn.Brătuleni
9.	Istoria	1	0	1	0	3	0	1	Gimn.Cristești
10	Educația muzicală	1	0	0	0	1	1	2	Liceul Teoretic Milești, Gimn."Ion Creangă" Soltănești
11	Educația fizică				0	1	1	3	Gimn."Valeriu Dumbravă" Ciorești Liceul Teoretic Milești Liceul Teoretic"Prometeu"
12	Informatica	1	1	0	0	1	0	2	Liceul Teoretic Bălăurești Liceul Teoretic"Prometeu" Gimn.Brătuleni
	Total:	41	12	19	12	37	13	39	

Concluzie: Problema esențială în asigurarea cu cadre didactice este la matematică: În 9 instituții școlare lipsa profesorului de matematică este problema de bază în asigurarea condițiilor pentru asigurarea accesului la educație de calitate. Din cele 30 de instituții școlare (nu se includ și școlile primare grădiniță) în 9 școli nu sunt cadre didactice la matematică, ceea ce constituie 30,0%. Numărul tinerilor specialiști, care completează rândurile cadrelor didactice este cu mult mai mic față de ofertă (Oferta în 2011/2012 fiind de 13 specialiști, s-a prezentat 1, care se află în concediu de îngrijire a copilului; 2012/2013 – 5 persoane, nu s-a prezentat nici unul; 2013/2014 – 8 persoane, s-a prezentat 1; în 2014/2015 oferta este de 9 persoane).

Problemă lipsei cadrelor didactice mai este și în învățământul primar, la limba franceză, limba engleză, română.

Asigurarea școlilor de circumscripție cu cadre didactice

Din cele șase școli de circumscripție, sunt insuficiente cadre didactice la disciplinele:

nr	școala de circumscripție	Este nevoie de profesor la disciplinele:	Număr ore
1.	Gimnaziul Șișcani	Matematica, limba română, limba rusă	Matematica și l.rom.-mai mult de o normă did. L rusă –o normă didactică
2.	Gimnaziul "Valeriu Bulicanu" Boldurești	Limba română;	o normă didactică
3.	Liceul Teoretic "Alexandru cel Bun" Vărzărești	Matematica, limba engleză	Mai mult de o normă didactică la ambele discipline
4.	Liceul Teoretic Seliște	Matematica, chimia.	Câte o normă didactică la ambele discipline
5.	Gimnaziul Brătuleni	Înv. Primar, fizica, informatica	2 norme did. La Înv. Primar, fizica și inf.-o normă didactică
6.	Liceul Teoretic "Grigore Vieru" Iurceani	Limba engleză, matematica	Câte o normă didactică la ambele discipline

Au abandonat activitatea în sistemul educațional:

Pe parcursul anului 2010-11	Anul 2011-2012	Anul 2012-2013	Anul 2013-2014
26 cadre didactice	18 pedagogi (din ei un tânăr specialist)	15 pedagogi (din ei 3 tineri specialiști)	12 (din ei un tânăr specialist)

Notă: Este indicat abandonul doar în temeiul art 85 alin 1 C.M. (din proprie inițiativă), nu și art 301 C.M. (atingerea vârstei de pensie)
În total au abandonat activitatea în ultimii trei ani 5 tineri specialiști.

Calificarea personalului didactic

În sistemul de învățământ din raionul Nisporeni constatăm :

- În anul 2013-2014 ponderea personalului calificat în învățământul preuniversitar este de **82,9%** și urmează o tendință ascendentă față de anul trecut școlar 2012-2013 , în care am constatat o pondere de **79,3%** a personalului calificat.
-învățământ primar- ponderea personalului calificat **-96,1%**;
-învățământ gimnazial-**76,2 %**
-Învățământ liceal **-100%**
- **ponderea personalului calificat în instituțiile preșcolare este de 63,6 %** , ceea ce demonstrează o ascendență față de anul 2012-2013 , unde am constatat o pondere de **62,1%** a personalului calificat.
- În anul 2013-2014 ponderea personalului cu o normă didactică întreagă în instituțiile școlare este de **62%**; față de anul 2012-2013 când **68 %** din pedagogi dețineau norma întreagă.
- ponderea personalului cu o normă didactică întreagă în instituțiile preșcolare este de **66,6%**; față de anul 2012-2013 când **71%** din pedagogi dețineau această normă.

Alte precizări referitoare la cadrele didactice:

- din învățământul preșcolar: Total :168 cadre didactice, din care: 27 pedagogi.

Cu grade didactice: gr.I-1 angajat;

Grad didactic II -26 angajat.

Vârsta medie -38ani;

Activează -17 pensionari; 11 cumularzi.

Proporția personalului didactic femei/ bărbați: în instituțiile preșcolare -100 % femei;

- În instituțiile școlare și extrașcolare -74,3% sunt femei (492 cadre didactice), 170 bărbați , ce constituie **25, 6 %** din numărul total de cadre didactice (662)

Analiza ponderii pedagogilor cu grade didactice : Învățământul primar și gimnazial-liceal

Cadre didactice	Ponderea pedagogilor cu grade didactice			Din pedagogii cu grade didactice		Din pedagogii cu grade didactice, sunt :		În școlile de circumscripție sunt pedagogi cu grade didactice:					Ponderea pedagogilor pe discipline școlare de bază , ce dețin grade didactice								
	superior	Unu	doi	Din spațiu urban	Din spațiu rural	Înv primar	la treapta gimnazial-liceală	LTSeliste (total 30)	LT”Gr.Vieru” Iurceni (21)	LT”Alexandru cel Bun” Vărzărești (36)	Gimnaziu I Șişcani (19)	Gimnaziul Brătuleni (19)	Gimm.”Valeriu Bulicanu” Boldurești(26)	Limba română (total 91)	Limba străină (total 51)	Matematica (total 60)	Istoria (total 37)	Biologia (total 35)	Informatica (total 27)	Chimia (total 31)	Geografia Total 15)
662 din care 347 dețin grad didactic	2 0,32 %	22 3,5 %	323 51,9 %	76 21,9 %	271 78%	78 54,1 %	269 62,5%	15 (50%)	14 (66,6%)	26 (72,2%)	12 (63,1)	4 (21%)	13 (50%)	48,3 %	41,1 %	43,3 %	62,1%	54,2	29 %	35,4	45,4 %

Concluzie :

- Reticență și dezinteres pentru creștere profesională, în special pentru aspirare la un grad superior/ unu;
- dezinteres maievident este la disciplinele de studii: informatica, chimia, limbi străine, limba română,etc.
- Școlile de circumscripție nu includ suficiente obiective pentru dezvoltare profesională, în special constatăm nesatisfăcătoare situația în Gimnaziul Brătuleni, unde doar 4 pedagogi dețin grade didactice.

Raportul ELEV PER CADRU DIDACTIC

Raportul *elev per cadru didactic* a înregistrat în anul școlar 2013-2014 o descreștere:

În instituțiile de învățământ preuniversitar sunt 622 cadre didactice, elevi- 6969, raportul fiind de 11,2 /1 cadru didactic.

Anul școlar	Nr elevi	Nr clase	Cadre didactice	Raportul elev/ cadru didactic
2011-2012	7246	368	638	11,5/1
2012-2013	7179	355	630	11,4 / 1
2013-2014	6969	349	622	11,2 / 1

Raportul elev/ cadru didactic în învățământul primar:

Anul școlar 2012-2013: raportul este de **19,8 / la un** cadru didactic;

Anul școlar 2013-2014: raportul este de **18,7/ 1** cadru didactic.

Raportul elev/ cadru didactic în învățământul gimnazial-liceal:

Anul 2011-2012: raportul este de **11,4 / la un** pedagog;

Anul 2012-2013: raportul este de **10,2 / la un** cadru didactic;

Anul 2013- 2014: raportul este de **9,93 / la un** cadru didactic.

Este evident tendința de descreștere.

Raportul elev/ cadru didactic pe ultimul an de studii este cauzat de apariția multor instituții cu clase foarte mici, spre exemplu:

Instituția	Clasa a V-a	cl.a VI-a	cl. aVII-a	VIII-a	IX-a
Gimn.Bărboieni	8	13	13	14	9
Gimnaziul Bolțun	14	12	12	11	9
Gimnaziul Bursuc	19	9	11	21	16
Gimnaziul Ciutești	17	15	15	0	12
Gimnaziul Cristești	12	16	10	14	19
Gimnaziul Găureni	12	8	10	7	6

Raportul este în descreștere și în clasele de liceu:

Clase de liceu de la a X-a până la a XII-a există doar în două instituții din orașul Nisporeni: Liceul Teoretic "Mircea Eliade" Și Liceul Teoretic "Boris Cazacu" .

În anul școlar 2013-2014 clasele au inclus:

liceul	Clasa a X-a	XI-a	XII-a (au absolvit)	Total:
Liceul Teoretic "Boris Cazacu"(liceu clasic)	110	137	110	357/13 clase
Liceul Teoretic "Mircea Eliade"	62	58	43	163/8 clase
Liceul Teoretic "Ștefan cel Mare"	0	0	15	15/ 1 clasă
Liceul Teoretic "Prometeu" Grozești	26	0	24	50/ 2 clase
Liceul Teoretic Seliște	25	0	23	48/ 2 clase
Liceul Teoretic "Grigore Vieru" Iurceni	0	0	23	23/ 1 clasă
Liceul Teoretic Milești	0	0	13	13/1 clasă
Liceul Teoretic "Alexandru cel Bun" Vărzărești"	0	0	15	15/1 clasă
Liceul Teoretic "Bălăurești"	23	0	12	35/2 clase

Tendințe:

Gestionarea financiară ca ordonator secundar de buget (toate instituțiile sunt personae juridice) , dictează condiții de reorganizare a instituțiilor și de reanaliză a rețelei școlare.

Imposibilitatea desfășurării admiterii în liceu va aduce cu sine reorganizarea acestora în gimnaziu. Este evidentă tendința de reorganizare de la 01.09.2014 a instituțiilor: Liceul Teoretic "Ștefan cel Mare, Nisporeni, Liceul Teoretic "Alexandru cel Bun Vărzărești", Liceul Teoretic Milești, În acest scop au fost anunțate deja cadrele didactice despre modificarea statutului instituțiilor sus-nominalizate.

Liceele din localitățile Iurceni, Bălăurești, Grozești întâmpină greutăți la formarea claselor a X-a, în prezent are loc procesul admiterii, rezultatele căruia vor fi generalizate mai târziu.

Incluse de DITS în programul de reorganizare sunt Gimnaziile din localitățile: **Găureni, Bărboieni**

Mai dificil este a reorganiza instituții mici, cum este Gimnaziul Bărboieni, al cărei bloc de studii este foarte bun, opțiunea de reorganizare în școală primară- grădiniță nu este eficientă: în localitate este grădiniță foarte bună, iar pentru școală primară, în care ar fi I-IV-a total 35 de elevi nu este rentabil de întreținut.

Reorganizarea Gimnaziului Găureni poate crea o oportunitate pentru localitatea în care este o grădiniță adaptată, iar localul este prea departe de condițiile solicitate unui proces educațional de calitate. Este bine conturată tendința de reorganizare a Gimnaziului Găureni în Școală primară – Grădiniță, iar elevii din treapta gimnazială (43) pot merge la școala din satul Bălănești, care se include în condițiile unei școli de circumscripție.

În concluzie, precizăm un program orientativ de reorganizare a instituțiilor de învățământ:

nr	Instituția ce poate fi reorganizată	Statutul după reorganizare	Perioada când poate avea loc reorganizarea instituției		
			2014-2015	2015-2016	2016-2017
1.	Liceul Teoretic "Ștefan cel Mare" Nisporeni	Gimnaziul "Ștefan cel Mare" Nisporeni	01.09.2014		
2.	Liceul Teoretic "Alexandru cel Bun" s.Vărzărești	Gimnaziul "Alexandru cel Bun" s.Vărzărești	01.09.2014		
3.	Liceul Teoretic Milești	Gimnaziul Milești	01.09.2014		
4.	Gimnaziul Găureni	Școală primară-Grădiniță Găureni		01.09.2015	
5.	Gimnaziul Bărboieni	Școală primară			01.09.2016

Reorganizarea liceelor în gimnazii este mai ușor realizabilă, datorită faptului, că în procesul admiterii -anul 2012,cu strictețe au fost respectate actele normative în vigoare, nu s-a admis deschiderea unei clase a X-a, care, de fapt, este punctul de pornire al reorganizărilor liceu-gimnaziu.

Cel mai bun argument pentru reorganizarea unei instituții școlare mici este imposibilitatea funcționării acesteia, cauzată din lipsa surselor financiare. Cu părere de rău, lipsa sau insuficiența cadrelor didactice calificate, nu este pentru părinți suficient de persuasivă.

Participarea la educație Efectivele de elevi

Populația școlară în raionul Nisporeni este în continuă scădere.

Definirea indicatorului de bază:
Participarea la educație-
promovarea educării și a participării
tuturor copiilor la învățământul de
masă.

Precizări ce argumentează tendința de scădere a populației școlare la treapta preșcolară, primară, gimnazială liceală

Treapta de școlaritate	Anul 2011-2012	2012-2013	2013-2014	Tendința de scădere
Învățământ primar	2933 elevi	2845	2696	8% sau o scădere cu 237 elevi
Învățământ gimnazial	3745 elevi	3581	3554	5% sau o scădere cu 191 elevi
Învățământ liceal	1001elevi	820	719	28% Sau o scădere cu 282 elevi
Total :	7679	7246	6969	9% sau o scădere cu 710 elevi

Tendința de creștere a copiilor instituționalizați în grădinițe se evidențiază în ultimii 3 ani:

Educație preșcolară	2077	2320	2335	În creștere cu 15 copii , adică cu 0,64%
---------------------	------	------	------	--

Între timp , s-au închis grupele din grădinițele localităților : Drojdieni (1gr), Șișcani,nr1 (1gr), Șișcani nr 2(1 gr), Bălăurești (1 gr)

Totuși, o ușoară tendința de creștere a numărului de copii instituționalizați în grădinițe este cauzată de următorii factori:

Deschiderea Centrelor Comunitare, majorarea numărului de grupe , reorganizarea unor instituții în școli primare –grădiniță

- Deschiderea unei noi grădinițe de copii în localitatea Ciutești/ 3 grupe, 61 de copii;
- Deschiderea unei grupe de copii cu vârsta de 2-3 ani (25 copii) în Grădinița ”Povestea”;
- Se acordă atenție mai mare asigurării bazei didactice a grădinițelor;
- Se implementează proiecte de finanțare, prin care se efectuează reparații capitale, se procură mobilier, se construiesc terene de joc.

În învățământul obligatoriu (clasa a I-a IX-a), total sunt 6262 elevi, din care au abandonat sistemul educațional 30 de elevi din instituțiile:

- Gimnaziul Vulcănești- 30 elevi (elevi de etnie romă)
- Liceul Teoretic” Alexandru cel Bun” Vărzărești- 2 elevi.

Din numărul total al elevilor ce au abandonat studiile (32) sunt 13 fete și 19 băieți, care aparțin treptelor de școlaritate:

- învățământ primar- 12 elevi;
- învățământ gimnazial-20 elevi. Toți elevii ce au abandonat școala sunt din spațiu rural.

Concluzie: 0,51% este rata abandonului școlar în învățământul obligatoriu, școlarizarea fiind de 99,4%

Tendințe în soluționarea problemei abandonului școlar: În cadrul ședințelor commune cu Ministerul Educației, UNICEF Moldova, reprezentanții societății civile, APL, DITS , s-au examinat oportunitățile de instituționalizare a unor elevi (26 total) din Gimnaziul Vulcănești în Gimnaziul ”Valeriu Dumbrovă” Ciorești, motivând elevii din localitatea cu etnici romi prin succes școlar și implicare.

Acțiunea va fi susținută de Fondul internațional al romilor.

Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar:

În raionul Nisporeni în anul școlar 2013-2014 sunt 2355 copii de vârstă preșcolară.

Cuprinderea în învățământul preșcolar:

0-3 ani		3-5 ani		5-6/7 ani	
În teritoriu	Cuprinși în grădinițe	În teritoriu	Cuprinși în grădinițe	În teritoriu	Cuprinși în grădinițe
1528	660	1966	1114	1323	561

Grupe pregătitoare în școală sunt doar în gimnaziul din localitatea Marinici, în care nu există o instituție preșcolară (în prezent merg lucrările de construcție a unei grădinițe noi)

Lipsesc instituțiile preșcolare și în localitățile:

Satul Marinici- în care sunt total (0- 6/7ani) -202 copii, cu vârsta de 5-6/7 ani sunt 54 copii , dar în grupa pregătitoare pe lângă școală sunt instruiți 25 de copii.

satul Bolțun- 113 copii în teritoriu de 0-6/7 ani, din care 33 de copii de vârstă preșcolară fac naveta în satul Cristești la grădinița din localitate.

satul Vânători- total copii de 0-6/7 ani sunt 77; din care cu vârsta de 5-6/7 ani sunt 15copii , din ei doar 5 frecventează grădinița din satul vecin.

În ambele localități sus-nominalizate se desfășoară activități de reconstrucție, susținute financiar de granturi oferite de Guvernul României, curând vor dispune de instituții preșcolare ambele localități.

În raionul Nisporeni funcționează 2 Centre Comunitare create în instituțiile școlare, în localități în care nu sunt instituții preșcolare:

-Gimnaziul Isăicani cu 2 grupe ce include 45 de copii;

Gimnaziul Valea Trestieni,, cu 2 grupe-34 de copii.

Urmare reorganizării instituțiilor școlare (gimnazii) s-au format 3 școli primare-grădiniță în localitățile ce nu aveau instituții preșcolare:

Școala primară-Grădiniță Băcșeni -2 grupe cu 30 de copii, vârsta preșcolară ;

Școala primară-Grădiniță Păruceni- 2 grupe -40 de copii vârsta preșcolară;

Școala primară-Grădiniță Cârnești- 2 grupe – 30 de copii. vârsta preșcolară

Ponderea elevilor intrați în clasa I-a, având o pregătire în instituții preșcolare :

2010			2011			2012			2013		
Clasa I	Au frecventat grădinița/grupe	%	Clasa I	Au frecventat grădinița/grupe	%	Clasa I	Au frecventat grădinița/grupe	%	Clasa I	Au frecventat grădinița/grupe	%
765	760	99,3	702	690	98,2	670	663	98,9	674	654	97,0

Se constată o evoluție descendentă, cauzată de diverși factori, mai frecvent este plecarea unor copii din teritoriu și reintoarcerea lor către perioada școlară

Rata de participare a /copiilor ,elevilor în dependență de zona rurală/urbană :

Preșcoalr total: 2335				Primar :2696				Gimnazial: 3554			
Urban		rural		Urban		rural		urban		rural	
total	rata	total	rata	total	rata	total	rata	total	rata	total	rata
506	21,7	1829	78,3%	487	18,1%	2209	81,9%	577	16,2%	2977	83,8%
Liceal 719											
urban		rural									
total	rata	total	rata								
168	23,4%	551	76,6%								

Concluzie: În total elevi 6969 dintre care 1232 din spațiul urban, ce constituie 17,7%, în spațiul rural 5737 de elevi, cu rata de 82,3%

Rata abandonului școlar și a părăsirii timpurii a sistemului de educație

Rata abandonului în învățământul primar și gimnazial

Treapta de școlaritate	Nr total de elevi	Nr de copii care au abandonat	% copiilor care au abandonat	Cause de abandon școlar	Soluții de lichidare a abandonului
Învățământ primar (anul școlar 2013-2014)	2696	12	0,44%	migrația, plecați de pe teritoriul localității/ țării	Instituționalizarea copiilor de etnie romă în Gimnaziul Ciorești, schimbarea mediului școlar.
Învățământ gimnazial (anul școlar 2013-2014)	3554	20	0,56%	Vagabondaj, migrație, plecați de pe teritoriul localității/ țării	

Constatare: pe parcursul anilor rata de abandon este ascendentă în raionul Nisporeni, fiind cauzată de imposibilitatea instituționalizării copiilor de etnie romă din Gimnaziul Vulcănești și Grădinița Vulcănești, care sunt total dependenți de tradiția de migrație, au un absenteism foarte mare.

Spre exemplu, absenteismul în acest gimnaziu constituie: total ore absentate 30115 din ele nemotivate -2 9470 ore.

Concluzie: categoriile de copii mai expuse riscului de a fi în afara sistemului de educație, fie din cauza abandonului școlar fie din cauza neșcolarizării sunt copiii aparținând minorității roma, copiii proveniți din familii sărace. În urma unei analize desfășurate de Direcția Învățământ cu privire la factorii de risc care influențează negativ evoluția școlară și generează absenteism, abandon și neșcolarizare, au fost identificate următoarele trei categorii de factori:

- de natură individuală,
- de natură socioeconomică
- și de natură școlară.

A) Factorii de natură individuală:

- motivația redusă pentru activitățile școlare;
- absenteismul ridicat;
- dificultățile de învățare.

B) Factorii de natură socio-economică, sunt considerați a fi:

- ◦ situația veniturilor la limita subzistenței ale familiilor acestora
- ◦ nivelul redus de educație al părinților,
- ◦ lipsa condițiilor minimale de studiu acasă
- ◦ situația de șomaj a unuia sau a ambilor părinți,
- ◦ atitudinea negativă a familiei față de școală/educația copiilor;
- ◦ munca în gospodărie și/sau în afara acesteia;
- ◦ situația familială a elevului.

C) Factorii școlari:

- ◦ rezultatele școlare slabe;
- ◦ corigenția;
- ◦ absenteismul ridicat;
- ◦ participare scăzută la activități extracurriculare;

- ◦ nefrecventare a grădiniței;
- ◦ dificultăți de adaptare la cultura școlară

Urmare analizei în sistemul educațional Nisporeni abandonul elevilor din gimnaziul Vulcănești este cauzat preponderant de factori de natură individuală

În concluzie, considerăm că diminuarea absenteismului și abandonului școlar solicită o analiză a complexității factorilor, care influențează evoluția școlară a copiilor și interesul lor ulterior . În vederea reducerii acestui fenomen, este nevoie de o abordare complementară a factorilor de risc . De asemenea, este deosebit de importantă adoptarea unor măsuri ,care să conducă la creșterea relevanței sistemului educațional față de nevoile pieței muncii, adaptarea conținuturilor, metodelor și instrumentelor la potențialul participanților, determinat de specificul vârstei precum și la diminuarea disparităților socio economice.

Rata abandonului în învățământul liceal

nr	liceul	Înmatriculați la 1.09 2011	Elevi la 31.05.2014	Nr elevi abandonați
1.	Liceul Teoretic”Boris Cazacu” Nisporeni	110	108	2
2.	Liceul Teoretic”Mircea Eliade” Nisporeni	58	42	16
3.	Liceul Teoretic”Ștefan cel Mare Nisporeni	28	15	13
4.	Liceul Teoretic ”Grigore Vieru”Iurceni”	35	23	12
5.	Liceul Teoretic Seliște	23	23	0
6.	Liceul Teoretic Milești	21	12	9
7.	Liceul Teoretic Bălăurești	21	12	9
8.	Liceul Teoretic ”Prometeu” Grozești	26	24	2
9.	Liceul Teoretic ”Alexandru cel Bun” Vărzărești	21	15	6
	total	343	274	69

Concluzie: rata abandonului în învățământul liceal este de **20%**. Cauzele abandonului în liceu țin de plecarea peste hotare a familiilor, absenteism și nereușita școlară, proces educațional insuficient de atractiv.

Rezultatele elevilor

Rata de promovabilitate la sfârșitul treptelor de învățământ - absolvirea clasei a IV-a.

Matematica,						limba română				
Perioada de timp	Total elevi evaluați	Note de 5,6,7	Note 8,9,10	Note insuficiente	% promovabilitate	Total elevi evaluați	Note de 5,6,7	Note de 8,9,10	Note insuficiente	% promovabilitate
2012	680	342	306	32	95,30%	677	418	194	65	91,40%
2013	761	331	396	34	95,5%	764	462	255	47	93,98%
2014	677	349	299	14	98%	676	348	302	11	98,40%

Concluzie : Rata promovabilității la treapta primară este în creștere.

Rata promovabilității în școli de circumscripție

Nr.r	Școala de circumscripție	2014 <i>Matem.</i>	2014 <i>l.rom.</i>	2013 Matem.	2013 l.rom.
1	LT "Gr.Vieru" Iurceni	78,8%	83,2%	94,6%	97,3%
2	LT Seliște	83,4%	83,1%	89,3%	92,9%
3	Gimn. Brătuleni	76,5%	69,4%	100%	89,5%
4	LT "Alexandru cel Bun" Vărzărești	86,5%	84,3%	80,8%	88,5%
5	Gimn. "V.Bulicanu" Boldurești	77,7%	67,5%	82,9%	94,3%
6	Gimn. Șișcani	71,3%	70,9%	93,6%	93,6%

Notă: Mediile solicită a fi raportate și la exigența desfășurării evaluărilor din școlile sus-nominalizate.

Rata de promovabilitate în școlile mici, învățământ primar

	Școala mică	2014 matem.	2014 l.rom.	2013 Matem.	2013 l.rom.	concluzii
1.	Gimn. Bărboieni	32,2%	28,9%	50,0%	78,4%	Rata scăzută de promovabilitate trebuie să fie argumentul de bază la reorganizarea acestei instituții
2.	Gimn. Găureni	77,0%	70,1%	59,0%	61,2%	
3.	Școala primară-Grădiniță Băcșeni	84,5%	73,0%	44,7%	67,1%	
4.	Școala primară Grădiniță Păruceni	90,0%	96,0%	86,5%	89,4%	
5.	Școala primară grădiniță Cîrnești	87,4%	83,3%	72,0%	73,3%	

C

Concluzie : Școlile mici solicită atenție special în selectarea cadrelor didactice și manageriale

Rata de promovabilitate ,învățământ primar, urban/rural

discipline	2013		2014	
	urban	rural	urban	rural
matematica	96,2% ;	-93,9%	69,2%	72,4%
Limba română	69,8%	71%;	70,8%	72,4%

Promovabilitatea scăzută în învățământul primar / spațiul urban este cauzată de Gimnaziul "Mihai Eminescu", care demonstrează o rezultate nesatisfăcătoare..

Problema pentru toate instituțiile școlare rămâne a fi insuficientă exigență a notării elevilor.

Treapta de școlaritate -Învățământ gimnazial:

Anul de studii	Absolvenți ai treptei gimnaziale incluși în sesiunea de evaluare finală	Absolvenți		Rezultatele evaluării finale		Din ei cu media examenului clasa a IX-a						% promovabilității
		Din lista de bază	Restanțieri	promovați	Respiși	”10”	”9”	”8”	”7”	”6”	”5”	
2011-2012	790	751	39	616	174	1	11	45	151	247	161	77,97
2012-2013	773	730	43	662	111	0	0	26	113	286	217	85,64
2013-2014	694	660	34	547	147	0	3	30	132	178	204	78,82

Precizări referitoare la sesiunea finală/gimnaziu -2014:

În sesiunea de bază au promovat din 694 absolvenți 433,ce constituie 62,39%, nu au promovat 231 de elevi (33,2%), nu s-au prezentat în sesiunea de bază 52 elevi.În sesiunea repetată: din 157 elevi respinși la examenul de matematică (sesiune de bază), nu s-au prezentat la examen repetat 20;

Din 94 elevi respinși la limba română , nu s-au prezentat pentru examen repetat 21 elevi;

din 52 elevi respinși la limba franceză , nu s-au prezentat 8 la examen repetat.

din 20 elevi respinși nu s-au prezentat la examen repetat 2 elevi.

Urmare sesiunii repetate din 694 absolvenți ai treptei gimnaziale au promovat 547 (78,82%), au fost respinși 112 elevi (cu note insuficiente), ce constituie 16,1%., iar 5% nu s-au prezentat la examene.

Rata de promovabilitate le sesiunea de evaluare finală GIMNAZIU , total pe raion este de 78,8%,

În dependență de mediul de rezidență : Urban- promovabilitatea 96,2% ;

Rural - promovabilitate 75,7%

Precizări referitoare la sesiunea finală -liceu

1. *Au participat -318 candidați la bacalaureat*
2. *Au promovat examenele 248, (77,98 %) din acestia, pe institutii:*
3. *Au fost respinși 70 (22,01%)*

Nr. crt	Unitatea de învățământ	Nr. de promov.	Promovabilitate pe liceu, anul 2014
1	Liceul Teoretic "Grigore Vieru"	17	73,91%
2	Liceul Teoretic "Boris Cazacu"	43	74,13%
	Liceul Teoretic "Boris Cazacu"	52	98,11%
3	Liceul Teoretic "Mircea Eliade"	15	71,42%
	Liceul Teoretic "Mircea Eliade"	25	80,64%
4	Liceul Teoretic Bălăurești	11	84,61%
5	Liceul Teoretic "Prometeu"	24	100%
6	Liceul Teoretic "Ștefan cel Mare"	2	18,18% (toți restanței)
	Liceul Teoretic "Ștefan cel Mare"	14	73,68%
7	Liceul Teoretic "Alexandru cel Bun"	11	42,30%
8	Liceul Teoretic Seliște	21	80,76%
9	Liceul Teoretic Milești	13	76,47%

Concluzie: rata de promovabilitate este un argument esențial în reorganizarea liceului în gimnaziu.

De la 01.09.2014 liceele "Grigore Vieru" Iurceni, "Ștefan cel Mare" Nisporeni, "Alexandru cel Bun" Vărzărești, Liceul Teoretic Milești, își vor schimba statutul tipului de instituție în gimnaziu.

**REZULTATELE EXAMENELOR/ MEDIILE PE INSTITUȚII ȘCOLARE
la disciplinele de examene/ gimnaziu**

crt	Unitatea de învățământ	Nota medie		
		matematica	Limba română	Limba străină
1	LT „M.Eliade”	6,23	7,10	7,03
2	Lt„Șt.cel Mare”	5,46	6,32	6,57
3	LT „Alex.cel Bun”	5,02	6,29	5,44
4	LT „Prometeu”	5,31	6,62	6,19
5	LT „Seliște”	6,16	6,86	5,82
6	LT „Gr.Vieru”	4,71	4,85	5,05
7	LT Milești	5,51	6,03	4,73
8	LT Bălăurești	6,48	6,44	6,71
9	Gimn.,M.Eminescu”	6,46	5,92	6,32
10	Gimnaziul Bălănești	3,32	6,67	5,17
11	Gimnaziul Bărboieni	6,75	6,30	5,56
12	Gimnaziul Bolțun	6,50	3,33	5,70
13	Gimn. „V.Bulicanu”	6,51	6,28	5,71
14	Gimnaziul Bursuc	3,13	3,75	6,56
15	Gimnaziul Brătuleni	5,72	6,00	5,04
16	Gimn. Călimănești	5,47	5,47	5,88
17	Gimnaziul Ciutești	7,42	6,58	6,33
18	Gimn.,V.Dumbravă”	6,48	5,64	6,15
19	Gimnaziul Cristești	5,37	6,26	6,53
20	Gimnaziul Găureni	6,00	4,80	4,20
21	Gimnaziul Isăicani	5,09	6,91	6,55
22	Gimnaziul Marinici	6,86	5,81	5,86
23	Gimn. „Ion Creangă”	4,13	3,88	5,44
24	Gimnaziul Șișcani	4,10	5,27	5,27
25	Gimnaziul Șendreni	3,78	4,10	4,27
26	GimnValea Trestieni	6,21	6,79	7,14
27	Gimnaziul Vinători	7,75	6,58	6,25
28	Gimn.Vulcănești	4,00	1,00	3,00
29	Gimnaziul Zberoaia	5,20	6,64	6,36
	total	5,65	5,96	5,75

Concluzie:

Instituțiile : L.T.”Grigore Vieru” Iurceni,L.T.Milești, Gimnaziul Bălănești, ,Gimn.Bursuc,Gimn.Găureni , Gimn.”Ion Creangă”,Gimn.Șișcani, Gimn. Șendreni ,Gimn.Vulcănești, demonstrează rezultate nesatisfăcătoare în procesul educațional .

Se constată insuficientă implicare a cadrului didactic în promovarea, aplicarea metodologiei de predare, precum și management educațional neeficient. Reieșind din faptul, că matematica demonstrează dificultăți mai mari în procesul demersului didactic, prezentăm analiza rezultatelor la această disciplină.

Compararea rezultatelor examenului la matematică în instituțiile școlare din raion

Nr · d/ o	Unitatea de învățământ	Nu au fost adm iși	Admiși la examene	Au lipsit	Au scris	Au scris pe note de:										Nota medie	% calității	Eșec școlar
						10	9	8	7	6	5	4	3	2	1			
	LT „M.Eliade”		40	1r	39	-	4	3	12	7	7	4	2	-	-	6,23	17,95	15,38
2	Lt„Șt.cel Mare”	1	37		37		2	2	8	9	3	5	7	1		5,46	10,81	35,14
3	LT „Alex.cel Bun”	1	52	4	47+1r		3	2	2	9	13	9	9	1		5,02	10,42	39,58
4	LT „Prometeu”		26		26		1	1	6	6	2	5	3	2		5,31	7,69	38,46
5	LT „Seliște”	4	25		21+4r				8	13	4					6,16	0	0
6	LT „Gr.Vieru”		23	2r	19+2r				1	4	7	6	3			4,71	0	42,86
7	LT Milești	3	38	3r	34+1r		1	2	6	5	13	7	1			5,51	8,57	22,86
8	LT Bălăurești	2	34	1	33			7	9	11	5	1				6,48	21,21	3,03
9	Gimn.„M.Eminescu”	1	26		26		1	2	11	8	3		1			6,46	11,54	3,85
10	Gimnaziul Bălănești		19		19			1			5	2	3	5	3	3,32	5,26	68,42
11	Gimnaziul Bărboieni		12		9+3			3	3	6						6,75	25,00	0
12	Gimnaziul Bolțun		14		10+4r			1	8	2	3					6,50	7,14	0
13	Gimn. „V.Bulicanu	2	37	1+1r	35		1	5	14	8	5	2				6,51	17,14	5,71
14	Gimnaziul Bursuc		16		16							5	9	1	1	3,13	0	100

15	Gimnaziul Brătuleni	3	25		25				4	11	9	1				5,72	0	4,00
16	Gimn. Călimănești		18		18(1test anulat)	1			3	4	5	1	3			5,47	5,56	23,53
17	Gimnaziul Ciutești		12		12			7	4		1					7,42	58,33	0
18	Gimn.,V.Dumbravă		33		33		1	4	9	15	4					6,48	15,15	0
19	Gimnaziul Cristești		19		19				1	8	7	3				5,37	0	15,79
20	Gimnaziul Găureni		5		5				1	3	1					6,00	0	0
21	Gimnaziul Isăicani		11		11				2	3	1	4	1			5,09	0	45,46
22	Gimnaziul Marinici		38	1	37		2	8	15	8	3	1				6,86	27,03	2,70
23	Gimn. „I.Creangă”		16		16					3	3	3	7			4,13	0	62,50
24	Gimnaziul Șişcani	2	30		30		1			3	3	12	11			4,10	3,33	76,67
25	Gimnaziul Șendreni	3	9		9				2		1	1	2	2	1	3,78	0	66,67
26	GimnV- Trestieni		14		14				6	6	1	1				6,21	0	7,14
27	Gimnaziul Vânători		13	1r	12	2	1	4	3	1	1					7,75	58,33	0
28	Gimn.Vulcănești		9	4	5						3		1	1		4,00	0	40,00
29	Gimnaziul Zberoaia		15		14+1r				3	2	7	1	2			5,20	0	20,00
	total	22	642+ 24r =666	11+8r	631+16r	3	18	52	141	155	120	74	65	13	5	5,65	11,3	24,3
	În %					0,46	2,79	8,05	21,83	23,99	18,58	11,46	10,06	2,01	0,77			

Există mai multe cauze ale insuccesului școlar la matematică, una din principalele , fiind evaluarea eronată a rezultatelor școlare, lipsa exigenței în notarea elevilor.

Analiza comparativă între nota la examen (gimnaziu) și nota anuală

crt	Instituția de învățămînt	Examen clasa a IX/a	Media anuală	Diferența între nota medie la examen și media anuală
1	LT „M.Eliade”	6,23	6,92	0,69
2	LT „Șt.cel Mare”	5,46	6,94	1,48
3	LT „Alex.cel Bun”	5,02	6,68	1,66
4	LT „Prometeu”	5,31	7,27	1,96
5	LT „Seliște”	6,16	6,2	bine
6	LT „Gr.Vieru”	4,71	6,09	1,38
7	LT Milești	5,51	6,08	0,57
8	LT Bălăurești	6,48	6,48	bine
9	Gimn.„M.Eminescu”	6,46	6,50	bine
10	Gimnaziul Bălănești	3,32	7,20	3,88
11	Gimnaziul Bărboieni	6,75	6,77	bine
12	Gimnaziul Bolșun	6,50	6,40	bine
13	Gimn. „V.Bulicanu”	6,51	6,55	bine

Argumentez prin următoarea tabelă diferența dintre nota anuală a elevilor și nota de examen la matematică

Datele prezentate reprezintă impactul erorii majorării notelor și lipsei exigenței în evaluarea rezultatelor școlare pe parcursul anului (media anuală) la instituțiile educaționale: Gimnaziul Bălănești, Gimnaziul "Ion Creangă" Soltănești, Gimnaziul Șendreni, Liceul Teoretic "Ștefan cel Mare", Liceul Teoretic "Alexandru cel Bun" Vărzărești, Gimnaziul Vulcănești, Gimnaziul Șișcani .

14	Gimnaziul Bursuc	3,13	5,59	2,77
15	Gimnaziul Brătuleni	5,72	5,78	bine
16	Gimn. Călimănești	5,47	6,94	1,47
17	Gimnaziul Ciutești	7,42	6,50	-0,92
18	Gimn., „V.Dumbravă”	6,48	6,09	-0,39
19	Gimnaziul Cristești	5,37	7,26	1,89
20	Gimnaziul Găureni	6,00	6,67	0,67
21	Gimnaziul Isăicani	5,09	6,25	1,16
22	Gimnaziul Marinici	6,86	6,37	0,49
23	Gimn. „Ion Creangă”	4,13	6,88	2,75
24	Gimnaziul Șișcani	4,10	5,88	1,78
25	Gimnaziul Șendreni	3,78	6,11	2,33
26	Gimn Valea Trestieni	6,21	6,86	0,65
27	Gimnaziul Vânători	7,75	6,71	-1,04
28	Gimn. Vulcănești	4,00	5,22	1,22
29	Gimnaziul Zberoaia	5,20	5,43	-0,23
	total	5,65	6,44	0,87

**Abordarea
incorectă a
criteriilor de
evaluare, lipsa
exigenței în procesul
integru de
măsurare, apreciere
și luare a deciziei,
ca părți componente
ale evaluării, crează
cele mai mari erori
în procesul
educațional : se
crează un cult al**

Analiza mediilor instituțiilor școlare la examenul de matematică/gimnaziu pe perioada 2011-2014,

	Instituția de învățământ	Nota medie		
		2011/2012	2012/2013	2013/2014
1	LT „M. Eliade”	5,38	5,75	6,23
2	LT „Ștefan cel Mare”	5,79	6,00	5,46
3	LT „Al. cel Bun”	6,14	6,46	5,02
4	LT „V. Bulicanu ”	4,58	5,69	6,51
5	LT „Prometeu”	7,11	7,86	5,31
6	L T,Seliște	6,69	5,02	6,16
7	LT Iurceni	6,22	3,3	4,71
8	LT Milești	3,90	4,59	5,51
9	LT Bălăurești	5,50	5,48	6,48
10	Gimn. „M. Eminescu”	6,52	6,09	6,46
11	Gimn. Bălănești	5,74	5,62	3,32
12	Gimn. Bărboieni	6,86	2,43	6,75
13	Gimn. Bolșun	5,57	2,55	6,50
14	Gimn. Bursuc	5,87	5,43	3,13
15	Gimn. Brătuleni	6,30	5,58	5,72

Concluzie:

a) Notele medii la examenele de absolvire demonstrează foarte slabă implicare a echipei manageriale, a cadrelor didactice în asigurarea calității învățării.

b) Se simte o interdependență între rezultatul examenului și prezența/absența unui inspector ce monitorizează evaluarea în școala respectivă (în direcție nu sunt suficienți inspectori pentru a acoperi concomitent toate instituțiile). Acest fapt , demonstrează , că activitatea managerială și a cadrelor implicate în asistență la examen lasă de dorit.

c) cadrele didactice se limitează doar la lucrul în cadrul lecției, fără a ține cont de tratare individuală, consilieri speciale, în acest scop este foarte binevenită modificarea din Codul Educației cu privire la ziua de muncă și activitățile prestate de cadrul didactic.

16	Gimn. Călimănești	5,53	4,57	5,47
17	Gimn.Ciutești	7,40	4,45	7,42
18	Gimn. „V.Dumbrava”	6,14	5,83	6,48
19	Gimn. Cristești	6,19	7,46	5,37
20	Gimn.Găureni	7,22	6,27	6,00
21	Gimn. Isăicani	5,14	6,5	5,09
22	Gimn.Marinici	5,67	7,33	6,86
23	Gimn. „Ion Creangă”	5,78	6,64	4,13
24	Gimn.Șișcani	5,45	4,44	4,10
25	Gimn. Șendreni	6,11	6,63	3,78
26	Gimn. Valea Trestieni	4,93	5,82	6,21
27	Gimn. Vânători	5,80	5,28	7,75
28	Gimn. Vulcănești	5,60	4,89	4,00
29	Gimn.Zberoaia	4,93	5,05	5,20
Nota medie		5,73	5,55	5,65
% calității		9,94	7,38	11,30
Eșec școlar		14,33	20,98	24,30

d) Lipsa cadrelor didactice – specialiști de matematică în 9 instituții,

e)implicarea unor cadre didactice pensionare, care au întrerupt activitatea și nu mai sunt la curent cu cerințele curriculare,

f)reticență la schimbare și conservatorism în selectarea tehnologiei didactice de către pedagogi,

g)controlul și evaluare internă neeficientă

h) proces educațional indezirabil

i) absenteismul elevilor

k)lipsa motivației de învățare la elevi

-sunt cauzele eșecului școlar și a promovabilității reduse la examene.

Rezultatele elevilor la alte discipline școlare:

Examenul la limba și literatura română, treapta gimnazială

Nr. d/o	Unitatea de învățămînt	au scris	pe note de									Media ex.	Media anuală	Eșec școlar examen	% calității examen
			10	9	8	7	6	5	4	3	2-1				
1.	L. T. „Mircea Eliade”	23	1	3	8	8	3	0	0	0	0	7,61	7,3	0	52%
		16	0	0	3	5	3	5	0	0	0	6,38	7,18	0	19%
2.	L. T. ” Ștefan cel Mare”	37	0	1	3	13	11	8	1	0	0	6,32	6,66	2,7%	11%
3.	L. T. „Alex. cel Bun”	48	0	0	8	17	9	9	5	0	0	6,29	7,09	10,4%	17%
4.	L. T. „Prometeu”	26	0	1	5	10	4	5	1	0	0	6,62		3,8%	23%
5.	L. T. Seliște	21	0	1	6	5	7	2	0	0	0	6,86	6,80	0	33%
6.	L. T. „Gr.Vieru”	20	0	0	0	5	4	4	2	2	3	4,85	7,00	35%	0
7.	L. T. Milești	18	0	0	4	3	4	2	4	1	0	5,89	6,47	27,8%	22%
		17	0	0	4	4	4	1	4	0	0	6,18	6,83	23,5%	24%
8.	L. T. Bălăurești	34	0	1	9	10	4	6	2	2	0	6,44	6,94	11,7%	29%
9.	Gimn. „M. Eminescu”	26	0	2	1	7	4	8	3	1	0	5,92	6,77	15,3%	12%
10.	Gimnaziul Bălănești	18	0	0	3	9	3	3	0	0	0	6,67	6,87	0	17%
11.	Gimnaziul Bărboieni	10	0	0	3	1	3	2	1	0	0	6,30	7,66	10%	30%
12.	Gimnaziul Bolțun	9	0	0	0	1	0	0	1	5	2	3,33	6,3	88,9%	0
13.	Gimnaziul „V.Bulicanu”	36	0	0	3	15	10	6	1	1	0	6,28		5,6%	8%
14.	Gimnaziul Bursuc	16	0	0	0	1	1	4	2	3	5	3,75	6,88	62,5%	0

15.	Gimnaziul Brătuleni	25	0	0	4	3	7	11	0	0	0	6,00	5,3	0	16%
16.	Gimnaziul Călimănești	17	0	2	2	2	3	2	1	3	2	5,47	6,83	36%	24%
17.	Gimnaziul Ciutești	12	0	0	1	6	4	1	0	0	0	6,58	7,8	0	8%
18.	Gimn. „V. Dumbravă”	33	0	0	1	8	8	14	0	1	1	5,64	6,18	6%	3%
19.	Gimnaziul Cristești	19	0	0	1	8	6	3	1	0	0	6,26	7,84	5,3%	5%
20.	Gimnaziul Găureni	5	0	0	0	0	1	2	2	0	0	4,80	6,6	40%	0
21.	Gimnaziul Isăicani	11	0	0	4	3	3	1	0	0	0	6,91	6,75	0	36%
22.	Gimnaziul Mărinici	37	0	0	0	14	8	10	4	1	0	5,81	7,15	13,5%	0
23.	Gimnaziul „I. Creangă”	16	0	0	0	1	4	1	1	5	4	3,88	7,15	62,5%	0
24.	Gimnaziul Șișcani	30	0	0	1	6	9	8	1	1	4	5,27	6,37	20%	3%
25.	Gimnaziul Șendreni	10	0	0	1	1	0	3	0	2	3	4,10	6,37	50%	10%
26.	Gimnaziul V. Trestieni	14	0	0	3	7	2	2	0	0	0	6,79	6,3	0	21%
27.	Gimnaziul Vânători	12	0	0	3	5	2	1	0	1	0	6,58	7,07	8,3%	25%
28.	Gimnaziul Vulcănești	5	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1,00		100%	0
29.	Gimnaziul Zberoia	14	0	0	1	9	2	2	0	0	0	6,64	6,56	0	7%
		635	1	11	82	187	133	126	37	29	29	5,96		14,96%	15%

Generalizări : Au susținut examenul la limba și literatura română 635 elevi.

Din numărul total de **29** de instituții au înregistrat o reușită de 100% liceele „M.Eliade”, Seliște, gimnaziile Bălănești, Brătuleni, Ciutești, Isăicani, Valea-Trestieni și Zberoia.

Gradul de realizare a testului este de **52,91%**. Reușita constituie **85,05%**.

N-au putut lua o notă de promovabilitate în sesiunea de bază **93** elevi . Cunoștințe și competențe calitative au demonstrat **94** de absolvenți. Coeficientul calității constituie **15%**. Nota medie – „**5,96**”.

Cel mai mare coeficient al calității s-a atestat în următoarele instituții școlare: LT ”M. Eliade”, LT Bălăurești, Gimnaziul Bărboieni, Gimnaziul Isăicani. Cea mai mare pondere a eșecului școlar l-au înregistrat elevii din gimnaziile Vulcănești, Bolțun, Bursuc, Șendreni, Găureni, „I.Creangă” . Din cei **654** elevi, **635** au promovat examenul la limba și literatura română . Din cauza situației școlare neîncheiate la disciplina de examen Limba și literatura română, Consiliile profesoriale nu au admis la examene **22** de elevi. Din diferite motive nu s-au prezentat la examen **18** candidați.

Există o mare discrepanță între calitatea cunoștințelor elevilor la sfârșit de an școlar cu cea de la examene.

Analiza comparativă a notelor medii la examenul de bacalaureat / perioada 2011-2014

Nr. crt	Unitatea de învățămînt	2011	2012	2013	2014
1.	Liceul Teoretic „Boris Cazacu”, Nisporeni	U 6,44 R 6,88	U 5,84 R 6,38	U 6,36 R 6,39	U-6,03 R-6,43
2.	Liceul Teoretic „Mircea Eliade”, Nisporeni	U 5,91 R 7,00	U 5,6 R 6,41	U 5,00 R 5,50	U- 5,08 R- 5,33
3.	Liceul Teoretic ” Ștefan cel Mare”, Nisporeni	U 5,04 R 6,05	U 5,6 R 4,5	U 5,23 R 4,87	U – 5,42 R – 4,27
4.	Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun”, Vărzărești	U 5,57 R 6,63	U 6,1 R 7,2	U 5,00 R 5,58	R – 4,95
5	Liceul Teoretic „Prometeu”, Grozești	U 7,37	U 7,30 R 7,20	U 6,56 R 6,62	U – 6,45 R -4,00
6	Liceul Teoretic Seliște	U 5,72	U 5,63 R 6,46	U 5,27 R 5,79	U – 5,36 R -4,00
7	Liceul Teoretic „Grigore Vieru”, Iurcenii	U 4,92	U 5,56	U 6,0	U – 5,26
8	Liceul Teoretic Milești	U 5,56	U 5,34	U 4,85	U – 4,52
9	Liceul Teoretic Bălăurești	U 6,00	U 7,10	U 5,94	U- 5,23

Pentru a preciza cauzele eșecului la examenul de bacalaureat matematica , comparăm rezultatele ultimei tezei / matematică, clasa a XII-a cu rezultatul examenului de bacalaureat , la trei instituții (deși problema evidențiată este în toate liceele)

Rezultatele tezelor ,matematica,clasa XII,profil Real comparativ cu rezultatele examenului BAC,sesiunea de bază,2014

Instituția/ matematica REAL	Elevi pe listă	Au scris	Pe note de :								Media pe clasă	Număr de elevi cu note insuficiente la BACALAUREAT	% nepromovare
			10	9	8	7	6	5	4	3			
Liceul Teoretic "Boris Cazacu"	56	56	2	10	17	8	13	4	2	0	7,28	19	33,92
Liceul Teoretic "Alexandru cel Bun"	15	15	1	2	1	0	6	2	1	2	6,13	12	80,00
Liceul Teoretic "Mircea Eliade"	16	15	2	3	5	0	2	2	4	0	6,66	11	68,75

Concluzii: Subiectele pentru teze ,sesiunea 2014 , în mare parte, sînt elaborate conform structurii testului de la bac;

Rezultatele tezelor demonstrează lipsa obiectivității în notare , majorarea notelor comparativ cu realitatea evaluării de BAC trebuie să pună în gardă în primul rând managerii școlari, care au menirea de a desfășura un proces educațional corect.

Eroarea vine dintr-o admitere în liceu incorectă, management ineficient în instituțiile școlare, în special la catedră, dar și cadre didactice cu reticență la schimbare.

Instituaia Înv. primar	Nr. el. la încep.an.	Nr.el. Veniți	Nr. elevi necorecți	abandon	Nr. el. la sfârșit	Reușesc total	Din nr. total de elevi reușesc pe note de :						Nr. elevilor ce nu reușesc			Nr. elevilor neatestați				
							10	9-10	8-10	7-10	6-10	5-6	total	La 1 ob.	La 2 ob.	La 3 și m.m.	total	La 1 ob.	La 2 ob.	La 3 și m.m.
LT „M.Eliade”	203	6	20	0	189	189	4	4	57	47	36	45	0	0	0	0	0	0	0	0
LT”Ștefan cel Mare”	206	6	14	0	198	198	10	49	43	41	53	2	0	0	0	0	0	0	0	0
LT”Alexandru cel Bun”	172	4	5	0	171	171	2	41	45	35	44	4	0	0	0	0	0	0	0	0
LT”Prometeu” Grozești	84	1	2	0	83	79	6	11	24	12	26	0	4	1	3	0	0	0	0	0
LT Seliște	127	2	3	0	126	124	0	38	27	19	40	0	2	1	1	0	0	0	0	0
LT”Gr.vieru”Iurceni	73	3	1	0	75	75	0	11	23	11	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0
LT Milești	117	3	2	0	118	117	1	16	19	29	48	4	1	0	1	0	0	0	0	0
LT Bălăurești	135	0	4	0	131	131	0	18	36	24	42	11	0	0	0	0	0	0	0	0
Gimn.M.Eminescu,Nisp.	95	5	2	0	98	98	2	21	13	9	52	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Gimn.Bălănești	86	1	3	0	84	84	0	19	22	18	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gimn.Bârboieni	35	0	0	0	35	34	0	5	7	11	11	0	1	0	1	0	0	0	0	0
Gimn.Bolțun	48	1	2	0	47	47	0	12	8	10	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gimnaziul ”V.Bulicanu” Boldurești	105	2	3	0	104	100	1	14	22	11	51	1	4	0	3	1	0	0	0	0
Gimn.Bursuc	68	3	1	0	70	68	1	8	21	20	18	0	2	1	1	0	0	0	0	0
Gimn.Brătuleni	79	0	0	0	79	78	0	10	26	11	31	0	1	0	1	0	0	0	0	0
Gimn.Călimănești	58	1	1	0	58	58	0	23	11	8	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gimn.Ciutești	60	0	0	0	60	60	0	13	14	13	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ciorăști	141	4	5	0	140	140	0	22	28	30	57	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Gimn.Cristești	45	1	2	0	44	44	0	9	16	7	11	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Gimn.Găureni	27	0	3	0	24	23	0	1	6	5	11	0	1	0	0	1	0	0	0	0
Gimn.Isăicani	58	0	1	0	57	57	0	6	10	10	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gimn.Marinici	88	1	0	0	89	89	0	17	23	17	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gimn.I.Creangă,Soltănești	77	0	3	0	74	74	0	13	18	22	1	20	0	0	0	0	0	0	0	0
Gimn.Șișcani	123	2	5	0	120	114	1	25	21	17	45	5	6	3	2	1	0	0	0	0
Gimn.Șendreni	66	0	1	0	65	65	0	10	21	12	6	16	0	0	0	0	0	0	0	0
Gimn.Valea Trestieni	63	0	1	0	62	62	0	18	9	18	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Gimn.Vînători	43	1	0	0	44	44	0	7	7	10	20		0	0	0	0	0	0	0	0
Gimn.Vulcănești	86	0	1	12	73	73	0	0	0	4	40	29	0	0	0	0	0	0	0	0
Gimn.Zberoaia	77	0	0	0	77	77	0	20	24	24	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Școala primară Cîrnești	30	2	2	0	30	30	0	1	8	9	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Școala primară Păruceni	20	0	0	0	20	20	0	4	6	7	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Școala Primară Băcșeni	34	1	1	0	34	34	0	3	9	7	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	2729	50	88	12	2679	2657	28	469	624	528	870	142	22	6	13	3	0	0	0	0

Concluzie: În învățământul primar reușesc 99,1%, nu reușesc foarte puțini elevi, doar 22 elevi (0,82%) din numărul total. Aceasta denotă o grijă mai mare din partea părinților, dar și a cadrului didactic, care monitorizează, tratând individual copilul toată perioada de învățământ primar. Mai mulți din cei ce nu reușesc sunt la disciplinele de matematică și limba română.

Rezultatele academice finale pe anul școlar 2013-2014, treapta gimnazială

Nr.d/o	Rezultate,treapta gimnazială	Nr. el. la încep.an. an.	Nr.el. veniți	Nr. elevi plecați	abandon	Nr. el..la sfârșit	Reușesc total	Din nr. total de elevi reușesc pe note de :						Nr. elevilor ce nu reușesc			Nr. elevilor neatestați				
								10	9-10	8-10	7-10	6-10	5-6	total	La 1	La 2	La 3 m.m.	total	La 1	La 2	La 3 și m.m.
1	LT „M.Eliade”	225	5	6	0	224	220	3	24	33	51	109	0	4	4	0	0	0	0	0	0
2	LT”Ștefan cel Mare”	222	9	9	0	222	213	1	12	45	29	106	20	8	4	2	2	1	0	0	1
3	LT”Alexandru cel Bun”	227	1	4	2	222	222	0	28	30	19	132	13	0	0	0	0	0	0	0	0
4	LT”Prometeu” Grozești	119	1	3	0	117	115	1	10	26	27	51	0	2	1	1	0	0	0	0	0
5	LT Seliște	198	3	5	0	196	191	0	21	29	44	96	1	5	1	2	2	0	0	0	0
6	LT”Gr.vieru”Iurceni	124	1	1	0	124	124	1	11	23	22	60	7	0	0	0	0	0	0	0	0
7	LT Milești	184	1	2	0	183	175	0	9	24	28	110	4	8	4	0	4	0	0	0	0
8	LT Bălăurești	181	0	3	0	178	176	0	9	23	23	113	8	2	0	0	2	0	0	0	0
9	Gimn.M.Eminescu,Nisp.	130	0	3	0	127	126	0	10	13	14	82	7	1	0	0	1	0	0	0	0
10	Gimn.Bălănești	112	1	3	0	110	106	0	4	25	13	60	4	4	1	2	1	0	0	0	0
11	Gimn.Bărboieni	57	0	1	0	56	53	0	2	12	17	22	0	3	3	0	0	0	0	0	0

12	Gimn.Bolșun	59	3	1	0	61	61	0	2	6	6	47	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Gimnaziul "V.Bulicanu" Boldurești	190	0	3	0	187	177	0	5	24	32	114	2	10	4	2	4	0	0	0
14	Gimn.Bursuc	75	3	2	0	76	75	0	2	11	14	39	9	1	1	0	0	0	0	0
15	Gimn.Brătuleni	139	0	0	0	139	133	0	6	12	20	95	0	6	0	3	3	0	0	0
16	Gimn.Călimănești	90	0	3	0	87	87	0	7	15	6	58	1	0	0	0	0	0	0	0
17	Gimn.Ciutești	59	2	1	0	60	60	0	3	12	9	36	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Gimn.V.Dumbravă,Ciorăști	185	1	2	0	184	184	0	4	20	28	122	10	0	0	0	0	0	0	0
19	Gimn.Cristești	73	0	2	0	71	69	0	6	13	11	36	3	2	0	2	0	0	0	0
20	Gimn.Găureni	43	1	1	0	43	39	0	4	5	6	24	0	4	1	0	3	0	0	0
21	Gimn.Isăicani	65	0	1	0	64	64	0	0	10	6	48	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Gimn.Marinici	170	2	0	0	172	172	0	13	30	31	93	5	0	0	0	0	0	0	0
23	Gimn.I.Creangă,Soltănești	83	2	2	0	83	83	0	5	19	8	2	49	0	0	0	0	0	0	0
24	Gimn.Șișcani	152	1	5	0	148	145	0	2	23	17	99	4	3	1	1	1	0	0	0
25	Gimn.Șendreni	89	1	1	0	89	82	0	1	14	19	15	33	7	2	1	4	0	0	0
26	Gimn.Valea Trestieni	76	1	1	0	76	76	0	7	15	14	40	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Gimn.Vânători	60	3	3	0	60	60	0	2	9	12	37	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Gimn.Vulcănești	98	1	3	18	78	78	0	0	0	43	35	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Gimn.Zberoaia	105	0	2	0	103	103	0	7	9	17	68	2	0	0	0	0	0	0	0
	TOTAL	3590	43	73	20	3540	3469	6	216	530	586	1949	182	70	27	16	27	1	0	0

Concluzie:

Din numărul total de 3469 elevi din treapta gimnazială , 97,99% reușesc,70 elevi nu reușesc, ce alcătuiesc 2,01%

Mai mulți elevi,sau aproximativ 31% din cei 70 elevi nu reușesc la 3 și mai multe discipline. Nereușia școlară este dictată de absenteismul elevilor.

Rezultatele academice ale elvilor din treapta liceală:

Nr.d/o	Instituția, învățământ liceal	Nr. el. la încep.an. an.	Nr.el. veniți	Nr. elevi plecați	abandon	Nr. el..la sfârșit	Reușesc total	Din nr. total de elevi reușesc pe note de :						Nr. elevilor ce nu reușesc			Nr. elevilor neatestați				
								10	9/10	8/10	7/10	6/10	5 /6	total	La 1 ob.	La 2 ob.	La 3 și m. m.	total	1	2	La 3 și m.m.
1	LT „M.Eliade”	165	4	7	0	162	160	0	17	22	42	77	2	2	0	0	2	0	0	0	0
2	LT”Ștefan cel Mare”	16	0	1	0	15	15	0	1	2	4	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	LT”Alexandru cel Bun”	15	0	0	0	15	15	0	0	3	1	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	LT”Prometeu” Grozești	51	0	1	0	50	49	0	1	12	12	24	0	1	0	0	1	0	0	0	0
5	LT Seliște	48	2	2	0	48	47	0	2	15	6	24	0	1	1	0	0	0	0	0	0
6	LT”Gr.vieru”Iurceni	23	0	0	0	23	23	0	3	2	2	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	LT Milești	13	0	1	0	12	12	0	0	3	3	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	LT Bălăurești	38	0	3	0	35	35	0	1	2	18	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	LT "B.Cazacu"	365	2	18	0	349	339	0	84	110	116	27	2	10	7	3	0	0	0	0	0
	TOTAL	734	8	33	0	709	695	0	109	171	204	207	4	14	8	3	3	0	0	0	0

Concluzie:

În instituțiile liceale reușesc 605 elevi din 709 elevi, sau 85,33%.

Nu reușesc 14,7%, cei mai mulți la o disciplină.

Instituțiile cu mai puțini elevi, licee ce întâmpină probleme în desfășurarea procesului de admitere , nu declară adevărata nereușită școlară, fiind dependenți de numărul de elevi necesar pentru clasa de liceu.

Rezultate academice comparate după criteriul *rural/urban*

urban	instituția	Nr.total instituție	Nr.elevi reușesc	Nr.elevi nu reușesc		rural	Nr.total elevi	Nr.elevi reușesc	Nr.elevi nu reușesc
<i>Înv. primar</i>	<i>M.Eliade</i>	<i>189</i>	<i>189</i>	<i>0</i>		30 instituții educaționale	2194	2172	22 elevi
	<i>Ștefan cel Mare</i>	<i>198</i>	<i>198</i>	<i>0</i>					
	<i>Gimn."M.Eminescu"</i>	<i>98</i>	<i>98</i>	<i>0</i>					
Total primar		485	485	0			2194	2172	22
Învățământ gimnazial	M.Eliade	224	220	4		30 instituții educaționale	2967	2910	56
	Ștefan cel Marre	222	213	9					
	Gimn."M.Eminescu"	127	126	1					
Total gimnaziu		573	559	14			2967	2910	56
<i>Învățământ liceal</i>	<i>LT" M.Eliade"</i>	<i>162</i>	<i>160</i>	<i>2</i>		30 instituții educaționale	183	181	2
	<i>LT"Ștefan cel Mare"</i>	<i>15</i>	<i>15</i>	<i>0</i>					
	<i>LT „B.Cazacu"</i>	<i>349</i>	<i>339</i>	<i>10</i>					
Total liceu		526	514	12			183	181	2

Notă: În localitățile sătești exigența notării e mai mică, dar este și tendința de păstrare a numărului de elevi în clasele de liceu.

**ACCES, CALITATE, RELEVANȚĂ /
EFICACITATE, EFICIENȚĂ**

Strategia educației-2020

Accesul copiilor de vîrstă timpurie la educație crește într-un ritm susținut, dar rețeaua existentă de grădinițe acoperă doar o parte din cerere. Se menține discrepanța dintre rata înrolării în mediul urban și în cel rural.

Acces la educație timpurie

Numărul instituțiilor preșcolare crește în raionul Nisporeni.

Anul 2012

- deschide Centrul Comunitar în satul Isăicani, 2 grupe, 45 de copii;
- deschiderea în satul Ciorești a 2 grupe suplimentar celor 4 existente , completând numărul cu 45 de copii.
- în Școala primară-Grădiniță Păruceni se deschid 2 grupe de copii.

Anul 2013

- Urmare restructurării se crează Școala primară –Grădiniță Băcșeni, care extinde posibilitățile de instituționalizare a fostului Centru Comunitar, incluzând 2 grupe și 30 de copii.

- Deschiderea unei noi grădinițe de copii în localitatea Ciutești/ 3 grupe, 61 de copii;
- Deschiderea unei grupe de copii cu vârsta de 2-3 ani (25 copii) în Grădinița ”Povestea” Nisporeni;
- Se crează trei Centre de mentorat susținute de Proiectul ”Parteneriat Global pentru Educație”, care facilitează dezvoltarea profesională a cadrelor didactice

Anul 2014

- S-a instituit Centrul de resurse pentru educație incluzivă în Grădinița ”Povestea” Nisporeni, cărui i s-a donat din cadrul aceuiași proiect un microbus pentru transportarea copiilor cu CES și utilaj , dispozitive pentru gimnastică curativă.

” Sistemul educațional are menirea să asigure valorificarea potențialului fiecărei persoane și să educe o forță de muncă competitivă. ”

din Strategia educației-2020

Rata de înrolare în învățământul preșcolar

anii	Rata brută de înrolare	Rata brută de înrolare în spațiul		Discrepanța
		urban	rural	
2012	54,8%	55,7	55,2	0,5
2013	56,0	58,0	55,4	2,6

Acces în învățământul primar

În anul de studii 2013-2014 în raion au activat **146 clase I-IV (132 complete în 22 gimnazii, 8 licee și 3 școli primare-grădiniță cu un efectiv de 2679 elevi.** Din lipsa spațiului, au activat în schimbul doi elevii din gimnaziile: **Bolțun – 47 elevi, Găureni – 24 elevi, Isăicani- 57 elevi.**

Instruirea simultană la învățământul primar s-a desfășurat în **7 școli cu 14 clase- complet:**

- În școlile primare-grădiniță: **Băcșeni- 34 elevi, Cîrnești-30 elvi, Păruceni-20 elevi;**
- În gimnaziile: **Vînători- 44 elevi, Cristești-44 elevi, Găureni- 24 elevi.**
- Din lipsa surselor financiare, în instituțiile educaționale din raion n-a fost organizată nici o grupă de meditație pentru elevii claselor primare.
- În toate instituțiile din raion au fost create condiții de desfășurare a procesului educațional: sălile de clasă au fost amenajate corespunzător, temperatura în sălile de clasă pe perioada rece a fost satisfăcătoare și a permis de a se desfășura fără întreruperi procesul educațional.

Rata de înrolare în învățământul primar

anii	Rata brută de înrolare	Rata brută de înrolare în spațiul		Discrepanța
		urban	rural	
2012-2013	99,72% (10 elevi)	100%	99,72%	0,28%
2013-2014	99,55%(12 elevi)	100%	99,55	0,45

Orele opționale în învățământul primar au fost repartizate în baza cererilor părinților. Pentru orele solicitate cadrele didactice au elaborat curriculum-ul opțional corespunzător care, ulterior, a fost aprobat la consiliul profesoral și DÎTS, devenind curriculum la decizia școlii, de exemplu: „Matematica distractivă”, „Gramatica distractivă”, „Micul scriitor», „Eu și mediul”, „ Educația pentru sănătate”, „ Religia” ș.a. Orele au fost realizate

conform orarului. În cadrul inspecțiilor s-a constatat că aceste ore sunt predate, cadrele didactice dau dovadă de creativitate, ingeniozitate, pregătire conștientă pentru a-i captiva și motiva pe elevi, a le forma anumite competențe.

Acces la educație au și copiii cu cerințe educaționale speciale, care au studiat în baza planului individualizat (PEI):

- În clasa I -a - 9 elevi.
- În clasa a II-a -25 elevi,
- În clasa a III-a- 21 elevi,
- În clasa a IV-a -32 elevi.

Numărul mare de absențe a influențat asupra rezultatelor școlare :

Total absențe în cl. I-IV- 62032 ore, din ele motivat absentate - 23309 ore, nemotivate-38723 ore. Astfel , în anul 2013-2014 un elev a absentat în medie 23 ore.

În toate instituțiile educaționale din raion a fost organizată alimentarea elevilor claselor primare (100%). Conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova pentru fiecare elev s-au alocat în medie pe zi câte 6.80 lei pentru lunile septembrie – decembrie 2013, iar din ianuarie- mai 2014 - câte 7,0 lei pe zi.

Acces la învățământul gimnazial

În învățământul obligatoriu / gimnazial au fost cuprinși în anul 2013-2014 sunt 3554 de elvi. Numărul scade în fiecare an, motivele fiind diferite: problema demografică, migrația părinților , etc.

În Republica Moldova lipsește un sistem clar de evidență a copiilor de vîrstă școlară și de responsabilizare a părinților, cadrelor didactice, conducătorilor instituțiilor de învățămînt și organelor administrației publice locale în domeniul școlarizării copiilor.

Strategia Educației -2020

nr de elevi în gimnaziu

— nr elevi — —

2011-2012   2012-2013   2013-2014

Acces la învățământ îl au și 266 copiii cu cerințe educaționale speciale din instituțiile educaționale. În anul 2013 Serviciul de Aistență Psihopedagogică a evaluat toate instituțiile școlare, identificând copiii cu CES, urmare acestei cercetări, au fost formate 9 Centre de resurse în instituțiile ce dețineau numărul mai mare de copii cu CES (8-15). A fost salarizati cadre didactice de sprijin, dotate Centrele de resurse, asigurate cu materiale didactice necesare. În anul 2014, prin decizia Consiliului raional s-au instituit suplimentar încă 5 Centre de resurse în școlile raionului.

Numărul de copii cu CES pe clase din instituțiile de învățământ din raion, anul 2014

Total elevi CES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
266	14	30	25	37	42	28	39	31	20

Total cu cerințe educaționale speciale în învățământul primar- 106 elevi, în gimnaziu – 160 elevi. Nicio instituție educațională, ce au dotate Centre de Resurse nu au acces asigurat pentru elevii cu probleme locomotorii (rampe, bare ,de susținere,weceu adaptat). Menționăm. Însă, că nu poate fi suficientă construcția rampelor, dificultatea pentru acești copii este și în interiorul instituției: este dificil să deplasezi un elev în scaunul pe roțile la diferite etaje ale școlii, unde scările sunt prea abrupte pentru construcția rampelor.

Problema esențială a sistemului educațional raional este școlarizarea/ abandonul copiilor de etnie romă din satul Vulcănești.

Pe listele contingentului de elevi sunt 180 copii (clasa I-IX-a), dar care nu frecventează școala, la ore prezentându-se câte 13-15 copii din toate clasele, fără a respecta un program stabilit de pauze și lecții. Nu sunt suficient de utile inspecțiile școlare în această instituție, nici adunările părintești organizate de direcția învățământ (se prezintă doar 15-18 părinți din toată școala).

Elevilor le lipsește un model de reușită în carieră, model ce s-a realizat datorită învățării. În prezent, susținuți de UNICEF Moldova, se încearcă a desegrega unele clase de elevi, instituționalizând o parte (25) de elevi în Gimnaziul Ciorești.

Analiza problemei a scos în evidență următoarele :

Problemă

În localitatea Vulcănești sunt 156 de case (176 gospodării), dintre care:

- Primesc indemnizația / ajutor social lunar 103 familii, care până în luna mai au beneficiat de 858 369 lei, anul 2014;
- Ajutor material de o singură dată: 30 familii- suma totală 17 300 lei.
- Susțineri acordate prin Serviciul "Sprijin familial" în sumă 11 600 lei.
- Pentru școlarizare și cu ocazia Zilei copilului au fost susținuți 24 copii –suma 8 100 lei

Concluzie:

În setul de criterii pentru alocarea ajutorului social lunar, se propune a fi inclus și "școlarizarea copiilor" (dacă se ținea cont de acest criteriu, ar fi fost școlarizați cel puțin 130 de elevi)

- Unele precizări ref. la bugetul acestei instituții (pe anul 2013, dar este similară situația și pentru anul 2014):
- Bugetul Gimnaziului Vulcănești în anul 2013 a constituit 1.523.600 lei, din care doar pentru retribuirea muncii a fost alocat 677 500 lei, deși doar 4 elevi au participat la examenele de absolvire.
- Pentru alimentare -alocat 93 400 lei, din care 31% executat, deși prin Decizia Consiliului s- a acceptat alimentarea și a 30 elevi din clase gimnaziale, banii au rămas nevalorificați.
- Finanțarea per elev nu este la fel de eficientă și în Gimnaziul Vulcănești, ca în alte școli. Este prea mare discrepanța dintre datele statistice expuse de registrele de evidență a populației școlare și nr real de elevi la clasă.
- Calitatea procesului didactic lasă de dorit. Pe de o parte profesorii nu au cu cine lucra, absenteismul este foarte înalt, pe de alta, indicatorii de performanță a școlii nu se fac evidenți pentru comunitate. Persistă analfabetismul .
- Totodată, menționăm, că întreținerea acestui gimnaziu în anul trecut școlar a solicitat 950 184 lei, sumă ce depășește de 8,26 ori costul întreținerii unui autobuz școlar, cu care s-ar deplasa elevii spre și de la Gimnaziul "Valeriu Dumbrovă" Ciorești, instituție, ce conturează rezultate școlare mult mai bune.
- **Este nevoie de un sistem de evidență foarte clar a populației școlare, recensământul obișnuit, realizat de școală, nu este rezultativ.**

Rata brută de înrolare a elevilor în gimnaziu

Anul	Rata brută totală (Nr. total elevi gimnaziu)		Rata brută		discrepanțe
			urban	rural	
2012-2013	Total: 3573	99,6%	100%	99,6	0,4%
2013-2014	Total :3540	99,5%	100%	99,5%	0,5%

Absenteismul în treapta gimnazială:

Anul 2014, total elevi gimnaziu	Nr. total elevi urban	Nr. total absențe/ urban	Nr. absențe per/elev urban <u>în medie</u>	Nr. total elevi rural	Număr total absențe ,rural	Nr.absențe ce revin unui elev, <u>în medie</u> înv.gimnazial, rural
3540	573	29825	52,05	2967	143788	48,46

Absenteismul înalt este unul din factorii care influențează eșecul școlar. În instituțiile rurale este mai mic absenteismul la elevi decât în instituțiile urbane , discrepanța fiind de 3,59%

Accesul la studii a copiilor din învățământ special

Instituționalizați în Școala Auxiliară –Internat Nisporeni pe parcursul anului 2013-2014 au fost 53 de elevi.

Numărul copiilor din învățământul special este în scădere. Incluziunea copiilor cu cerințe educaționale speciale în școlile generale este dificilă, acest lucru fiind cauzat atât de lipsa condițiilor necesare, cât și de neînțelegerea și rezistența din partea unor manageri școlari, cadre didactice și părinți. Instituția dată dispune de condiții foarte bune pentru studii și trai, oferind copiilor posibilitatea unui mediu adecvat școlarizării și un climat psihologic prielnic . În instituție nu sunt copii ce nu ar ține legătura cu familia - 50 elevi sunt integrați în familia biologică, majoritatea din ei pleacă la sfârșitul săptămânii acasă, doar 3 elevi sun sub tutelă. Instituția asigură acești copii cu îmbrăcăminte și încălțăminte, le oferă un vast program cultural :excursii, spectacole, concerte- aceasta a devenit posibil datorită managerului instituției (Cheibaș Lidia), care implementează diferite proiecte,

implică diverși parteneri educaționali pentru susținerea copiilor aflați în dificultate. Diagnoza acestor copii este diferită: retard mintal, paralizie infantilă, boala Down.

Elevii participă , la nivel cu alți copii la diverse festivaluri organizate în raion. Este organizată de către elevii de liceu o vastă rețea de voluntariat. Cel mai greu pentru majoritatea din acești copii sunt condițiile de acasă: părinți alcoolici, stare material foarte grea.

Totodată , în conformitate cu obiectivele Reformei învățământului rezidențial, și dezvoltarea politicilor de educație incluzivă instituționalizarea copiilor cu CES în Școala Auxiliară Internat nu se realizează de trei ani, astfel, pe listele elevilor acestei instituții copii sunt doar începând cu clasa a IV-a până în clasa a VIII-a.

Pentru a lichida instituția dată este important a asigura acestor copii, cel puțin condiții similare, pe când astăzi, condițiile instituțiilor școlare nu sunt suficient de bune pentru integrarea copiilor cu CES (în special a copiilor cu diagnoză mai gravă).

Pentru a oferi accesul la educație de calitate a fost reorganizat la 01. 09.2013 Gimnaziul Băcșeni în Școala primară-Grădiniță Băcșeni. În această localitate lipsea o instituție preșcolară, instituționalizați erau doar o grupă de copii în Centrul Comunitar, creat în aceeași instituție școlară. Deși reorganizarea a fost un proces, ce a fost din start primit foarte bolnăvicios de populație, rezultatul este unul foarte bun. În luna noiembrie am desfășurat o adunare generală a părinților din Școala de circumscripție Gimnaziul ”Valeriu Bulicanu” Boldurești, care și-au exprimat satisfacția de noile posibilități oferite copiilor: sală de sport, sală cu calculatoare, cercuri pe interese și principalul, transportarea din satul Băcșeni spre satul Boldurești, cu un autocar școlar nou, procurat pentru această instituție.

Pentru cei 28 de elevi din clasele a V-a - a IX-a a devenit accesibil drumul spre o școală mai bună, iar banii (care urmează elevul), în sumă de 68,0 mii lei au fost direcționați școlii de circumscripție. În Școala primară –Grădiniță au rămas 40 de copii de clasele I- IV.

Constatăm în cazul descris un rezultat orientat spre calitatea și eficiența procesului. Precizăm , că bugetul calculat în bază de formulă **în anul 2013 era de 596.274 lei** , și doar pentru **retribuirea muncii** angajaților din Gimnaziul Băcșeni se solicitau **543.500 lei**, deaceea instituția se confruntă cu problema deficitului bugetar. Din anul 2007 numărul elevilor scăzuse cu 35,2 % ,de la 105 elevi în 2007, la 68 elevi în ultimul an al Gimnaziului. Iar calitatea muncii didactice lăsa mult de dorit: din această școală demult nu se mai prezentau elevii la concursurile școlare/ extrașcolare, nu erau secții de sport, nu erau cercuri pe interese. **Total erau 12 cadre didactice** , din care 2 pensionari, 3 pedagogi cumularzi, un specialist în concediu de maternitate. Mulți pedagogi predau câte 3-4 discipline , fără a avea studii speciale.

În prezent mai există dificultăți la implicarea tuturor elevilor în cercuri pe interese, activități extradidactice, serate: nu este prea ușor să combini programul claselor a V-a cu cel al clasei a IX-a, dar în instituție există o echipă managerială cu abilități bune de organizare și soluționare a acestor probleme.

Accesul la servicii calitative de educație a fost oferit și prin intermediul Serviciului de Asistență Psihopedagogică, care, instituit la începutul anului 2013, s-a inclus în muncă oferind consiliere, desfășurând evaluări. Pentru a asigura funcționalitatea serviciului a fost procurat pentru SAP un automobil special (cu 7 locuri, *Ševrolet Orlando*). În prezent Serviciul de Asistență Psihopedagogică monitorizează nu doar cazurile de incluziune a copiilor cu CES, dar oferă consultare, îndrumări metodologice, pentru elevi, părinți, copii, precum și evaluarea copiilor de vârstă preșcolară, pentru implementarea politicilor de educație incluzivă în grădinițele de copii.

CALITATEA

Calitatea procesului didactic poate fi definită ca un demers care conduce la învățare eficientă, la cunoștințe, abilități și competențe profunde și durabile ale elevilor prin planificarea și realizarea efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării, monitorizarea rezultatelor, evaluarea internă a rezultatelor, evaluarea externă a rezultatelor și prin îmbunătățirea continuă a acestora.

Strategia "Educația- 2020"

Asigurarea calității procesului educațional în instituțiile preșcolare. Suma activităților întreprinse în acest scop nu a reușit să fie direct proporțională cu acțiunile întreprinse din cadrul diverselor proiecte, implementate în scopul dezvoltării profesionale și creării condițiilor pentru educație timpurie. Cadrele didactice încadrate în instituțiile preșcolare nu sunt suficient de interesate de dezvoltarea profesională, de studiu și cercetare. Deși în ultimii 2 ani se constată o creștere a numărului de educatori, ce fac studiile la facultate, în mare, dezvoltarea profesională se oprește la acest nivel. Nu există aspirații la grad didactic UNU sau SUPERIOR, deseori se constată totală indiferență față de cercetarea didactică.

Totodată, în anul de studii 2013-2014 s-au întreprins mai multe acțiuni pentru asigurarea calității procesului didactic. Implementarea proiectului "Parteneriat Global pentru Educație" a facilitat instruirea a 168 de pedagogi din învățământul preșcolar informându-i suplimentar despre specificul dezvoltării și învățării copilului mic, despre metode de dezvoltarea limbajului, s-au examinat bune practice de incluziune a copiilor cu CES. În cadrul seminarelor s-a demonstrat odată în plus importanța învățării collaborative și utilitatea acestui instrument didactic pentru activitățile de grup, comunicare și colaborare.

Grație proiectului ”Parteneriat Global pentru Educație ” implementat de Ministerul Educației al Republicii Moldova, în parteneriat cu Banca Mondială și UNICEF-Moldova, au fost renovate și dotate:

Școala primară-Grădiniță Cârnești;

Grădinița de copii din satul Ciutești;

Grădinița incluzivă Nisporeni, nr 1 ”Povestea”, care, suplimentar , la dotarea Centrului de resurse pentru educație incluzivă este asigurată și cu un microbus pentru transportarea copiilor cu CES.

În cadrul aceluiași proiect 21 de instituții preșcolare au fost dotate cu materiale didactice.

O susținere esențială în crearea condițiilor pentru educație de calitate în instituțiile preșcolare este și grantul oferit de Guvernul României – suma totală de **23.574,0 mii lei**, care urmează a fi utilizat , în conformitate cu obiectivele indicate de APL I și managerii grădinițelor de copii, conform condițiilor de proiect.

Pentru dezvoltare profesională Direcția Învățământ Tineret și Sport a organizat pe parcursul anului 16 seminare instructive pentru managerii și educatorii instituțiilor preșcolare, două întruniri metodice.

Cel mai mare aport în promovarea bunelor practice de educație timpurie l-a adus directorul Grădiniței incluzive Nisporeni, nr 1 ”Povestea”, dna Tatiana Cociu- un manager talentat, cu creativitate și inițiativă.

Pentru asigurarea calității procesului educațional mai eficient activează managerii instituțiilor: **Coșleț Eudochia, Grădinița ”Deceluș” Grozești; Postu Aliona, Grădinița ”Poienița” Boldurești, Ciochină Raisa, Grădinița ”Licurici” Nisporeni, Marcenco Svetlana, Grădinița de copii ”Raza”.**

Implicare și cercetare didactică se solicită de la directorii grădinițelor: ***Cebotari Liliana, Grădinița ”Ghiocel” Șișcani, Ghelețchi Maria, Grădinița Bălănești, Bulunez Anastasia, Grădinița Bursuc, Negură Vera*** , Grădinița ”Albinuța” Vărzărești

Condiții nesatisfăcătoare pentru desfășurarea procesului educațional sunt în instituțiile preșcolare: **Grădinița Găureni, Grădinița Călimănești, Grădinița Șendreni, nr.1, Grădinița Șendreni nr.2.**

Exemple de bune practici în colaborare a APL I cu instituțiile preșcolare sunt în localitățile : Nisporeni, Milești, Grozești, Cristești, Zberoaia, Șișcani.

Constatare: Dependența financiară în gestionarea bugetului de către APL I , neimplicarea și necunoașterea managementului financiar și a actelor normative de către mulți directori de grădiniță , sunt cauzele unor dificultăți , care duc uneori la blocarea anumitor activități.

Concluzie: Este un adevăr incontestabil, că nivelul dezvoltării profesionale în instituțiile preșcolare solicită mai mare implicare pentru a atinge indicatorii de performanță , evidențiați de politicile educaționale ale Ministerului Educației și condițiile timpului. Dar este necesar de menționat, că s-a lansat o perioadă a schimbărilor spre dezvoltare, spre cercetare, spre calitate. Aceste direcții prioritare ale statului solicită atitudine responsabilă și implicare, în acest scop Direcția Învățământ Tineret și Sport monitorizează activitatea de promovare a politicilor educaționale a Ministerului Educației.

Asigurarea calității în învățământ primar

Activitatea desfășurată la nivelul învățământului primar s-a realizat sub semnul creșterii calității actului educațional, atenția fiind focalizată pe învățarea centrată pe elev.

Procesul educațional în învățământul primar din raion a fost organizat și desfășurat în baza planului- cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal pentru anul de studii 2013-2014. În toate instituțiile educaționale din raion au fost respectate cu strictețe prevederile planului – cadru pentru învățământul primar.

Prioritățile în asigurarea calității învățământului primar în anul de studii 2013-2014 au fost următoarele:

- Școlarizarea obligatorie a tuturor elevilor de vîrstă școlară mică;
- Asigurarea gratuită a tuturor elevilor cu manuale;
- Combaterea abandonului școlar;
- Cunoașterea dinamicii populației școlare;
- Asigurarea egalității de șanse egale pentru toți copiii;
- Educația incluzivă;
- Realizarea activităților de îndrumare și control;
- Asigurarea eficienței activității de formare continuă la nivel de raion și instituții;

Acțiunile Direcției Învățământ au avut ca scop:

- Reducerea absenteismului;
- Evaluarea cu scop de orientare, optimizare, motivare și stimulare a învățării;
- Creșterea calității prestației cadrelor didactice;
- Instalarea unui parteneriat eficient: școală- părinți- cadre didactice – societate;

- Participarea cadrelor didactice în cadrul instruirii de formare continuă la diferite nivele;
- Implementarea strategiei de trecere la învățare individuală, personalizată în condițiile formării de competențe, centrate pe nevoile personale ale elevului;
- Diferențierea curriculară pentru elevii cu CES.

În anul de studii 2013-2014 în raion au activat **146 clase I-IV (132 complete în 22 gimnazii, 8 licee și 3 școli primare-grădiniță cu un efectiv de 2679 elevi.** Din lipsa spațiului, au activat în schimbul doi elevii din gimnaziile: **Bolțun – 47 elevi, Găureni – 24 elevi, Isăicani- 57 elevi.**

Instruirea simultană la învățământul primar s-a desfășurat în **7 școli cu 14 clase- complet: școlile primare-grădiniță: Băcșeni- 34 elevi, Cîrnești-30 elvi, Păruceni-20 elevi, gimnaziile: Vînători- 44 elevi, Cristești-44 elevi, Găureni- 24 elevi.** Asigurând nevoia de completare a cunoștințelor despre metodologia de desfășurare a instruirii simultane toate cadrele didactice din instituțiile sus-nominalizate au participat la cursuri de formare continuă organizate de Institutul de Științe .

Deși numărul părinților , ce solicită organizarea grupelor de meditație este mare, din lipsa surselor financiare nu și-a permis deschiderea nici o instituție școlară.

Cu toate acestea, în toate instituțiile din raion au fost create condiții de desfășurare a procesului educațional. Sălile de clasă au fost amenajate corespunzător. Temperatura în sălile de clasă pe perioada rece a fost satisfăcătoare și a permis de a se desfășura fără întrerupere, la nivel, procesul educațional.

Toți elevii din clasele I-IV au fost asigurați cu manualele necesare. Din contul părinților au fost procurate caietele suplimentare-suport didactic la manuale.

Resurse umane în învățământul primar, ca factor de influență a calității muncii didactice:

Total cadre didactice în învățământul primar	Din ei:					Dețin		pensionari
	Tineri specialiști 1-3 ani	Studii :			Își continuă studiile	Gradul did. unu	Gradul dud. doi	
		Medii de specialit.	Supereriore de specialitate	Superioare de alt profil, dar au și studii medii de specialitate				
138	10	53	59	26	10	2	76	21

Calitatea procesului educațional rămâne a fi mai înaltă la această treaptă de școlaritate , datorită mai multor factori:

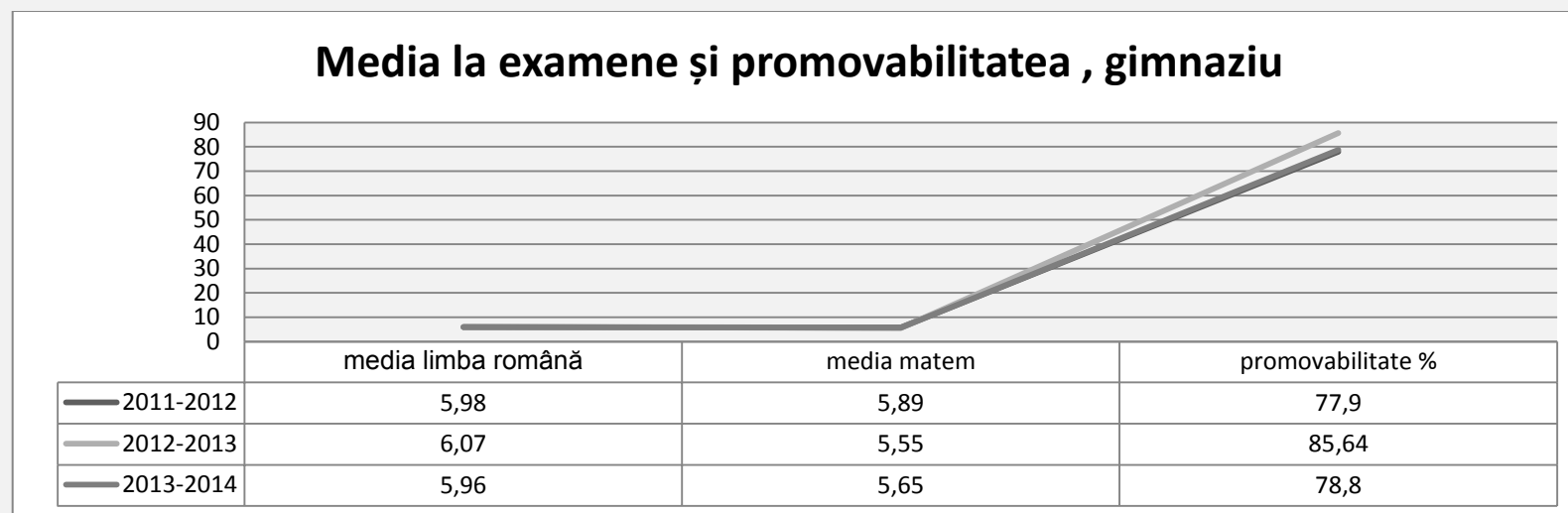

-Procesul este asigurat de un pedagog de bază, fapt ce permite o tratare individuală și o cunoaștere a personalității elevului mai profundă, în baza căreia se pot selecta metodele de lucru;

-Părinții acordă atenție specială elevilor la această treaptă de școlaritate: se implică în procesul educațional, comunică cu pedagogul mai des, cunoaște problemele și caută împreună soluții.

În învățământul general se constată o scădere a reușitei școlare, deci și a calității muncii educaționale.

Indicatorii promovabilității confirmă rezultatul scăderii reușitei școlare:

Rezultatele examenelor de bacalaureat a confirmat problemele înrădăcinate în sistemul educațional. Acțiunile de excludere a fraudei prin copiere la examene încep să dea rezultate: în sesiunea de bacalaureat nu au fost excluși candidați pentru fraudă, iar monitorizarea foarte strictă a exclus comiterea unor erori metodologice. În condițiile strictei monitorizări, procentul promovabilității este mai mare decât cel pe țară, deși, se conturează probleme esențiale, ce solicită soluționare. Procentul calității îl formează cei 20 de elevi din instituțiile raionului, care au mediile cuprinse între 8,00 și 9,33.

Promovabilitatea în treapta liceală pe parcursul ultimilor patru ani

(pentru anul școlar 2013-2014 sunt expuse rezultatele sesiunii de bază)

Anul școlar	Număr total absolvenți	% de promovabilitate	% promovabilității pe țară
2010-2011	338	90%	
2011-2012	343	87%	88,3%
2012-2013	330	81%	76,5%
2013-2014	318	77,98%	45,0% (până la sesiune repetată)

Dacă în sesiunea de bacalaureat a anului școlar trecut 2012-2013 , în Nisporeni au fost 4 elevi cu note de ”10” pe linie, în acest an sunt 14 elevi cu mediile de bacalaureat mai sus de 8 (opt), între care doar trei eleve au media de la „ nouă” până la ” nouă și 25” .

Promovabilitatea în scădere poate fi percepută din două aspecte : în primul rând exigența evaluării externe și condițiile metodologice noi , în al doilea rând este problema tuturor actorilor educaționali , implicați nemijlocit în proces.

Nu poate să satisfacă rezultatul scăderii promovabilității, justificând-ne prin anumite reguli noi, impuse de metodologie, atâta timp cât suntem conștienți , că noi, ca și cadre didactice, avem mult de lucrat la perfectarea demersului didactic, la motivarea școlară a elevului.

RELEVANȚĂ

Urmare unei inspecții tematice desfășurate în instituțiile școlare în scopul determinării dificultăților, gradului de dificultate , interesului pentru teme de acasă, generalizând rezultatele chestionarului administrat, precum și alte activități incluse în agenda de control, am constatat:

-elevii nu consideră relevantă materia predată în școală;

-cele mai neagreabile discipline, deși foarte diferite , dar au acumulat mai multe notificări ca discipline indezirabile , matematica și limba română. Din materialul examinat concluzionăm: numărul mai mare de ore la limba română aduce o reacție inversă - plictiseală și dezinteres. Considerăm, că numărul orelor poate fi limitat, iar fiecare cadru didactic, indiferent de disciplină, să fie obligat a vorbi o limbă corectă, formându-se la toate disciplinele școlare competența comunicării.

- la predarea disciplinei *matematica*, ca știință cu aplicabilitate mare în viața contemporană, este important să se desfășoare predarea, axându-se pe aplicabilitatea informației învățate (exercițiile, sarcinile din manuale să fie indicate concret din anumite domenii, ca elevul să înțeleagă la ce informația poate fi utilă).

O parte din elevi (nu suficient de mare) încearcă să facă cunoștință cu domeniul de interes prin ora opțională. Dificultatea predării orelor opționale ține de pregătirea insuficientă a pedagogilor, sau de lipsa specialistului în școală, de superficialitatea cu care sunt tratate aceste ore, de lipsa unor manuale și a anumitor ghiduri de predare. Generalizând activitatea de inspectare la subiectul dat, concluzionăm, că pedagogii ce predau orele opționale au nevoie de explicații în plus la elaborarea curricula, la evaluarea cunoștințelor.

Pentru a-i contura relevanța orei opționale este importantă tratarea egală față de alte ore- înscrierea acestei discipline în certificatul de studii.

În prezent este foarte dificil să constatăm relevanța materiei de studiu: în cercetarea dată debusolează mai mulți factori, atât social-economici, dar și praxiologici. Modificările create în ierarhia valorilor schimbă accentul relevanței materiei de studiu rapid și nu totdeauna suficient de explicit. Oricum, dacă cercetăm informația, ce configurează rezultatele selectării/ admiterii / absolvirii unui profil de liceu, comparând cu continuitatea domeniului de interes, care pare a fi firească la selecția facultății, constatăm, în mare parte, că nu există o anumită legătură, la fel cum nu există nicio legătură între diploma facultății și munca care o prestează.

EFICIENȚĂ

Având certitudinea, că excelența în activitate apare doar dacă respectăm relația dintre **eficacitate** (lucruri care trebuie) și **eficiență** (cum trebuie?), am realizat sarcinile acestui an școlar, cu străduință orientată spre rezultat.

Mai rezultative a fost reorganizarea instituțiilor de învățământ, asigurând accesul la școală mai bună pentru copiii din localitatea Băcșeni, creând posibilitatea acestor copii să participe în secții de sport, în cercuri pe interese, să lucreze la un calculator, să fie prezent la lecții cu utilare multimedia. Reorganizarea unui liceu în gimnaziu (Liceul Teoretic "Valeriu Bulicanu" Boldurești în Gimnaziu) se include în criteriile eficienței, asigurând competitivitatea pentru puținii elevi, care mai erau în clasele a X—a XII-a. Considerăm că au fost acțiuni eficiente, reieșind din faptul, că au rămas satisfăcuți elevii din ambele localități, datorită condițiilor mai bune de implicare școlară, datorită transportului oferit, datorită posibilității de a avea o alegere la selecția unei ore opționale, a unui profil de liceu.

**EFICIENȚA -
A FACE LUCRURILE CUM TREBUIE**

**EFICACITATEA -
A FACE LUCRURILE CARE TREBUIE**

Cu indicatorul eficienței marcăm transportarea elevilor spre și de la școlile de circumscripție: cele șase școli dispun de autobuze școlare, care asigură buna transportare a copiilor. Procurarea a două autobuze școlare pentru școlile de circumscripție Boldurești și Șișcani a avut loc în acest an de studii și a fost realizată, datorită alocării sumei de 500,0 mii lei de către Ministerul Educației, cu completarea sumei necesare de către Consiliul raional Nisporeni, desfășurând achiziții publice.

Cu autobuzele școlare sunt transportați și elevii din localitățile, care nu dispun de instituții educaționale.

Pentru implementarea politicilor de educație incluzivă s-a aprobat de Consiliul raional Regulamentul pentru utilizarea Fondului de Educație Incluzivă, care constituie în anul bugetar 2014 suma de **1.155,2 mii lei**. În acest context am instituit de la 01.09.2013 nouă Centre de Resurse, care au fost dotate (suma alocată pentru fiecare este de 65,0 mii lei), iar prin decizia Consiliului raional, de la 01.09.2014 vor activa încă cinci centre, căror li s-a alocat aceeași sumă pentru dotare. Pentru instruirea cadrelor didactice și a managerilor implicați în incluziunea școlară au fost desfășurate seminare, mese rotunde, activități pentru diseminarea bunelor practici.

Pentru un management financiar eficient am realizat patru seminare în comun cu colaboratorii Trezoreriei Teritoriale, a Direcției Finanțe, am perfectat actele necesare pentru modificarea statutului pentru 31 instituții școlare, care la acel moment dețineau statut de ordonator terțiar de buget, iar de la 01.01.2014 au devenit ordonatori secundari de buget. În perioada octombrie-noiembrie 2013, am participat la Adunările generale părintești din toate 33 de instituții școlare, precizând unele aspecte ale managementului financiar și posibilitatea implicării comunității în problemele școlii. Astăzi toate instituțiile școlare sunt persoane juridice, gestionează bugetele formate în baza formulei: suma totală fiind de **61.050,0 mii lei**. Participând la Consiliile de Administrație a unor instituții am realizat necesitatea unui nou Regulament al Consiliului, care ar avea noi atribuții. De aceea am desfășurat un seminar instructiv, la care am explicat atribuțiile, structura, programul orientativ al Consiliului de Administrație, apoi am elaborat un model de Regulament.

Cu coeficient de eficiență este formarea bugetelor în bază de formulă, care a reușit să demonstreze utilitatea prin posibilitatea gestionării banilor. Urmare, prin compararea unor precizări din bugetele sistemului educațional Nisporeni, argumentăm valoarea acestor modificări de gestionare a bugetelor.

Anul 2012 (în bază de formulă),		2011 (fără formulă)	
Reparații capitale în gimnazii	5 563,7 mii lei	Reparații capitale în gimnazii	2 890,8 mii lei
Proc. mijloace fixe	248,7	Mijloace fixe	175,2
Reparații capitale licee	4 405,3	Reparații capitale licee	2646,9
Proc.mijl.fixe	596,9	Proc.mijl.fixe	108,2

Pentru elaborarea și implementarea bugetelor în bază de programe Direcția Învățământ Tineret și Sport a desfășurat un seminar instructiv cu managerii școlari, precizând elementele de formare a acestora.

REȚEAUA INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Prin rețeaua școlară existentă se asigură accesul la educație pentru copiii de vârstă școlară. Există localități în care nu sunt instituții educaționale, dar elevii sunt transportați cu autobuze școlare.

Localitatea Instituția de circumscripție	Capacitatea nr. locuri	Nr. de elevi	Localitățile arondate	Nr. de elevi din acestea	Distanța dintre școala circumscripție e și localitatea arondată
LT „Al.cel Bun”	640	431	Satul Șendreni	60	4 km
LT „Gr. Vieru”	420	250	Satul Mîrzoaia,	21	7km
În LT Seliște	780	392	Satul Păriceni	45	5km
Gimn. Brătuleni	680	236	Satul Cîrnești	27	7km
Gimnazil Șișcani	624	247	s.Odaia s.Drojdeni s.Afumați	131	8 km
Gimnaziul ”Valeriu Bulicanu” Boldurești			s.Băcșeni s.Chilișoia	36 12	5km 9km

Rețeaua instituțiilor de învățământ preuniversitar din raion, la 31.05.2014

- 9 licee
- 21 Gimnazii,
- 3 școli primare-grădinițe (Băcșeni, Cîrnești, Păruceni)
- O Școală Auxiliară Internat
- O Școală de Sport;
- Un Centru de Creație al copiilor

În raionul Nisporeni în ultimii trei ani :
-s-a licidat Școala Primară Grădiniță Nisporeni;
-s-a reorganizat Gimnaziul Cârnești în Școala primară – Grădiniță Cârnești;
S-a reorganizat Gimnaziul Băcșeni în Școală primară-Grădiniță;
S-a reorganizat Liceul Teoretic ”Valeriu Bulicanu” Boldurești în gimnaziu.

Tendință: Odată cu finanțarea instituțiilor per elev managerii școlari, cadrele didactice percep corect necesitatea reorganizării instituțiilor educaționale, sau a unor clase de elevi aparte. Astfel, pentru noul an de studii 2014-2015 fără anumite dificultăți au anunțat necesitatea reorganizării din liceu în gimnaziu instituțiile: Liceul Teoretic Milești; Liceul Teoretic ”Ștefan cel Mare”, Liceul Teoretic ”Grigore Vieru” Iurceni.

Mai greu percep problemele existente locuirii și APL (I) din localitatea Bărboieni, care ar putea fi o instituție arondată Liceului Teoreti ”Prometeu” Grozești.

Rețeaua instituțiilor de învățământ .Modificarea rețelei pe parcursul ultimilor ani.

Nr. d/o	Instituția de învățământ	Nr. de clase la data de 15.05.2012			Nr. de clase la data de 01.09.2012			Nr. de clase la data de 01.01.2014			Nr.	Precizări cu referire la instituțiile școlare la sfârșitul anului școlar 2013-2014
		Treapta primară	Treapta gimnaz.	Treapta liceală	Treapta primară	Treapta gimnaz.	liceu	Treapta primară Total elevi 2696	Treapta gimnaz Total elevi 3554	Treapta liceală Total elevi 719		
1.	L.T. „B. Cazacu”, oraș Nisporeni	-	-	12	-	-	13	-	-	13/357	1.	L.T. „B. Cazacu”, oraș Nisporeni
2.	L.T. „M. Eliade”, Nisporeni	8	11	7	8	10	7	9/190	10/223	8/163	2.	L.T. „M. Eliade”, oraș Nisporeni
3.	L.T.”Ștefan cel Mare”, Nisporeni	7	10	5	8	10	3	8/202	10/225	1/15	3.	L.T.”Ștefan cel Mare”, oraș Nisporeni
4.	L. T. „Prometeu”, loc. Grozești	5	5	5	5	5	3	4/83	5/118	2/50	4.	L. T. „Prometeu”, loc. Grozești
5.	L. T. Seliște	9	9	5	5	9	3	5/128	8/195	2/48	5.	L. T. Seliște
6.	L.T. Alexandru cel Bun”Vărzărești	7	10	4	8	8	2	8/175	9/227	1/15	6.	L.T. Alexandru cel Bun”, Vărzărești
7.	L.T. „Grigore Vieru”, loc. Iurceni	5	6	3	5	5	2	4/73	6/125	1/23	7.	L.T. „Grigore Vieru”, loc. Iurceni
8	L.T. Milești	7	9	3	7	9	2	5/115	9/183	1/13	8.	L.T. Milești
9	L.T. Bălăurești	8	10	3	7	10	2	6/134	10/180	2/35	9.	L.T. Bălăurești
10	L.T.”Valeriu Bulicanu ”Boldurești	5	9	2	5	8	1	Reorganizată la 01.09.13				
11	Gimnaziul Băcșeni	3	5	-	3	4	-	Reorganizată la 01.09.13				

12	Gimnaziul „M. Eminescu” Nisp.	4	6	-	4	5	-	4/95	5/129		10	Gimnaziul „M. Eminescu”, Nisporeni
13	Gimnaziul Bălănești	4	5	-	4	5	-	4/83	5/111		11	Gimnaziul Bălănești
14	Gimnaziul Bărboieni	3	5	-	2	5	-	4cl/ 2/ 35	5/57		12	Gimnaziul Bărboieni
15	Gimnaziul Bolțun	4	5	-	3	5	-	3/48	5/58		13	Gimnaziul Bolțun
16	Gimnaziul Bursuc	4	5	-	4	5	-	4/68	5/76		14	Gimnaziul Bursuc
17	Gimnaziul Brătuleni	4	6	-	4	6	-	4/79	5/139		15	Gimnaziul Brătuleni
18	Gimnaziul „V. Dumbravă”, loc.Ciorești	8	9	-	7	9	-	6/143	8/184		16	Gimnaziul „V. Dumbravă”, .Ciorești
19	Gimnaziul Cîrnești	2	5	-		Reorganizată la01.09.12		4/106	8/187		17	Gimnaziul ”Valeriu Bulicanu” Bolduresti
20	Gimnaziul Călimănești	4	5	-	4	5	-	4/57	5/90		18	Gimnaziul Călimănești
21	Gimnaziul Ciutești	4	4	-	4	4	-	4/60	4/59		19	Gimnaziul Ciutești
22	Gimnaziul Cristești	4	5	-	3	5	-	4/3 46	5/71		20	Gimnaziul Cristești
23	Gimnaziul Marinici	6	9	-	6	8	-	5/88	9/171		21	Gimnaziul Marinici
24	Gimnaziul Găureni	3	5	-	2	5	-	4/ 2 /26	5/43		22	Gimnaziul Găureni
25	Gimnaziul Isăicani	4	5	-	4	5	-	4/58	5/64		23	Gimnaziul Isăicani
26	Gimnaziul „Ion Creangă” Soltănești	4	5	-	4	5	-	4/74	5/82		24	Gimnaziul „Ion Creangă”, Soltănești
27	Gimnaziul Șișcani	5	7	-	5	6	-	5/123	6/151		25	Gimnaziul Șișcani
28	Gimnaziul Șendreni	4	5	-	4	5	-	4/65	5/88		26	Gimnaziul Șendreni

29	Gimnaziul Valea Trestieni	4	5	-	4	5	-	4/63	5/77		27	Gimnaziul Valea Trestieni
30	Gimnaziul Vinători	4	5	-	3	5	-	4/3 /44	5/61		28	Gimnaziul Vinători
31	Gimnaziul Vulcănești	4	5	-	4	5	-	4/ 73	5/77		29	Gimnaziul Vulcănești
32	Gimnaziul Zberoaia	4	5	-	4	5	-	4/77	5/103		30	Gimnaziul Zberoaia
	Școala primară-Grădiniță Nisporeni	4			Lichid.							
	Școala primară-Grădiniță Cârnești	-	-	-	2	-	-	4/2/30	0		31	Școala primară-Grădiniță Cârnești
	Școala primară-Grădiniță Păruceni	-	-	-	2	-	-	3/2/20	0		32	Școala primară-Grădiniță Păruceni
	Școala primară- Grădiniță Băcșeni				-			4/2/35	0		33	Școala primară- Grădiniță Băcșeni
	Total	155	200	49	144	186	38	Total clase// clase complete 147/136	Clase 182	31 clase		

Instituțiile de învățământ oferă posibilitatea implicării elevului în mai multe activități extradidactice

Numărul orelor extracurriculare			
Mediu urban		Mediu rural	
arte	sport	arte	sport
168	186	38	48

Date privind activitatea extrașcolară în instituțiile de învățământ preuniversitar (martie 2014)

Total elevi raion	Nr.total de cercuri	Nr.total elevi în cercuri	Din ei în cercurile:									
			muzică	coregrafie	teatru	Arte plastice tehnologii	etnografie	sport	Turism, Studiarea ținutului	Creație tehnică	Studierea naturii, biologiei	Altele
6969	148	2831	339	158	71	459	116	1057	46	33	21	531

Concluzie: Mai mare atenție se acordă activităților extradidactice în instituțiile rurale.

A reușit să-și creeze o imagine Centrul de Creație Nisporeni prin lucrările executate și expuse în cadrul tuturor expozițiilor, prin implicarea unui număr mare de copii din familii social-vulnerabile în cercuri de dansuri, prin interesul de promovare a măestriei artistice redată prin fluer, prin munca enormă, ce greu o poți retribui, având valoare incomensurabil mai mare ca salariul primit.

Condiții asigurate pentru copii din localități arondate:

Pentru elevii ce sunt transportați spre alte localități arondate instituției de circumscripție, s-a modificat orarul, astfel ca și ei să poată să participe la cercuri și secții de sport .

Deși, anumite dificultăți există în acest sens: copiii de clasa a IX/a mai puțin pot frecventa seratele organizate în școală. Direcția Învățământ a făcut încercări de acoperire a cheltuielilor pentru aceste festivități, dar , ținând cont de faptul . că deservirile tehnice sunt foarte costisitoare, am fost nevoiți să ne limităm doar cu programul didactic/ extracurs (cercuri).

Concluzii:

Implementarea reformei structurale în educație, finanțarea școlii în bază de formulă a implicat și modificări în rețeaua școlară: reorganizare de instituții, clase de elevi. Toate acestea , deși primite pe alocuri foarte bolnăvicios, nu pot să nu fie recunoscute ca oportunități pentru asigurarea accesului la educație. Din numărul total al copiilor din raion, 332 elevi din instituțiile arondate pot avea cadre didactice specializate la disciplina predată, au lecții la calculator, au bibliotecă, sală de sport și posibilitatea competiției cu semenii săi.

Managementul instituțiilor de învățământ
Resursele umane și structurile de conducere a învățământului la nivel de raion

- **Organul de specialitate în domeniul educației este Direcția Învățământ Tineret și Sport Nisporeni**
Prestarea serviciilor în direcție este realizată de:

Secția inspectare și evaluare, alcătuită din trei specialiști principali (inspectorii școlari) și șeful secției/ șeful adjunct al direcției, care sunt funcții publice.

Funcții publice mai sunt specialistul principal /probleme resurse umane, economistul, specialistul în probleme tineret și sport.

Centrul metodic este reprezentată de Șeful Centrului Metodic (care este interimar/ anunțul de concurs a fost anunțat de mai multe ori, dar nu sunt solicitanți), metodiștii- responsabili:

de sectorul preșcolar (1), de matematică și fondul de manuale (1) specialist principal-metodiști (2, deși un specialist de limbi străine se află în concediu de maternitate.)

Contabilitatea (3 angajați)

Secția gospodărie, ce includea funcția Șef secție care a fost creată în anul 2013 prin Decizia Consiliului raional pentru a monitoriza cele 31 instituții ordonatoare terțiare de buget (școli) , inclusiv o instituție rezidențială, Școală de Sport , Centru de Creație și Parcul Auto. În prezent, toate instituțiile (33 școli) sunt ordonatoare secundare de buget, dar secția a rămas să includă în sine monitorizarea funcționalității celor 6 autobuze școlare, microbuzul utilizat în inspecție, autoturismul SAP-lui; autoturismul șefului direcției.

De la 01.01.2013 în cadrul Direcției Învățământ Tineret și Sport s-a instituit **Serviciul de Asistență Psihopedagogică**, format din șef serviciu, Psiholog, psihopedagog, pedagog/ înv.preșcolar, pedagog/ înv. secundar general.

În total: 15 +6 (SAP) și 9 șoferi.

Repartizarea atribuțiilor de bază între colaboratorii Direcției Învățământ Tineret și Sport
(inspectorii și metodiștii)

Angajații DITS	Atribuții delegate	Angajații DITS	Atribuții delegate
Sterpu Nina	șef direcție -monitorizează și evaluează activitatea managerială; -îndrumare metodologică managerilor școlari, -conduce întrunirea metodică a directorilor de școli;disciplina monitorizată-educația civică	Andronache Maria	șef Centru Metodic / interimar responsabil de direct adj educativ; sesizările referitor la violență; responsabilă de sectorul EDUCAȚIE, dirigenție, ore opționale, ore extradidactice discipline monitorizate:educația plastică/ ed, tehnologică
Lungu Alexandra	șef adjunct, șef secție inspectare și evaluare; monitorizează activitatea directorilor adjuncți; -responsabilă de școlarizarea elevilor; Monitorizează disciplinele Biologia și chimia;	Lupea Parascovia	Metodist, educ preșcolară. Coordonează cele 27 instituții preșcolare și 2 Centre comunitare, Responsabilă de activitatea managerială din inst preșcolare.
Lungu Valeriu	Sp. Principal/ inspector școlar Odihna de vară Învățământ liceal Discipline: istoria și geografia (coordonatorul 10 inst. șc.)	Crăciun Nina	Metodist, responsabil de manuale; Evidența Fondului de carte,Întrunirea metodică a bibliotecarilor școlari Disciplina monitorizată-matematika
Bejan Svetlana	Sp.Principal/inspector . Coordonatorul a 12 instituții școlare, Discipline: limba română, limba străină, limba rusă.	Barcaru Victor	Metodist, responsabil de fizică și informatică, Administrează site-ul direcției Coordonează activitatea a trei instituții.
Negură Eugenia	- sp.princ./insp Educația incluzivă, Instruire la domiciliu Coordonează : Înv. primar Resp.: asistentele medicale Coordonator-10 instituții	Tatiana Șișcanu	Specialist principal/ serviciul personal Angajare/ plasare în câmpul muncii; Indemnizații alocate, repartizarea acestora; Perfectarea documentației , respectarea reglementărilor Codului Muncii. Tineri specialiști.

Gardaș Alexandr	Sp.principal în probleme tineret și sport Coordonează activitatea tinerilor și sportului, Coordonează activitatea Școlii de Sport Coordonează întrunirea metodică a profesorilor de educație fizică	Tatiana Apostu	Economist- statist Planificarea bugetului; tarifiere, rețea școlară, proiectarea reorganizării instituțiilor; modificări bugetare.
----------------------------	---	---------------------------	--

Eficiența structurii:

a) Reieșind din faptul, că sfera atribuțiilor s-a extins pe domenii, ce nu țin doar de educație (transportare, servicii de întreținere) este imposibil de realizat calitativ niște sarcini, care sunt obligatorii, conform actelor reglatorii (deserviri tehnice, inspecții tehnice), dar greu de realizat de nespecialiști, ținând cont de faptul, că angajații DÎTS sunt cadre didactice. Este important a include în statele de personal o unitate, ce răspunde unor atribuții tehnice (pentru a nu depinde de decizia consiliului).

b) Nu este suficient de clar statutul metodistului și al angajatului SAP.

c) Nu este cea mai eficientă structură și din alte aspecte:

- nu se organizează sistematic niște cursuri speciale, în domeniul educației;

- diferența mare de salariu între șef direcție; inspector și director, cadru didactic nu permite a desfășura un concurs pe criterii de înaltă competiție

- Atribuțiile manageriale sunt diferite, dar structura a rămas nemodificată.

d) DÎTS deține competențe delegate de Ministerul Educației, promovând politicile educaționale, dar și de Ministerului Sportului, sarcinile căruia le realizăm cu mai multă dificultate. (precizez dificultatea: ne sunt delegate sarcini de la Ministerul Finanțelor, Tineretului și Sportului, pe lângă Ministerul Educației, este dificil a răspunde tuturor solicitărilor)

Resursele umane manageriale la nivelul instituțiilor de învățământ

Calitatea resurselor umane manageriale din instituțiile școlare și preșcolare în ansamblu este satisfăcătoare.

Total în raion sunt 87 de directori și directori adjuncți în instituțiile educaționale, din care femei sunt 76 manageri.

Din numărul total, dispun de studii superioare 78 cadre managerial, studii medii speciale-9 manageri.

Din numărul total de 87 manageri, cu vechime în muncă:

Până la 2 ani	De la 2 până la 5 ani	De la 5 ani până la 10 ani	De la 10 ani până la 15 ani	De la 15 ani la 20 de ani	20 de ani și peste
2	2	9	10	11	53

A devenit cert faptul, că cadrul managerial, fie director, fie director adjunct, este mai bun (aplicate fiind criteriile de competență, profesionalism, comunicare, empatie , planificare/prognostic, control, organizare), atunci când a fost selectat prin concurs. Cadrele manageriale, ce nu au fost selectate prin concurs demonstrează mai mult conservatorism și reticență la schimbare. **În sistemul educațional Nisporeni au fost numiți prin concurs managerii:**

- 5 directori de liceu; 15 directori de gimnaziu; 2 directori de școală primară –grădiniță; un director al Școlii de Sport Nisporeni, 5 directori de grădiniță, ceea ce constituie 32,1%

Organizarea concursului crează anumite dificultăți, în deosebi în instituțiile preșcolare-se constată o indiferență față de ocuparea funcțiilor managerial, nu participă la concurs niciun candidat (spre exemplu , concursul anunțat pentru instituțiile, Grădinița Bursuc, Grădinița Găureni, Grădinița Iurceni, Grădinița Boldurești.)

- **Eficiența structurii echipei managerial- concluzii:**

Este mai oportună componența echipei managerial din director, director adjunct/instruire și director adjunct /educație, mai dificil funcționează structura, când atribuțiile sunt aceleași ,dar norma este de 0,25, sau 0,5.

Se solicită niște modificări în fișele de post, deplasând atribuțiile de la director la director adjunct.

Funcții vacante

- organizator (0,5 salariu) în Instituția Publică Gimnaziul Găureni;
- organizator (0,25 salariu în Instituția Publică Gimnaziul Bolțun).

Vacansiile s-au format în baza art. 85, alineatul 1, Codul Muncii al Republicii Moldova (demisie din proprie inițiativă).

Întru asigurarea corectitudinii angajării în funcție pentru ocuparea postului vacant, în perioada 2013-2014 au fost organizate 7 concursuri:

- 1 – director de liceu
- 5 – directori de gimnaziu
- 1 – șef în instituțiile preșcolare

În total ,în instituțiile preșcolare și școlare activează, 87 de conducători, din ei:

35 de directori și un director interimar,

17 directori adjuncți (cu un salariu de funcție)
4 directori adjuncți (cu 0,5 de salariu)
5 directori adjuncți - (cu 0,25 din salariu)
organizatori – 17 (cu un salariu)
director-adjuncți și organizatori – 8 (cu salariu 0,75)

Planificarea activității instituțiilor de învățământ: existența și calitatea planurilor de dezvoltare și operaționale etc

Ca funcție managerială **planificarea activității unei instituții educaționale** este periodic evaluată/ verificată în cadrul inspecțiilor desfășurate de DÎTS Nisporeni. Cu siguranță și acest factor a influențat la realizarea/perfectarea unor planuri, ce corespund cerințelor, sunt lucrative, pot fi periodic reactualizate, servesc ca punct de pornire la întocmirea altor subprograme.

Oricum, evidențiem punctele slabe în planificarea activității manageriale:

- insuficient se examinează problemele/ nevoile instituției, care apar în planuri sporadic, fără o continuitate în acțiuni;
- nu se raportează activitățile planificate la finanțele solicitate, astfel planul devine inutil, fără a avea capacitatea de estimare a costurilor anumitor acțiuni;
- există multă informație cu conținut vag, care dă volum documentului, dar nu și valoare;
- ni se revine la reactualizarea documentului, pentru a preciza nivelul realizării unor probleme, sau noi sfere de implicare pentru soluționarea acesteia;
- nu se lucrează în echipă la elaborarea planurilor, nici la examinarea soluțiilor unei probleme discutate în grupul de lucru (arborele soluțiilor);
- Planurile operaționale sunt superficiale.

IMPLEMENTAREA CURRICULUMULUI

PARTEA I

- **Aplicarea planurilor de învățământ în diferite instituții:**

Toate treizeci și trei instituții educaționale din raion, inclusiv Școala Auxiliară Internat Nisporeni, Școala de Sport, respectă prevederile PLANULUI -CADRU pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, respectând calendarul academic, orarul lecțiilor aprobat de Consiliul de administrație din instituție.

În raionul Nisporeni nu există instituții, ce ar activa în temeiul planurilor individuale.

• **Respectarea prevederii obligativității studierii unui curs opțional pentru fiecare copil.**

Urmare evaluării am constatat, 68% din instituțiile școlare respectă procedura de selectare a orei opționale. În luna septembrie 2013 în DÎTS au fost desfășurate 5 ședințe a comisiei de tarifiere pentru evaluarea normei didactice, dar și corectitudinea repartizării orelor opționale.

Elevii au beneficiat de ore opționale, conform cererilor depuse.

- În treapta primară au fost repartizate 250 ore pentru 5073 elevi;
- în clasele de gimnaziu- au fost repartizate 244 ore pentru 4834 cereri/ elevi ;
- în treapta liceală pentru 41 ore au fost depuse 806 cereri;

În baza Ordinului 647 din 05.12.2013 al Direcției Învățământ Tineret și Sport inspectorii și metodiștii evaluat în instituțiile școlare ***Eficiența predării orelor opționale în instituțiile educaționale din raion.*** În programul de inspectare au fost incluse instituțiile : Gimnaziul Brătuleni, Gimnaziul Soltănești, Gimnaziul Bălănești, Liceul Teoretic ”Mircea Eliade”, Liceul Teoretic” Alexandru cel Bun”, Liceul Teoretic ”Ștefan cel Mare”, Gimnaziul Călimănești, Gimnaziul Vânători, Gimnaziul Zberoaia, Liceul Teoretic”Grigore Vieru”, Gimnaziul Bursuc. Rezultatele inspecțiilor au fost generalizate la ședința Consiliului Consultativ din martie 2014, la care s-a discutat subiectul.

Oportunitatea acestei inspecții a adus următoarele rezultate:

- s-a discutat repetat procedura de selecție a unei ore opționale;
- s-au scos în evidență greșelile tipice;
- s-au expus referitor la unele exemple de bune practice la predarea orelor opționale;
- s-a precizat relevanța orei opționale pentru determinarea intereselor elevului.

Menționăm:

1. Total în instituțiile școlare sunt repartizate: 543 ore opționale
2. Numărul total de elevi cuprinși: 10713 elevi, în medie 16 elevi la oră;
3. Majoritatea cadrelor didactice sunt responsabile de predarea orelor opționale;

Totodată, evidențiem lacunele:

- mai persistă cazuri de acordare a orelor opționale doar pentru completarea normei didactice, fără a mai ține cont de abilitățile specialistului pe o parte și solicitarea/opțiunea elevului pe altă parte;

- proiectarea demersului didactic, pregătirea materialelor necesare mai lasă de dorit, fiind tratată ora opțională mai superficial decât ora din cadrul invariant al Planului;
- în mare, curricula la decizia școlii este realizată ca o plagiere din documente similare, sau derivate ale anumitor discipline. Pedagogii au competențe nesatisfăcătoare la elaborarea curriculumului pentru o oră opțională.
- insuficient are loc descentralizarea curriculei și realizarea unui echilibru între necesitățile locale, zonale.

Tematica curriculumului la decizia școlii/opțional-caracteristici generale, respectarea procedurii de introducere a disciplinelor opționale.

Elevii învățământului primar dispun de sursele suplimentare pentru implementare de curriculum, preponderent se predau orele :

Matematica distractivă, Gramatica distractivă, Tainele comunicării, Artă discuției, Religia etc,

În învățământul gimnazial –liceal se predau disciplinele opționale:

Economie aplicată, Educația pentru sănătate, Psihologia, Integrare europeană, Educație socio-economică, Drepurile pentru tine,

Rezultate: Se cunoaște și se aplică de managerii școlari procedura de selectare/ repartizare a orelor opționale; aceste lecții au devenit mai interesante, se realizează aplicând tehnici de lucru participativ-activ;

Concordanța tematicii opționalelor și a politicilor curriculare promovate la nivel de raion. În Liceul Teoretic „Boris Cazacu” de mai mulți ani elevii solicită disciplina opțională „Economia aplicată” predată de profesoara Bîlhac Svetlana. E unica instituție, elevii căreia participă la olimpiada republicană, de unde anual primesc diploma de onoare. Grație acestei ore opționale au fost admiși la buget deținătorii diplomelor de merit. .

La 11-13 aprilie au participat elevii acestui liceu la olimpiada republicană, de unde s-au întors cu diplome de gradul UNU și DOI. Acest lucru denotă o bună selecție a disciplinei, dar și buna pregătire a cadrului didactic.

Din cauza indicilor mari ai morbidității la nivel de republică, dar și pe raion, mai mulți elevi solicită disciplina opțională „Educație pentru sănătate”, prin intermediul căreia se familiarizează elevii cu cauze, prim ajutor în caz de îmbolnăvire.

În cadrul orelor de *Educație pentru sănătate* în Gimnaziul Brătuleni elevii învață cu mare interes despre rolul plantelor medicinale, colectează aceste plante, le transmit pentru pregătirea ceaiurilor, fabricate în această localitate .

Pentru promovarea antreprenoriatului în rândul elevilor în Liceul Teoretic Bălăurești a fost organizat seminarul cu elevi și cadre didactice „Proiectul- o metodă de creație antreprenorială” ,liceul dispune seră de cultivare a plantelor decorative și legumelor.

În prezent în Nisporeni se desfășoară lucrările de reparație pentru Incubatorul de Afaceri. Sperăm, promovarea acestor ore cu caracter de formare a abilităților antreprenoriale, să fie de real folos .

Ore opționale în instituțiile de învățământ preuniversitar:

Repartizarea orelor opționale, anul de studii 2013-2014

Nr.	Instituția	Nr. ore			Nr.elevi			Total	
		I-IV	V-IX	X-XII	I-IV	V-IX	X-XII	ore	elevi
1.	L.T."B.Cazacu"			21			408	21	408
2.	L.T."M.Eliade"	18	8	4	394	191	71	30	656
3.	L.T."Ștefan cel Mare"	16	18	2	416	404	32	36	852
4.	L.T."Alexandru cel Bun"	16	15	2	344	295	30	33	669
5.	Gimnaziul "V.Bulicanu"	8	14		210	308		22	518
6.	L.T."Prometeu"	8	11	5	166	220	117	24	503
7.	L.T.Seliște	10	12	3	267	188	72	25	527
8.	L.T."G.Vieru" Iurceni	4	6	1	73	122	22	11	217
9.	L.T.Milești	10	9	1	190	212	16	20	418
10.	L.T.Bălăurești	12	9	2	264	248	38	23	550
11.	Gimn."M.Eminescu"	8	9		164	141		17	305
12.	Gimn.Băcșeni	8			34			8	34
13.	Gimnaziul Bălănești	8	10		168	233		18	401
14.	Gimnaziul Bărboieni	5			41			5	41
15.	Gimnaziul Bolțun	6	3		96	39		9	135
16.	Gimnaziul Bursuc	8	6		134	104		14	238
17.	Gimnaziul Brătuleni	8	10		158	227		18	385
18.	Gimnaziul Călimănești	8	10		58	234		18	292
19.	Gimnaziul Ciutești	8	5		120	70		13	190
20.	Gimn."V.Dumbravă" Ciorești	8	16		280	366		24	646
21.	Gimnaziul Cristești	5	6		59	85		11	144
22.	Gimnaziul Găureni	4			28			4	28
23.	Gimnaziul Isăicani	8	10		116	130		18	246
24.	Gimnaziul Marinici	10	6		176	106		16	282
25.	Gimn."I.Creangă"	8	9		154	147		17	301
26.	Gimnaziul Șișcani	10	6		414	165		16	579
27.	Gimnaziul Șendreni	8	9		130	150		17	280
28.	Gimn.Valea-Trestieni	8	6		124	95		14	219
29.	Gimnaziul Vinători	8	10		115	132		18	247
30.	Gimnaziul Vulcănești		1			12		1	12

31.	Gimnaziul Zberoaia	8	10		154	210		18	364
32.	Șc.Primară-Grăd. Cîrnești	4			60			4	60
	Total:	250	244	41	5073	4834	806	543	10713

• **Repartizarea orelor extracurriculare (cercuri,secții de sport)**

Distribuirea orelor extrașcolare în instituții s-a realizat, ținându-se cont de interesele și opțiunile elevilor,dar și în dependență de cadrele didactice de care dispune instituția. E cunoscut faptul, că în instituțiile mici ca Găureni,Băcșeni,Bolțun,Vînători e mai mică șansa de o gestionare eficientă a orelor extracurriculare. Orele destinate activităților extracurriculare (cercuri, secții de sport, etc.) sunt incluse în norma săptămînală a cadrelor didactice, conform listelor de tarificare, aprobate prin ordinul directorului instituției de învățămînt. Grupele sunt constituite din cel puțin 15 elevi din aceeași clasă sau din clase diferite, în baza cererilor elevilor.

În toate instituțiile educaționale ,dar și în Centrul de Creație al Copiilor Nisporeni sînt cuprinși în:

- **Cercuri artistice:** total: 2032 elevi .Din ei- 1762 elevi din școli + 270 elevi (Centrul de Creație al Copiilor, 214 ore repartizate în instituții +111 ore Centru de Creație alCopiilor. = **Total 325 ore total**
- **Secții de sport :** 1100 elevi (instituții) + 55 elevi (Centru de Creație) = **1155 elevi total;** 222 ore(instituții) + 27 ore (Centru de Creație) = **249 ore total.**

Activități extradidactice ce au creat o imagine specială în raion , dar și peste hotarele țării:

Menționăm Taraful și Ansamblul de dansuri populare„Moștenitorii” , Liceul Teoretic „Boris Cazacu” conducător Dimitriu Ion, ansamblul „Doina codrilor „ din Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun” Vărzărești. Cercurile „Ave Terra” și Bibliografie din Gimnaziul „Valeriu Bulicanu” Boldurești, „Tezaur folcloric” conducător Brînzilă Veceslav ,Liceul Teoretic „Grigore Vieru” Iurceni. Elevii participă activ la festivitățile de nivel local și raional. În acest an ,în luna decembrie ,16 colective de elevi au participat la festivalul Sărbătorilor de iarnă și 22 colective la festivalul Sărbătorilor Pascale.

Concluzii:

- Multiple invitații peste hotarele republicii, în Turcia,Estonia,România a colectivului de dansuri populare „Moștenitorii” au creat o imagine;
- Participarea la turneele de șah și dame organizate de Centrul de Creație, plasarea pe locurile I și II în concursurile interraionale a favorizat interesul pentru secția de ȘAH și DAME , din cadrul Centrului de Creație Nisporeni (director C.Damir).

Dificultăți: Lipsa specialistului , mai cu seamă în zectorul rural, pentru a asigura accesul copiilor, ce doresc să participe la cercuri horeografice (Deși unele instituții au creat condiții foarte bune pentru activitatea cercului, în lipsa specialistului nu pot realiza opțiunea.
Ex.: Gimnaziul ”Valeriu Bulicanu” Boldurești, Liceul Teoretic Seliște.)

IMPLEMENTAREA CURRICULUMULUI (2)

Partea a II-a

- **Coordonarea implementării curriculumului .** Pentru umplementarea calitativă a curriculei la disciplinele școlare în instituțiile educaționale din raion au fost întreprinse mai multe acțiuni.:

Planul de monitorizare pentru implementarea curriculum-ului

Nr.	Acțiuni întreprinse	Constatări	realizări	Mecanisme și instrumente aplicate
2	Elaborarea proiectelor de lungă durată și celor curente raportate la curriculum	80% cadre didactice dețin planificările de lungă durată personalizate; 20% au planificări plagiate sau care nu se realizează în temeiul curriculei la disciplină. Jumătate din cadrele profesionale nu dețin planuri curente. Uneori, sunt doar schițate. 15-20% din cadre lucrează pentru formarea de competențe, mai mult se axează pe cunoștințe.	Realizarea planificărilor personalizate ; Planificări zilnice realizate pentru formarea de competențe; Cadre informate pentru elaborarea PEI-lui și integrarea copiilor cu CES;	Inspecții inopinate și tematice în gimn. Valea Trestieni, Călimănești, Vulcănești, Soltănești, „Șt. cel Mare”; Analiza ghidurilor de implementare la discipline; Întruniri metodice în luna august cu analiza scrișorilor metodice; Întruniri metodice din ianuarie pe discipline școlare cu analiza Rapoartelor despre implementare de curriculă la nivel de raion și instituție.

2	Elaborarea și aprobarea CDS	Indiferența unor cadre didactice la elaborarea CDS conform cerințelor; De foarte multe ori nu se ține cont de specificul localității pentru selectarea CDS; De cele mai multe ori cadrele nu sunt selectate după competențele profesionale, ci pentru completarea unei norme didactice,	CDS mai eficient elaborat, parcursuri didactice cu metode centrate pe activitatea elevului, lecții mai atractive.	5 ședințe de lucru a angajaților DÎTS cu privire la tarifierea cadrelor didactice, Comisii pentru examinarea și aprobarea CDS de către responsabilii de discipline; inspecții tematice în LT”Șt.cel Mare”, „M.Eliade”, ”Al.cel Bun”, Soltănești;
<u>Implementarea curriculei școlare la disciplinele :</u>				
3	ed.tehnologică /ed. plastică	Numărul mic de ore nu permite a avea o normă didactică la ed.tehnologică și arta plastică pentru angajarea specialistului în domeniu; 50% valorificarea potențialului creativ al elevilor; curricule implementate necalitativ.Lipsa laboratoarelor specializate în mai multe școli pentru formarea deprinderilor de lucru la aceste discipline;	S-au creat condiții puțin mai bune în gimn. Brătuleni,Bălănești, pentru predarea educației tehnologice.	9 inspecții în instituțiile școlare; Scrisoare metodică la ședința din august,Notă informativă cu privire la predarea acestor discipline la ședința extinsă a Consiliului Consultativ din martie 2014,desfășurat în LT”Șt.cel Mare “ Nisporeni. Proiecte –model examinate;
4	matematica	Lipsa specialiștilor de matematică în Gimn. Isăicani, Valea Trestieni,Călimănești,Șișcani, Vărzărești, ”Ștefan cel Mare”, L.T.”Boris Cazacu”; Multe cadre de vîrstă pensionară,care depășesc mult vîrsta de 65 ani, cu potențial scăzut; Lipsa planificărilor curente; Planificări curente nefuncționale, neraportate la curriculum.	-Coptarea specialiștilor din alte localități; Seminare instructive suplimentare pentru cadrele didactice implicate in process (4 seminare) 4 ședințe de lucru cu copiii dotați la “Centru de Excelență” -rezultate mai bune la evaluările administrate	Scrisoarea metodică la matematică,anul școlar 2014; Ghiduri de implementare a curriculei; Test de evaluare,clasa VI,luna aprilie; Totalizare la ședința Consiliului Metodic din luna mai 2014;pretestare ,clasele absolvente. Inspecții tematice în 23 instituții preuniversitare; Raport generalizator.
5	Chimie/biologie	Planificări anuale plagiate la 12% cadre	Elaborarea testelor pentru	Întrunirea metodică din august;

		didactice; Planificări curente nefuncționale, lipsesc elementele de bază ale unui demers didactic la zi; lipsa planificărilor zilnice la 3 cadre tinere (Șt. cel Mare, Valea Trestieni, Șendreni); Nu se realizează partea practică la biologie/chimie; Materialele primite în cadrul Proiectului "Educație de calitate" sunt de o calitate proastă. (în afară de planșele colorate)	evaluare conform cerințelor cu respectarea algoritmului; 2 ședințe de lucru pentru copii dotați "Centru de Excelență"; un seminar la Gimnaziul Călimănești "Lucrarea de laborator" - diseminarea bunelor practice-implicare m. bună a pedagogilor	scrisoarea metodică pentru anul 2013; Ghiduri de implementare; seminare de instruire; Analiza regulamentului de atestare a cadrelor didactice; Portofolii de diseminare a bunelor practice.
6	Limba română	, proiectarea pe unități de învățare lasă de dorit ; proiectarea activității didactice nu totdeauna este în conformitate cu documentele curriculare aprobate de ME; - conținuturile și strategiile didactice sunt centrate pe elev; profesori nu elaborează planificări personalizate. preocupări scăzute pentru asigurarea de corelații transdisciplinare și interdisciplinare.	Mai multe cadre didactice au stil propriu de predare; Proiecte didactice zilnice corect realizate;	, Chestionare pentru elevi, cadre didactice în instituțiile evaluate și monitorizate; Raporte de generalizare. Întrunirea metodică din august; scrisoarea metodică pentru anul 2013; Ghiduri de implementare; seminare de instruire;
7	Limbile străine	Tendința părinților, ca în școli să fie predată mai mult limba engleză; Pierderea interesului pentru studiul limbii franceze. Prezența unui material didactic eficient la limba franceză și imposibilitatea asigurării inst. cu cadre didactice la limba engleză (lipsa materialului și a anumitui suport pentru predarea acestei limbi în instit. Unde nu s-a predat anterior,	Profesorii s-au încadrat la timp în procesul educațional și se respectă numărul de ore la discipline conform planului - cadru de învățământ. Proiectările didactice de lungă durată au fost elaborate la majoritatea	Evaluarea proiectării și realizării demersului educațional semestrial/anual și curent, fișa de analiză a activităților verificate, fișa de autoevaluare a cadrului didactic. S-a urmărit monitorizarea, îndrumarea, controlul și evaluarea procesului de învățământ desfășurat de

		dar se pledează pentru această limbă. Lipsa proiectelor didactice la cadre mai tinere; Mai există neraportări la curriculum.	pe unități de învățare , pentru fiecare clasă, în baza conținuturilor propuse și în corespundere cu cerințele curriculumului disciplinar în vigoare pentru treapta gimnazială și liceală Planificări calendaristice realizate conform cerințelor curriculare,.	echipa managerială, cadrele didactice, dar și activitatea comisiilor metodice. Portofolii la disciplină. Chestionare cu părinți și elevi pentru determinarea opțiunii de limbă engleză în detrementul limbii franceze. Rapoarte de inspecție Planuri de lichidare a neajunsurilor depistate.
8	Geografie/istorie	43 cadre didactice – profesori de istorie, au luat cunoștință cu actele reglatorii: dispozițiile,regulamentele Ministerului Educației, dar totuși se mai există proiecte didactice ce nu sînt personalizate; Nu pun suficientă valoare pe necesitatea de a forma la elevi competențele specifice disciplinei prin prisma unor blocuri de lecții, ce vor avea o legătură logică tematică, cronologică și spațială ; nu repartizează proiectarea anuală pe unități de învățare.	Toți profesorii au acceptat o structură grafică unică a proiectării. Proiectările didactice anuale respectă ordinea parcurgerii elementelor de conținut și a logicii științifice. Unii profesori realizează proiectarea pe unități de învățare.	Scrisoarea metodică la istorie/geografie; Ghiduri de implementare; Curricula la disciplinele istoria/geografia: În luna august, în cadrul întrunirilor metodice, profesorii au fost familiarizați cu Scrisoarea metodologică și prevederile Planului-cadru. La 01 noiembrie 2013 cu toți profesorii de istorie/geografie s-a organizat o „masă-rotundă”, în cadrul căreia s-a discutat Referențialul și Desfășurătorul referențialului la Istoria Românilor și Universală.
9	Educația civică	Nu se respectă cerințele Ministerului Educației de acordare a orelor aceluiași cadru didactic , mai continuă fragmentarea disciplinei, fapt ce scade din responsabilizarea pedagogului. În mare ,	Responsabilizarea cadrelor didactice în perceperea disciplinei nu cu statut secundar. Atenție sporită	Chestionare; Rapoarte la ședințe cu cadre didactice și manageri; Portofolii ale elevilor și cadrelor didactice;

		cadrele didactice sunt profesori de istorie la care mai persistă ideea de "drept exclusiv" de predare . Prea puțin timp se acordă activităților practice de interes comunitar. Nu se respectă totdeauna stipulările Planului-cadru, pag 10 <i>Asigurarea vieții și sănătății copiilor</i> , incluzând în predare orele specifice acestui conținut curricular.	planificării cadrelor didactice. Precizată informația cu privire la referențialul de evaluare; Examine leții cu scopul diseminării bunelor practice.	Deschiderea unei poste electronice comune pentru diseminarea bunelor practici;
10	Educație fizică	Planificările de lungă durată cât și planificările curente în instituțiile date au fost elaborate conform Curriculumului Național pentru învățământul Gimnazial și pentru clasele a X-a - a XII-a. . Există cadre care nu au pregătirea teoretică și practică necesară pentru a implementa curricula , motivul fiind lipsa de studii în domeniul, lipsa experienței	90% cadre didactice, la nivel raional, au realizat planificările conform Curriculei , ceea ce reprezintă cu 10 % mai mult ca anul trecut școlar. Au fost clar determinate structura procesului de realizare a subcompetențelor , a conținuturilor didactice, activităților de învățare și evaluare la trei niveluri de activitate: psihopedagogica , motrică și socială.	Mecanismul a fost reglementat de actele normative în vigoare examinate la reuniunea metodică „Organizarea procesului educațional în anul 2013-2014” Seminar cu tema “Dezvoltarea capacităților de viteză , rezistența fizică și forță explozivă” Seminar cu tema “Dezvoltarea la elevi a capacităților motrice de bază și specifice prin ex.Speciala cu efect combinat” I.T. “Ștefan Cel Mare”

Activitățile desfășurate au fost suficient de relevante, reieșind din fișele de evaluare și din nivelul de implicare al pedagogilor. Toate rapoartele de monitorizare au fost discutate de cadre didactice și manageriale la nivel de instituție , dar și la nivel de raion. S-au elaborat planuri de lichidare a neajunsurilor, s-au realizat activități de postinspecție.

Ca suport metodic în lichidarea neajunsurilor depistate DÎTS a organizat 36 seminare la diferite discipline cu implicarea a 1535 cadre didactice și manageriale de diferit nivel.

• **Realizarea managementului implementării curriculumului la nivel instituțional:**

La nivel de instituție toate echipele manageriale au elaborat planuri manageriale ,în care sunt enunțate acțiunile, ce vor fi întreprinse pentru implementarea curriculei .

În rezultatul postinspecțiilor din luna octombrie/noiembrie, 2013 realizate în șase instituții, au fost examinat nivelul implementării planurilor de lichidare a neajunsurilor.

Am constatat , o abordare mai puțin responsabilă în executarea funcției manageriale de planificare; control și monitorizare.

Insuficientă atenție se acordă rapoartelor de activitate semestrială și anuală, ca metodă a asigurării transparenței procesului decizional și a soluționării problemelor instituțiilor: Gimnaziul Călimănești, Gimnaziul Bălănești,Grădinița Bălănești, Grădinița Călimănești; Gimnaziul Brătuleni, Grădinița Brătuleni, în care insuficient se asigură condiții pentru implementarea curriculei la chimie,biologie,ed.pentru sănătate,geografie, nu se realizează partea practică la aceste discipline;

Managerii Gimnaziului Bălănești insuficient monitorizează activitatea catedrei ”Matematică și științe”, care , conform planului de lichidare a neajunsurilor realizat urmare inspecției de evaluare instituțională,ce a demonstrat incapacitatea profesională a pedagogului de matematică dl.Râja Petru. Echipa managerială insuficient se implică în controlul și evaluarea internă, realizând activitățile doar la nivel de constatare.

În 50% din instituții, în special în cele mici,Găureni, Bărboieni, Școala primară grădiniță Băcșeni,Cîrnești formarea continuă la nivel de instituție se desfășoară necalitativ. Mai persistă reticența la schimbare și conservatorism la managerii din instituțiile educaționale: Gimnaziul Bolțun, Gimnaziile Călimănești, Gimnaziul Vânători, Liceul Teoretic ”Alexandru cel Bun” Vărzărești, Gimnaziul Ciutești, Gimnaziul Vulcănești.

Cu interes pentru o activitate managerială eficientă în monitorizarea implementării curriculumului sunt directorii : Cociu Tatiana, Grădinița nr.1”Poveste”, Crâșmaru Svetlana, Gimnaziul Valeriu Dumbrovă Ciorești, Jalbă Nina, Liceul Teoretic”Prometeu”Grozești, Andronache Viorel, Liceul Teoretic Bălăurești, Valentina Buliga, Liceul Teoretic ”Grigore Vieru ”Iurceni.

Problemele principale evidențiate în implementarea curriculumului

- 1 . Gradul înalt de teoretizare a activităților la chimie,biologie,fizică,educație pentru sănătate;
2. Lipsa unor manuale la educația civică
2. Gradul scăzut de relevanță și aplicabilitate practică a multor conținuturi curriculare;
3. Axarea excesivă a cadrului didactic pe evaluări formative și sumative, a învățării bazate pe reproducerea de conținuturi, în detrimentul evaluării de competențe;

Testări la nivel de raion Învățământ primar

Date generale despre testul administrat

Clasa a II-a - Limba română, Proba de evaluare a fost propusă, conform planului managerial al DÎTS, la 20 noiembrie 2013 în baza ordinului nr. 598 din 18.11.2013 .

Obiectiv major urmărit:

Verificarea nivelului de competențe formate la elevi.

Subcompetențe evaluate:

1. *Scrierea lizibilă, îngrijită, aranjată estetic într-o anumită înclinație.*
2. *Utilizarea corectă a semnelor de punctuație.*
3. *Utilizarea adecvată a cuvintelor cu grupuri de litere și a celor cu cratimă(în limita standardelor de conținut studiat).*
4. *Identificarea corectă a consoanelor și a silabelor în cuvinte.*
5. *Aplicarea corectă a tipurilor de propoziții și respectiv a semnelor de punctuație.*
6. *Sesizarea cuvântului și a propoziției ca elemente esențiale în comunicare.*
7. *Alcătuirea enunțurilor cu diferite sensuri ale cuvintelor ce denumesc obiecte, acțiuni, însușiri.*

Proba a conținut următorii itemi:

1. Dictare.
2. Indicarea vocalelor și consoanelor în două cuvinte din textul scris.
3. Împărțirea pe silabe a două cuvinte din text.
4. Schimbarea la numărul plural a două substantive din text.
5. Scrierea cuvântului cu sens opus pentru cuvântul dat.
6. Alcătuirea și scrierea unui enunț cu cuvântul dat.

Proba de evaluare a fost scrisă de 629 elevi ai clasei a II-a **din cei 664** elevi pe listă. Un elev din gimnaziul „V. Bulicanu”, Boldurești cu CES, a scris proba elaborată de cadrul didactic.

Nu a fost realizată proba de evaluare în gimnaziul Bolțun – lipsește clasa a II-a în instituție.

Rezultatele probei de evaluare sunt următoarele:

Au scris dictarea pe nota „10”, - 41 elevi – 6,5 %, pe nota „9”, - 113 elevi -17,9%, pe nota „ 8”, -140 elevi -22,2%.

Nota medie pe raion pe baza dictării -6,6. Nota modală -7.

Pe note insuficiente au scris 84 elevi(13,3%), dintre care pe nota „4,- 26 elevi - 4,1%, pe nota „3,- 10 elevi-1,5%, pe nota „2,- 27 elevi -4,2%, pe nota „1,- 21 elevi- 3,3%.

Au comis greșeli la scrierea dictării -546 elevi(86,8%). Au greșit la începutul propoziției (litera mare) - 98 elevi(15,5%). N-au pus punct la sfârșitul propoziției- 75 elevi(11,9%).

Au identificat corect în două cuvinte:

vocalele -394 elevi(62,6%), **consoanele** -384 elevi(61%). Au împărțit corect pe silabe două cuvinte – 295 elevi(46%). Au alcătuit corect enunțul cu cuvântul dat - 503 elevi(79,9%). Au scris corect acest enunț – 358 elevi(56,9%).

Au scris cu multe greșeli dictarea:

L.T. „Al. cel Bun,, Vărzărești - 42/42, Gimn. ,, M. Eminescu,,Nisporeni -18/16, Gimn. Bălănești - 19/19, Gimn. Călimănești -13/13, Gimn. ,, V. Dumbravă”, Ciorești - 34/34, Gimn. Găureni – 10/10, Gimn. Isăicani - 16/16,Gimn. Șendreni – 19/19, Gimn. Cristești – 7/7, Gimn. Vânători – 14/13, Gimn. Marinici -15/14, Gimn.,, I. Creangă”, Soltănești – 18/17

Greșeli la identificarea vocalelor/consoanelor în cele două cuvinte propuse au comis:

Școala primară- grădiniță Păruceni- 5/5 din 6 elevi,L.T.,,Gr. Vieru”, Iurceni – 14/14 din 16, Gimn.,,I. Creangă”, Soltănești-15/16 din 18, L.T.,, Prometeu”, Grozești -13/15 din 19,L.T.,, M. Eliade”, Nisporeni- 38/37 din 44, L. T Seliște – 16/19 din 26, Gimn. ,,V. Dumbravă”, Ciorești -27/25 din 34, Gimn.,,M. Eminescu”, Nisporeni- 14/15 din 18 elevi.

Au alcătuit corect/ au scris corect enunțul cu cuvântul propus:

L.T.,, M. Eliade”, Nisporeni – 42/34 din 44 elevi, L.T. Seliște -20/16 din 26, gimn. Bărboieni – 4/3 din 6, Gimn. Bursuc -12/12 din 15, L.T. ,, Prometeu”, Grozești -16/16 din 19,Gimn. Ciutești -13/9 din 13, L.T.Bălăurești -22/15 din 26elevi

Concluzii pe baza rezultatelor probei scrise:

- 1.Greșeli necorectate la dictare de către învățător(în toate instituțiile reverificate).
2. Nu s-a corectat greșeala comisă de elevi la împărțirea pe silabe a cuvântului „toamnă” (în unele lucrări a fost greșit corectat chiar de învățător).
- 3.Scris foarte urât, cu multe greșeli la o mare parte de elevi.
- 4.Neobiectivitate în aprecierea dictării.
- 5.Sub nivel dezvoltat auzul fonematic: foarte rar se utilizează dictările.
6. Nu se acordă atenție dezvoltării - formării competențelor de comunicare oral- scrisă în cadrul tuturor orelor.
- 7.Indiferența cadrelor didactice și a managerilor față de rezultatele elevilor obținute la probele de evaluare, indiferent de care.
- 8.Pregătirea insuficientă a cadrelor didactice către ore.

Matematica, învățământ primar

Clasa a IV-a. Matematica, 18.03.2014. Ordinul DÎTS nr. 193 din 13.03.2014.

Testul de evaluare a fost scrisă de toate instituțiile educaționale din raion de către 655 elevi din cei 707 pe listă. 30 elevi cu CES au scris proba de evaluare elaborată de cadrele didactice din instituții.

La nivel de raion au fost acumulate următoarele rezultate:

Nota	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Nr. elevi	18	77	96	92	106	174	49	27	17	1

Nota medie la nivel de raion pe baza probei este **de 6,2**. Nota medie pe semestrul întâi la nivel de raion a fost de **7,0**.

Concluzii pe baza rezultatelor probei de evaluare:

Au comis greșeli la indicarea ordinii operațiilor aritmetice 79 elevi(12,0%), la completarea șirului numeric-224 elevi(34,1%), la efectuarea operației de adunare – 122 elevi(18,6%), la efectuarea scăderii- 158 elevi(24,1%), la efectuarea operației de împărțire-119 elevi(18,1%), la aflarea numărului necunoscut- 153 elevi(23,3%). La indicarea părții fracționare a unui număr au greșit 81 elevi(12,0%).

O situație mai specială este la rezolvarea problemelor (**itemii nr. 5-8**). Au rezolvat corect : **itemul/problema nr.5** - 334 elevi (50,9%), **itemul/problema nr.6-** 224 elevi(34,1%), **itemul/problema nr. 7-** 320 elevi(48,8%), **itemul/problema nr.8** -157 elevi(23,9%).

La formularea întrebării pentru textul **problemei nr.5** au comis greșeli 203 elevi(30,9%), la scrierea completă a răspunsului au greșit 284 elevi(43,3%); N-au scris răspunsul la **itemul/probl.nr. 6** -256 elevi(39,0%),

au greșit: la prima operație- 279 elevi(42,5%), la a doua operație -312 elevi(47,6%), la a treia operație-360 elevi(54,5%);

la **itemul /probl. nr. 7 n-au** aflat latura dreptunghiului -192 elevi(29,3%), au greșit la știțarea/desenarea dreptunghiului 157 elevi(23,9%), n-au notat figura -190 levi(29,0%);

La **itemul/problema nr.8** au greșit la scrierea schemei problemei-280 elevi(42,7%), la selectarea operațiilor -326 elevi(49,7%), la efectuarea calculelor- 341 elevi(52,0%), la scrierea completă a răspunsului problemei-346 elevi(52,9%).

Analiza detaliată a rezultatelor probelor de evaluare la cl. III-a și la cl. a IV-a a fost făcută la seminarul raional din 30.04.2014 și la CA al DÎTS din aceeași dată.

Testul de evaluare la limba și literatura română, clasa a VI-a, din 11 decembrie 2013, a fost propus conform programului managerial al Direcției Învățământ, în scopul diagnosticării procesului de implementare curriculară în această clasă, evaluării competențelor lectorale și de comunicare. Evaluarea s-a efectuat pe dictare, cu itemi formulați în baza ei (fragment dintr-o parabolă) și a testat respectarea normei ortografice, ortoepice, semantice, gramaticale, punctuaționale, stilistice a limbii române; abilități de lectură, audiere și interpretare de text, de operaționalizare a terminologiei lingvistice și literare.

Rezultatele testării:

Contingent de elevi	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	Media	Mediana	Modul	% calității	% reușitei	% eșecului școlar
621	19	67	100	132	119	99	43	17	11	10	6,4	18	7	29,95	86,96	13,04

Testul de evaluare la informatică**Rezultatele tezelor semestriale, a.s. 2013-2014**

clasa	Nr. total de elevi	Au luat note de:							Reușita %	Nota medie	Cali tatea %
		10	9	8	7	6	5	4-1			
Profil real											
XI	50	4	9	10	11	7	9	-	100	7,30	46%
Profil umanist											
XI	85	0	1	7	18	32	27	-	100%	5,93	9,41%

Se recomandă aprofundarea coeziunii interdisciplinare:matematica-informatica,fizica-informatica,chimia –informatica, o atenție de nesitate ridicată de acordat studierii disciplinei de către elevii claselor umaniste și ridicarea responsabilității profesorilor de informatică pentru aplicarea curricula la disciplină.Asigurarea unei legături mai eficiente cu aplicarea materiei studiate la informatică în educație și în viașa cotidiană

Analiza schematică a probelor de evaluare în baza testului elaborate de colaboratorii DÎTS

Nr.r	disciplina	clasa	perioada	Nr.elevi pe liste	Nr.elevi ce au scris	Media pe raion	Reușita școlară,%	Eșec școlar,%
1.	Limba română	VI	decembrie	663	617	6,40	86,88	12,12
2	geografie	IX	17decembrie	692	623	6,44	86,08	13,92
4	Istorie	IX	septembrie	692	680	6,12	78%	22%
5	istorie	X	12noiembrie	180	174	6,68	93,50	6,50
6	fizica	IX	noiembrie	692	650	5,37	78%	22,0
7	Limba română	II	noiembrie	664	629	6,60	87%	13%

Probleme în implementarea curriculumului:

Cadre de vîrstă pensionară sau lipsa lor pentru disciplina de matematică în instituțiile: Isăicani, Valea Trestieni, Șișcani, LT”Alexandru cel Bun”, Găureni, Bălănești; Lipsa specialiștilor de limba engleză în LT”Alexandru cel Bun”, “Ștefan cel Mare” ,”M.Eminescu”;

Imposibilitatea de realizare a lucrărilor practice și de laborator la lecțiile de biologie, chimie, fizică – lipsesc reactive, săruri, alte substanțe chimice; Lipsa sowerurilor educaționale ;grad înalt de teoretizare a curriculei școlare.

Testări la nivel de raion: Testare **învățămînt primar**. Pe data de 11 decembrie current s-a desfășurat pretestarea pe eșantion reprezentativ în clasa a IV-a, propusă de Ministerul Educației. În temeiul ordinului 1148 din 09.12.2013, au fost selectate instituția LT “Al. cel Bun” și “V. Dumbravă” Ciorăști, instituții cu câte două clase a patra. Pretestarea a avut loc la limba română și matematica concomitent. Rezultatele au fost analizate la Ministerul Educației. Pretestarea în **clasa a IX-a** (desfășurate în perioada 26,27,28 februarie 2014) Conform orarului ME, ordin nr.1114 din 20.02.2014, iar în luna martie s-a desfășurat pretestarea în clasa XII, la geografie în LT „B.Cazacu” la istorie în LT „M.Eliade” la limba franceză în LT „B.Cazacu” . Analiza Rapoartelor cu privire la pretestare în treptele de gimnaziu și liceu au fost discutate la ședința cu directorii adjuncți pentru activitatea de instruire. A fost monitorizată sesiunea de organizare și desfășurare a tezelor:

Constatări : Subiecte prea voluminoase la limba și literatura română pentru timpul rezervat realizării tezei (L.T. Milești, L.T. „M. Eliade”); la limbile străine(Croitoru T., L.T. „B.Cazacu”; Guidea G., L.T.”M. Eliade,; Structura testului și a itemilor propuși nu sînt în concordanță cu cerințele curriculare (Talpă Valentina, L.T. Milești); Lipsa baremelor analitice de verificare la limba română în mai multe instituții,; Lipsa baremelor de corectare (Guidea G., Gardaș S., Popescu O., Nicolai S., L.T.”M. Eliade”, Marian R., L.T.”B.Cazacu”, Granaci D., L.T. Milești, Cobîleanski C., L.T. „Alex. cel Bun”);Acordare de puncte nejustificate pentru subiectul de gramatică (Croitoru A., Popescu E., L.T. Seliște). S-a constatat majorarea notelor la matematică, limba română în instituțiile: LT”Alexandru cel Bun”, „B.Cazacu” Nisporeni, „M.Eliade” Nisporeni

Tema pentru acasă : Pentru implementare reușită a curriculumului , in temeiul circularei Ministerului Educației al R.Moldova , nr. 02/13-588 din 18.09.2013 , s-a desfășurat inspecția inopinată **Determinarea volumului zilnic , dozarea și gradul de complexitate al temelor pentru acasă, conform prevederilor Planului-cadru.** În cadrul inspecției a fost examinat subiectul în 15 instituții educaționale, au fost asistate 52 lecții la diferite discipline, diferite trepte de școlaritate, a fost administrat un chestionar elevilor claselor a V-a – a XI-a .

Rezultatele chestionarului administrat elevilor:

1. **Pentru a-și pregăti temele elevii de clasa a V-a au nevoie :**

-65%-de 1-2 ore, 20%- de 1h, alții diferit timp.

Elevii de clasa a VII-a au nevoie :

-50% de 2-3 h; 1-2h 28%, alții diferit(ex. 4h-6 elevi, 30 min-7 elev, 1h-4);

Elevii de clasa a VIII-a au nevoie :

40%-2-3h; 22%-4h; 30%-1-2h; 7%--1h, 1%-30min.

Elevii de clasa a IX-a au nevoie :

22%-4h, 40% -2-3h; 28% -1-2h; 8%-1h, 2%-30 min

Elevii de clasa a XI-a:

32%-4h; 45%-2-3h; restul-diferit;

2. **Elevii au identificat următoarele motive, ce cauzează nepregătirea temelor pe acasă:**

Clasa a IX-a:

52% - nu au înțeles tema în clasă; 42%-nu reușesc, sunt multe teme; 6%-am treburi acasă ,nu am timp;

Clasa a VIII-a:

55% - nu au înțeles tema în clasă; 30%-nu reușesc, sunt multe teme; 7%-am treburi acasă ,nu am timp; restul –diferit.

Clasa a XI-a:

27% - nu au înțeles tema în clasă; 31%-nu reușesc, sunt multe teme; 21%-am treburi acasă ,nu am timp; restul –diferit.

3. **Elevii din toate clasele au numit următoarele discipline școlare care dețin mai multe sarcini de învățare (ranjarea disciplinelor):**

1.matematica

2.limba română

3.fizică

4.biologia

5.istoria

6.Limba franceză/engl

7.chimia

8 .geografia, alte discipline au fost selectate de 1-5 elevi.

4. **Fiind întrebați de cine sunt ajutați la pregătirea temelor**, în clasele de gimnaziu cele mai puține opțiuni le are pedagogul, în liceu numărul opțiunilor crește.

5. **Elevii din toate clasele au numit ca cele mai dificile discipline:**

Matematica, limba română, chimia, biologia, limbile străine, dar primele două discipline fiind cu diferență foarte mare.

6. Fiind rugați să precizeze, **de ce consideră aceste discipline deosebit de dificile**, elevii diferitor clase au notat (prioritar):

-nu înțeleg explicațiile profesorului;

-nu cunosc temele;

-nu este interesantă (nu place) disciplina;

-nu pot învăța.

7. Pentru un rezultat foarte bun al învățării elevii au spus că au nevoie de:

-2-3h;

-4h

-4-5 h

Mai puțin de 2 ore au indicat f.puțini elevi.

Concluzii:

Cadrul didactic:

- acordă insuficientă atenție temei pentru acasă;
- profesorul trebuie să țină cont de progresul personal al elevului, apreciind efortul concret al acestuia;
NU SE ȚINE CONT, că
- feedback-ul este zero în cazul unei teme pregătite de elev și trecută cu atenția de profesor, dat fiind faptul, că pentru menținerea interesului de învățare elevul are nevoie de laude și recompense.

-Elevii:

- consideră deosebit de dificile disciplinele: *matematica, limba română*, care solicită mai mult timp de pregătire, mai multe sarcini conțin, cu grad sporit de dificultate;
- au atitudine pozitivă față de disciplinele care sunt îndrăgite, aici temele sunt realizate cu motivație intrinsecă, se studiază sistematic și rezultatele sunt bune- elevul își vede progresul personal, când lipsește continuitatea învățării, apar lacune, nu se asimilează corect informația și atitudinea față de temele pentru acasă devine ostilă.

Activități în susținerea procesului de implementare a curriculumului :

Dimensiunea operațională a procesului educațional o reprezintă activitatea didactică , care este determinată direct de finalitățile procesului, dar depinde în mare măsură de capacitatea de planificare a managerului școlar și a cadrului didactic

În perioada 2013-2014 la nivel de DÎTS Nisporeni au fost organizate 61 seminare pentru formare continuă a cadrelor pe diferite nivele, de care au beneficiat 1535 participanți. Enumerăm unele din ele:

Nr.	Beneficiari	Nr. seminare	Nr. beneficiari	Tematica seminarului	realizări
2.	Dirrectorii adjuncți instruire/educație	9	170	„Rezultatele pretestării.Sugestii,propuneri „Dezbateri publice “Opinii,sugestii cu privire la rezultatele pretestării în clasele absolvente „ „Aplicații digitale în sistemul educațional (Utilizarea tablei interactive)” Perfectarea documentației școlare cu privire la activitatea directorului adjunct pentru activitatea de educație” „Comunicarea nonviolentă,activități de prevenire a abuzului față de copil.”	Decizii clare, la nivel de instituție, 85% cadre didactice manageriale ce utilizează suficient TIC; 15 Centre Metodice la nivel de instituții școlare înzestrate cu tehnică de calcul,copiator,fax; Lipsa violenței în rândul cadrelor didactice și manageriale; Implementarea Proiectului “Școala părinților” Un parteneriat mai bun cu părinții.
3.	Învățămint preșcolar	16	620	“Procedura de intervenție în cazurile de abuz, neglijare, exploatare și trafic al copilului „ „Activități eficiente de parteneriat cu familia și comunitatea„,Organizarea controlului intern-Monitorizarea curriculumului” „Diseminarea bunelor practici de predare a matematicii în grupele de preșcolari” „Sporirea calității sruiciilor de educație timpurie în cadrul Proiectului Parteneriat Global pentru Educație ”	Înzestrarea instituțiilor preșcolare cu material didactic din cadrul Proiectului”Parteneriat Global pentru Educație” 20 directori de grădinițe din cei 26 dețn competențe digitale. Parteneriat mai bun cu părinții,APL,alți parteneri.
4.	Învățămint primar	5	120	„Demersul didactic.Coerența dintre competență,subcompetență,obiectiv în procesul de predare- învățare- evaluare.” „Rezolvarea problemelor de matematică-moment important în	Rezultatele evaluării finale: Limba rom. urban 70,,8% promovabilitate; Limba rom. . Rural 72,4% promovabilitate Matem. Urban 69,2%

				dezvoltarea gândirii elevilor”	Matem rural 72,4%; , Calificative acordate cadrelor didactice :3 cadre didactice cu calificativ F.bine; 62cadre -bine din 138 cadre în raion.
5.	Aria “Limbă și comunicare”	7	186	„Formarea competențelor profesionale în elaborarea proiectelor de lungă durată și de scurtă durată” Evaluarea didactică-componentă a procesului instructiv-educativ la lecțiile de limba și literatură română „Forme interactive de predare-învățare a limbilor străine”	Interes pentru dezvoltare profesională și cunoaștere a oportunităților de implementare a curricula
6.	Matematică și științe	5	133	Utilizarea mijloacelor audio-vizuale în cadrul orelor de matematică; Metode de organizare a instruirii online”; Aplicarea tehnicii digitale în procesul de predare-învățare-evaluare a disciplinei de fizică; Masă rotundă cu tinerii specialiști”Din experiența elaborării Raportului de autoevaluare pentru atestarea cadrelor didactice, Axente Nina,prof. de biologie, Ciorești; Ghilețchi Elena,prof. de biologie, Bălănești	Ședințe realizate în cadru Centrului de Excelență: 4ședințe la Matematica, liceu și gimnaziu – moderator Marin Alexandru,profesor LT „B.Cazacu” și Iachimovschi Sergiu, LT „M.Eliade”; 1 ședințe la biologie, profesori Țurcanu Zinaida,profesoară de biologie LT”M.Eliade”, Crăciun Liliana, LT „B.Cazacu”, Ciobanu Angela, profesoară de biologie LT”M.Eliade” Profesori apreciați cu calificativele : la biologie 17% pot fi apreciați cu calif. F.bine,45% bine,satisf.-48%,;
7.	Științe socio-umanistice	5	113	Masa rotundă”Referențialul de evaluare la istorie” Seminar cu profesorii de istorie „Elaborarea testului , matricei de specificație și a baremului de notare ca instrument de evaluare la istorie” Pretestarea la geografie. Analiza opiniilor elevilor și profesorilor cu referire la pretestare. „Diseminarea bunelor practici de predare a orelor de educație civică”	În cadrul diferitor tipuri de inspecții, 7,6% din profesorii de istorie au primit calificativul nesatisfăcător, 57,7%-satisfăcător, 23,3%-bine, 11,4%-foarte bine. Diseminarea bunelor practici a profesorilor de educație civică: Bîlhac S.,Andronache R.,Andronache M.,Dumbravă O., Enache N. . Profesori ,ce stăpînesc tehnica predării eficiente a disciplinelor geografie,istorie,educație civică.

Au fost realizate activități cu implicarea cadrelor didactice în lucrul Consiliului Profesorat, s-a îmbunătățit semnificativ lucrul Consiliilor de

Administrație din instituțiile școlare, care au pus pe agenda de lucru chestiuni mai noi ,în special ce țin de managementul financiar, gestionarea banului public, proiectul “Școala părinților”, 76% din instituții și-au îmbunătățit lucru la catedră,dintre ele sunt: LT”M.Eliade”,LT”B.Cazacu”, LT Seliște, LT “Gr.Vieru” Iurceni,gimn. Călimănești, Gimn.”V.Dumbravă” Ciorăști, Gimn. “V. Bulicanu” Boldurești. Mai rămâne o problemă activitatea catedrelor în școlile mici:Găureni,Bărboieni,școala primară Băcșeni,școala primară Cîrnești,unde din cauza numărului mic de cadre nu se manifestă competitivitatea în rândul specialiștilor . Au participat la cursurile de formare continuă în instituțiile specializate din or.Chișinău (vezi anexa)

Participarea cadrelor didactice la cursuri de formare continuă, anul de studii 2013-2014

Disciplina	Nr.de cadre didactice formate	Locul desfășurării				
		Institutul de Științe Educației	Institutul de Formare Continuă	Centrul Tehnologiilor Informaționale	Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	Alte instituții
Învățământul preșcolar	6	6	0	0	0	0
Învățământul primar	17	10	7	0	0	0
Limba și literatura română	10	8	2	0	0	0
Limba rusă	4	1	3	0	0	0
Limba franceză	4	4	0	0	0	0
Limba engleză	1	1	0	0	0	0
Istoria/educația civică	7	5	2	0	0	0
Biologie/chimie	7	4	0	0	0	3
Matematică	5	3	2	0	0	0
Geografie	2	2	0	0	0	0
Fizică	2	2	0	0	0	0
Informatică	1	0	0	1	0	0
Educație muzicală	1	1	0	0	0	0
Educație tehnologică/educație plastică	1	1	0	0	0	0
Educație fizică	2	0	0	0	2	0
Asistente medicale	2	0	0	0	0	2
TOTAL	72	51	16	1	2	2

Condiții necesare pentru implementarea calitativă a curriculumului

	Unitatea de învățămînt	Capacitatea instituției după proiect,număr locuri pentru elevi	% de utilizare a spațiului	Cantină,n umăr locuri	Sală de sport,/ metri patrați	Sala de festivități,număr de locuri
1.	Liceul Teoretic „Boris Cazacu”, Nisporeni	385	83,0	-	450	-
2.	Liceul Teoretic „Mircea Eliade”, Nisporeni	1170	49,48	150	270	250
3.	Liceul Teoretic ” Ștefan cel Mare”, Nisporeni	360	74,8	90	128	-
4.	Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun”, Vărzărești	640	67,34	160	162	160
5.	Liceul Teoretic „Prometeu”, Grozești	646	39,16	160	216	200
6.	Liceul Teoretic Seliște	780	50,25	100	300	170
7.	Liceul Teoretic „Grigore Vieru”, Iurceni	420	59,52	80	144	100
8.	Liceul Teoretic Milești	460	74,34	64	148	100
9.	Liceul Teoretic Bălăurești	386	91,45	80	288	150
10.	Gimnaziul „V. Bulicanu”, Boldurești	624	48,55	100	162	100
11.	Gimnaziul „M. Eminescu”, Nisporeni	350	62,28	50	200	100
12.	Gimnaziul Bălănești	300	65,3	80	160	100
13.	Gimnaziul Bărboieni	320	27,18	60	162	96
14.	Gimnaziul Bolțun	140	72,14	-	-	-
15.	Gimnaziul Bursuc	200	72,7	100	144	-

16.	Gimnaziul Brătuleni	680	34,70	180	264	300
17.	Gimnaziul Călimănești	200	73,5	-	288	-
18.	Gimnaziul Ciutești	464	25,00	40	324	115
19.	Gimnaziul „V. Dumbravă”, Ciorești	1200	28,91	100	288	200
20.	Gimnaziul Cristești	420	28,09	120	162	300
21.	Gimnaziul Găureni	150	54	-	-	-
22.	Gimnaziul Isăicani	150	76,6	40	-	-
23.	Gimnaziul Mărinici	350	77,42	70	180	100
24.	Gimnaziul „I. Creangă”, Soltănești	240	62,5	150	160	120
25.	Gimnaziul Șișcani	624	39,58	168	165	108
26.	Gimnaziul Șendreni	250	66,80	-	100	-
27.	Gimnaziul Valea-Trestieni	320	44,37	80	350	80
28.	Gimnaziul Vinători	200	57,5	50	162	-
29.	Gimnaziul Vulcănești	264	72,34	80	182	100
30.	Gimnaziul Zberoaia	420	45,23	90	170	160
31.	Școala primară Grădiniță Băcșeni	150	50,00	30	-	-
32.	Școala primară Grădiniță Păruceni	130	65	30	-	-
33.	Școala primară Grădiniță Cârnești	80	100	30	-	-

Concluzie : 12 Instituții școlare nu dispun de săli de festivități., 4 instituții nu dispun de săli de sport- ce constituie 12,1%

Precizăm , că odată cu implementarea formulei de finanțare au fost reparate capital majoritatea sălilor de sport, săli de festivități.

Dispun de terenuri de sport cu gazon artificial instituțiile Liceul Teoretic "Prometeu" Grozești, Liceul Teoretic "Ștefan cel Mare" Nisporeni, în prezent merg lucrările la cel mai mare teren de fotbal (ce va dispune de vestiare, camere de duș,) construit la Liceul Teoretic "Mircea Eliade" Nisporeni

Dotarea instituțiilor școlare cu calculatoare :

Nr. total de calculatoare	Nr. de calculatoare la administrație, bibliotecă, cabinete metodice	Nr. de calculatoare din laboratoarele de informatică (total/funcționale)					Nr. de instituții conectate la internet	Nr. de calculatoare din instituții conectate la internet
		Nr. total	PI	PII	PIII	PIV		
522	154	296	49	23	44	183	522	154

La 13 elevi revine un calculator .

Calitatea condițiilor sanitaro - igienice

Analiza fondului de carte:

Conform planului de editare a manualelor, termenul de utilizare a cărora expiră în acest an și în temeiul comenzilor întocmite de școli, în anul școlar de studii urma să fie completate fondurile bibliotecilor școlare cu 27 titluri de manuale:

clasele primare - 6 ; clasele gimnaziale -11; clasele liceale-10 .

cl.I – ABC, Limba română

cl.IV- Limba română, matematica, științe, educația muzicală, educația tehnologică.

cl.VI – Educația civică;

cl.VIII – Limba și literatura română, limba și literatura rusă, educația civică, geografia, matematica, fizica, chimia, biologia, informatica;

cl.IX - Limba și literatura rusă;

cl. XI- Literatura universală, limba și literatura română, limba engleză (I limbă), limba franceză (I limbă), educația civică, geografia, biologia, fizica, chimia, informatica.

Manualele au fost primite în 3 ture, ultimele două după 01 septembrie: **17.08, 02.09; 08.10.**

S-au primit conform comenzilor întocmite doar - 19 titluri. Conform Ordinului ME nr.647 din 20 iunie 2013 s-a prelungit, cu un an, termenul de utilizare a 8 titluri de manuale: limba și literatura română, limba engleză (I limbă), limba franceză (I limbă), geografia, biologia, fizica, chimia, informatica, clasa a XI-a, care expiră în 2013.

Suplimentar s-au primit manuale de istorie pentru clasele a IX-a și a XII-a.

Cinci titluri de manuale: educația civică, clasele a VI-a și a VIII-a, limba și literatura rusă, clasele a VIII-a și a IX-a, istoria, clasa a IX-a, au fost însoțite de ghiduri metodice. Școlile au mai primit Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, anul de studii 2013-2014 (octombrie). În limita a 7,7 % la contingentul de elevi clasele a V-XII, s-a distribuit manualul cu instrucțiuni de utilizare a site-ului „Viața și sănătatea”, care se utilizează la disciplina educația civică.

Pentru asigurarea integrală a elevilor cu manuale s-au întreprins mai multe măsuri:

- S-a executat comandă la ME, FEM pentru distribuirea suplimentară a 48 manuale de istorie, clasa a XII-a, manualul fiind editat în acest an. (S-au primit la 08 octombrie și au fost distribuite).

- S - a aplicat împrumutul manualelor pe o perioadă determinată (pînă la 31 mai) sau transmiterea unui lot de carte dintr-o instituție în alta:

* În 2012 au fost reeditate manualele pentru clasa a X-a cu termen de utilizare 6 ani. Faptul, că au fost deschise clasa a X-a doar în 2 licee , la solicitarea Ministerului Educației o parte din lotul de manuale primit (conform comenzilor pentru 10 licee) a fost reîntors la Mold – Didactica. Anul curent de studii au apărut probleme în liceele „Prometeu” și Seliște cu redeschiderea clasei a X-a, care în 2012 n-au fondat aceste manuale. Problema a fost soluționată pe baza liceelor, unde nu s-a deschis clasa a X-a și erau stocate manualele respective: de la Liceul „Gr.Vieru ” au fost transmise Liceului Teoretic „Prometeu” (353 ex., în sumă de 13428,36 lei) și de la Liceul „Ștefan cel Mare” Liceului Teoretic Seliște (401 ex. în sumă de 14742,32 lei). Liceul Teoretic „Prometeu” a mai împrumutat manuale de limbă engleză, (II limbă), clasa a X-a 7 ex. de la Liceul Teoretic „B. Cazacu” și 6 ex. de la Liceul Teoretic „Ștefan cel Mare”.

*În legătură cu schimbările parvenite în contingentul de elevi s-a lucrat în direcția aprovizionării cu manuale în următoarele instituții:

Liceul Teoretic „B. Cazacu” limba franceză (II limbă), clas a XI-a – 20 ex;

Liceul teoretic „M. Eliade”, matematica, clasa a I-a - 18 ex;

Gimnaziul „Valeriu Dumbravă” , limba română, clasa a VI-a -5 ex;

Gimnaziul Șendreni, educația plastică, clasele V-VI-16 ex;

Liceul Teoretic Bălăuștii, limba franceză, clasa a V-a – 35 ex.;

Liceul Teoretic „Ștefan cel Mare”, limba engleză, clasa a II-a - 20 ex;

Liceul Teoretic Iurcenii, limba franceză, clasa a V-a – 38 ex. Ultimele 3 cazuri în mare parte se datorează faptului, că managerii instituțiilor menționate nu studiază minuțios situația demografică a microraiunii școlii, nu țin cont de cadrele existente în instituție la perfectarea comenzilor pentru manualele de limbă străină.

La data de azi instituțiile de învățământ sunt asigurate cu manuale pentru întreg contingentul de elevi și cadre didactice cu excepția următoarelor titluri:

Educația moral - spirituală, clasele primare – după posibilități este procurat de părinți; Disciplinele: educația civică și limba franceză (a II limbă), clasa a XII-a nu au acoperire didactică.

Se utilizează manuale de ediții învechite : educația civică, clasa a IX-a, anul de ediție 2004 și limba engleză(a II limbă), clasa a X-a, anul de ediție 2007.

Controalele efectuate în școli denotă neajunsuri în evidența fondului de carte, abateri de la Instrucțiunea Evidența colecțiilor, un motiv fiind fluctuația mare a cadrelor (de la 01.09.2013 sunt angajați 6 bibliotecari noi), școlile primare nu au unitate de bibliotecar, majoritatea bibliotecarilor nu au studii de specialitate. Returnarea manualelor la sfârșit de an școlar nu se finalizează cu un proces verbal, comisia de primire a manualelor nu completează tabelul manualului. Este în delăsare lucrul de educare a atitudinii grijulii față de cartea didactică.

Educația incluzivă

Capacitate de activitate și probleme SAP.

Serviciul de Asistență Psihopedagogică Nisporeni este o instituție subordonată DÎTS Nisporeni, aprobată prin decizia Consiliului Raional nr.5/14 din 06 decembrie 2012.

SAP activează în următoarea componență cu sediul în Școala Auxiliară Internat Nisporeni str.Ioan Vodă nr.32:

Dumbravă Ludmila- Șef serviciu

Fărîmă Maria - 0,5 Pedagog,preșcolar ,05, șef adjunct

Balaur Aliona- psiholog

Bouroș Ion- pedagog rimar și secundar general

Tătaru Cristina- 0,5 pedagog preșcolar,0,5 psiholog

Personal auxiliar

Ciochină Alexandru- șofer

Probleme: Lipsa specialiștilor în SAP (logoped, chinetoterapeut, psihopedagog)

În raion activează 14 Centre de Resurse cu număr de copii în fiecare centru.

Nr.r	Centru de resurse,localitatea	Nr.copiilor/elevilor cu CES inclusiv pe clase												
		total	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1.	L.T.,„Mircea Eliade” Nisporeni	11	-	1	1	5	-	1	3	-	-	-	-	-
2.	L.T.,„Ștefan cel Mare” Nisporeni	21	-	3	-	-	3	2	7	5	1	-	-	-
3.	L.T.,„Prometeu ” Grozești	13	3	3	1	3	1	-	1	1	-	-	-	-
4.	L.T.Seliște	12	2	-	1	-	2	4	1	2	-	-	-	-
5.	L.T.,„Grigore Vieru” Iurceni	13	-	1	-	1	3	1	4	1	2	-	-	-
6.	Gimnaziul„V.Bulicanu” Boldurești	14	3	1	2	-	3	2	2	1	-	-	-	-
7.	Gimnaziul„V.Dumbravă Ciorești	17	-	2	-	7	4	2	1	1	-	-	-	-
8.	Gimnaziul Zberoaia	14	-	2	-	2	2	-	3	3	2	-	-	-
9.	GimnaziulBursuc	8	-	-	2	1	2	-	-	2	1	-	-	-
10.	Liceul Teoretic Bălăurești	13	-	3	-	3	1	1	1	1	3	-	-	-
11.	Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun” Vărzărești	14	-	2	-	-	7	2	-	3	-	-	-	-
12.	Gimnaziul Bălănești	14	1	-	2	1	2	2	3	2	1	-	-	-
13.	Gimnaziul „Mihai Eminescu” Nisporeni	19	1	3	4	2	3	2	2	2	-	-	-	-
14.	Gimnaziul „Ion Creangă” Soltănești	10	-	2	1	-	1	2	2	-	2	-	-	-

Nicio instituție cu centre de resurse nu au acces asigurat pentru elevii cu probleme locomotorii (rampe, bare ,de susținere,wc adaptat)

Nr. total elevi cu CES în familii	Incluziune totală	Incluziune parțială	Incluziune ocazională	Incluziune la domiciliu	Incluziune pe probleme de învățare	Incluziune pe probleme locomotorii
266	Clasa I-13	Clasa I-	Clasa I-1	Clasa I-	Clasa I-14	Clasa I-1
	Clasa II-30	Clasa II-0	Clasa II-0	Clasa II-0	Clasa II-27	Clasa II-0
	Clasa III-23	Clasa III-1	Clasa III-1	Clasa III-1	Clasa III-22	Clasa III-1
	Clasa IV-36	Clasa IV-1	Clasa IV-0	Clasa IV-1	Clasa IV-35	Clasa IV-1
	Clasa V-39	Clasa V-1	Clasa V-2	Clasa V-1	Clasa V-38	Clasa V-2
	Clasa VI-28	Clasa VI-0	Clasa VI-0	Clasa VI-0	Clasa VI-26	Clasa VI-0
	Clasa VII-36	Clasa VII-1	Clasa VII-2	Clasa VII-0	Clasa VII-36	Clasa VII-1
	Clasa VIII-26	Clasa VIII-4	Clasa VIII-1	Clasa VIII-0	Clasa VIII-31	Clasa VIII-0
	Clasa IX -18	Clasa IX -1	Clasa IX -1	Clasa IX -1	Clasa IX -20	Clasa IX -1
total	249	9	8	4	249	7

Elevii din instituția rezidențială Școala Auxiliară Internat Nisporeni nu au fost supuși evaluării complexe de către Serviciul de Asistență Psihopedagogică. În instituțiile din raion își fac studiile 220 copii la diferite discipline în temeiul CA ori CM. Un ajutor aparte acordă elevilor cadrul didactic de sprigin, care activează în fiecare din Centrele de resurse. De ex. În baza CA se lucrează la: română-59 copii; matem.-51, l. franceză-42, l. engleză-4, biologie-7, istorie-33, chimie-4 științe-13; geografie-20, fizică -10, informatica-2, l. rusă-27. În temeiul CM lucrează la l. română-130 elevi; matem.-139; l. franceză-75, l. engleză-10, biologie-28, istorie-30, chimie-15, științe-7, geografie-24, fizică -25, l. rusă -11 elevi

nr	instituția	Cadrul didactic de sprigin	Nr. copii cu care lucrează
1.	L. T. „Mircea Eliade” Nisporeni	Mitru Ecaterina	11
2.	L. T. „Ștefan cel Mare” Nisporeni	Bătcă Veronica	21
3.	L. T. „Prometeu ” Grozești	Mărgineniu Nelea	14
4.	L. T. „Gr. Vieru” Iurceni	Vidrașcu Ludmila	13

5.	L.T.Seliște	Prisăcaru Ana	12
6.	Gimnaziul Zberoaia	Mămăligă Tamara	14
7.	Gimnaziul „V.Dumbravă” Ciorești	Mîrza Zinovia	17
8.	Gimnaziul „V.Bulicanu” Boldurești	Cichină Oxana	14
9.	Gimnaziul Bursuc	Nagomir Ecaterina	8
10.	L.T.Bălăurești		13
11.	L.T.„Al. cel Bun” Vărzărești		14
12	Gimnaziul Bălănești		14
13	Gimnaziul „M.Eminescu” Nisporeni		19
14	Gimnaziul „I.Creangă” Soltănești		10

Cadrele didactice din cele nouă centre de resurse care au activat în anul de studiu 2013-2014 au beneficiat doar de seminare metodologice și practice organizate de Serviciul de Asistență Psihopedagogică.

În sesiunea 2014, au fost înscriși 20 elevi cu CES din clasele IX pentru susținerea examenelor. (2 elevi, în temeiul CA și 18 elevi în baza CM). În rezultat, 18 elevi au susținut examenele, 1 elev „Angheluța Alina din gimn. Bălănești nu s-a prezentat nici la un examen.

Elevul Chetaru Victor din gimnaziul Zberoaia nu s-a prezentat doar la matematică.

Susținerea copiilor dotați

I. Olimpiadele școlare la disciplinele de studii sînt percepute de subiecții educației ca indicatori ai calității demersului educațional. Olimpiadele școlare la disciplinele de studii în cadrul sistemului educațional raional s-au desfășurat conform prevederilor **actelor normative**:

- Hotărîrea de Guvern nr.17 din 04.01.2006 Pentru aprobarea Regulamentului de susținere a elevilor dotați,
- planul de activitate al Direcției Învățământ Tineret Sport Nisporeni ,
-
- Regulamentul de organizare și desfășurare a olimpiadelor școlare, aprobat la Ședința Consiliului de Administrație din data de 27 ianuarie 2014 ,
- ordinul nr. 73 din 30 ianuarie 2014 cu privire La organizarea și desfășurarea olimpiadelor școlare

Obiectivele specifice concursului școlar:

- stimularea interesului elevilor în raport de anumite discipline și domenii ale cunoașterii;
- dezvoltarea abilităților de mobilizare a voinței, facultăților intelectuale și a spiritului competitiv;
- favorizarea schimbului de opinii/experiență, cu referință la conținuturile disciplinelor de studii;
- selectarea, la nivel de performanță, a potențialului intelectual al raionului în scopul participării ulterior la olimpiada republicană cu acordarea ulterioară a unor facilități de manifestare a capacităților în interesul propriu și cel al societății.

Concursul a fost anunțat pentru 11 discipline de studii unde au participat elevii claselor a IX-XII-a. Excepție: Matematica – clasa a VI – XII; Fizica - clasa a VII – XII-a , Limba rusă - clasa a IX-a.

Participanți la olimpiadele școlare în anii 2011-2014 și rezultatele obținute:

Anul de studii	Total participanți	Olimpiada raională					Olimpiada republicană				
		Locuri premiante					Locuri premiante				
		I	II	III	M	Total	I	II	III	M	Total
2010-2011	385	39	36	45	28	148	0	3	5	4	12
2011-2012	449	37	49	47	4	137	0	2	4	5	11
2012-2013	496	43	43	44	27	157	2	2	4	5	13
2013-2014	445	43	40	42	29	154	1	2	6	7	16

Numărul de locuri ocupate la disciplinele de studii, a.s. 2013-2014:

Disciplina	Total participa nți	Olimpiada raională					Olimpiada republicană				
		Locuri premiante					Locuri premiante				
		I	II	III	M	Total	I	II	III	M	Total
Limba română	46	5	4	4	4	17	0	0	2	1	3
Limba rusă	20	1	2	2	2	7	0	0	0	0	0
Limba engleză	21	4	4	4	2	14	0	0	0	0	0
Limba franceză	38	4	3	4	3	14	1	0	0	1	2
Istoria	44	4	4	4	4	16	0	0	0	1	1
Geografia	39	4	4	4	1	13	0	0	0	1	1
Biologia	36	3	3	3	1	10	0	0	0	0	0
Chimia	34	4	4	3	0	11	0	0	1	0	1
Fizica	51	4	9	6	0	19	0	0	0	0	0
Matematica	89	4	2	4	11	21	0	0	1	0	1
Informatica	27	5	3	3	1	11	0	2	1	1	4
Economia aplicată							0	0	0	1	1

Clasamentul pe instituții educaționale, 2014:

Nr.d/o	Instituția	Nr locurii I	Nr locuri II	Nr locuri III	Mențiuni	Total locuri	Punctaj	clasament
1.	L.T."B.Cazacu" Nisporeni	23	11	8	4	46	179	I
2.	L.T."M.Eliade"	13	10	7	0	30	119	II
3.	L.T."Ștefan cel Mare"	0	2	1	2	5	12	VII
4.	L.T."Alexandru cel Bun"	1	3	3	3	10	26	IV
5.	L.T."Prometeu"	1	5	7	3	16	42	III
6.	L.T.Seliște	2	0	2	0	4	14	VI
7.	L.T."G.Vireu" Iurceni	0	0	0	1	1	1	IX
8.	L.T.Milești	0	1	0	1	2	5	VIII
9.	L.T.Bălăurești	0	3	2	3	8	19	V
10.	Gimn "M.Eminescu"	0	2	1	2	5	12	I
11.	Gimn."V.Bulicanu"	0	0	1	1	2	3	
12.	Gimn. Bălănești	1	0	0	0	1	5	
13.	Gimn. Bărboieni	0	0	1	1	2	3	
14.	Gimn. Bolșun	0	0	0	0	0	0	
15.	Gimn. Bursuc	0	0	0	1	1	1	
16.	Gimn. Brătuleni	0	1	0	0	1	4	
17.	Gimn. Călimănești	0	0	1	0	1	2	
18.	Gimn. Ciutești	0	0	1	0	1	2	
19.	G."V.Dumbravă" Ciorești	0	0	0	1	1	1	
20.	Gimn. Cristești	0	1	0	0	1	4	
21.	Gimn. Găureni	1	1	0	0	2	9	II
22.	Gimn. Isăicani	0	0	0	0	0	0	
23.	Gimn. Marinici	0	0	3	0	3	6	III
24.	Gimn" I.Creangă" Soltănești	0	0	0	0	0	0	
25.	Gimn. Șişcani	0	0	0	0	0	0	
26.	Gimn.Șendreni	0	0	1	0	1	2	
27.	Gimn. Valea Trestieni	1	1	0	2	4	11	I
28.	Gimn.Vînători	0	0	1	2	3	4	
29.	Gimn. Vulcănești	-	-	-	-	-	-	
30.	Gimn. Zberoaia	0	0	1	2	3	4	
	Total	43	40	42	29	154		

Locul I -5 p; locul II -4 p; locul III -2 p; mențiuni -1 punct

**Performanțele elevilor din instituțiile școlare în contextul rezultatelor obținute/
generale pentru ultimii ani de studii:**

Instituția	Total: locul I, II, III, mențiuni						Instituția	Total: locul I, II, III, mențiuni					
	2011-2012		2012-2013		2013-2014			2011-2012		2012-2013		2013-2014	
	raion	repub lică	raion	repub lică	rai on	republică		raion	repu blică	raion	rep ubl ică	raion	repu blică
L.T."B.Cazacu" Nisporeni	36	7	51	12	46	12	Gimn. Brătuleni	1	0	0	0	1	0
L.T."M.Eliade"	32	0	37	0	5	3	Gimn. Călimănești	1	0	1	0	1	0
L.T."Ștefan cel Mare"	6	0	8	0	5	0	Gimn. Ciutești	1	0	0	0	1	0
L.T."Alexandru cel Bun"	9	0	9	0	10	0	G. "V.Dumbravă" Ciorești	1	0	1	0	1	0
L.T."Prometeu"	21	2	21	1	16	0	Gimn. Cristești	0	0	1	0	1	0
L.T.Seliște	9	0	6	0	4	0	Gimn. Găureni	1	0	0	0	2	0
L.T."G.Vireu" Iu rceni	2	0	1	0	1	0	Gimn. Isăicani	0	0	0	0	0	0
L.T.Milești	5	1	3	0	2	0	Gimn. Marinici	0	0	1	0	3	0
L.T.Bălăurești	7	0	3	0	8	0	Gimn."I.Creangă" Soltănești	2	0	0	0	0	0
Gimn "M.Eminescu"	5	0	6	0	5	0	Gimn. Șișcani	0	0	0	0	0	0
Gimn."V.Bulica nu"	2	0	1	0	2	0	Gimn.Șendreni	2	0	2	0	1	0
Gimn. Bălănești	1	0	1	0	1	1	Gimn. Valea Trestieni	0	0	0	0	4	0
Gimn. Bărboieni	0	0	1	0	2	0	Gimn. Vânători	1	0	2	0	3	0
Gimn. Bolșun	0	0	0	0	0	0	Gimn. Vulcănești	0	0	0	0	0	0
Gimn. Bursuc	0	0	0	0	1	0	Gimn. Zberoaia	1	0	1	0	3	0

CONSTATĂRI:

- Subiectele propuse pentru probele de concurs au fost elaborate în corespundere cu prevederile curriculei școlare, raportate la exigențele superioare ale acestora, atât din punct de vedere al volumului de obiective, cât și al gradului de complexitate.
- Referitor la gradul de realizare, subiectele au fost tratate în linii generale de către toți participanții
- La toate etapele concursul s-a organizat și desfășurat conform Regulamentului în vigoare.

PUNCTE TARI:

- Includerea și elevilor din clasele VI și VII pentru unele discipline;
- Condiții optime de desfășurare;
- Implicarea activă a responsabililor de discipline;
- Asigurarea cu materiale necesare;
- Alocații alimentare pentru elev;
- Organizarea și desfășurarea concursului în 3 zile (diferite săptămâni), astfel elevii au putut participa la mai multe discipline școlare;
- Administrarea unor teste unice pe țară la unele discipline școlare (geografie, istoria românilor și universală, matematică).

Puncte slabe:

- număr mai mic de participanți (comparativ cu anul precedent)
- rată mică de participare pentru unele instituții școlare;
- pasivitatea unor manageri școlari;
- organizarea neeficientă a I etape (locale);
- pregătire nesatisfăcătoare a elevilor pentru unele discipline școlare;
- grad scăzut de realizare a testelor la anumite discipline școlare.

În baza ordinului nr. 345 din 15 mai 2014 al DÎTS Nisporeni, și anual se organizează și se desfășoară **Gala Laureatilor**. Prin organizarea olimpiadelor la disciplinele de studiu și a festivității de premiere în cadrul Galei Laureatilor se insistă spre stimularea și promovarea elevilor cu aptitudini intelectuale și interese sporite pentru un anumit domeniu de studiu și dezvoltarea competențelor și talentelor deosebite în vederea constituirii și dezvoltării viitorului potențial intelectual al raionului.

II. Existența structurilor/personalului responsabili de organizarea activității cu elevii dotați:

În anul de studii 2013-2014, în baza Regulamentului și a Planului de activitate a Centrului de Excelență, aprobat la ședința Consiliului Consultativ din data de 26 septembrie 2013, sau organizat și desfășurat 7 ședințe ale Centrului de Excelență la disciplinele școlare:

Disciplina	Profesor	Instituția	Grad didactic	Locul desfășurării
Matematica , 4 ședințe	Marin Alexandru	L.T."B.Cazacu"	II	L.T."M.Eliade"
	Iachimovschi Sergiu	L.T."M.Eliade"	II	
Geografia	Chetraru Andriana	L.T."M.Eliade"	II	L.T."M.Eliade"
Biologia	Țurcanu Zinaida	L.T."M.Eliade"	II	L.T."M.Eliade"
	Lungu Alexandra	DÎTS Nisporeni	II	
Chimia	Rusu Silvia	L.T."Prometeu", Grozești	II	L.T."M.Eliade"

VIZIUNEA Centrului de Excelență: Implementarea politicilor privind asigurarea calității educației și cultivarea respectului pentru performanță .

MISIUNEA Centrului de Excelență : aplicarea strategiilor pentru selecția, pregătirea, susținerea, motivarea elevilor capabili de performanțe .

Obiectivele:

- stimularea interesului elevilor pentru anumite discipline școlare;
- dezvoltarea abilităților de mobilizare a voinței și a facultăților intelectuale;
- favorizarea unui cadru favorabil pentru comunicare între elevii din diferite instituții educaționale din raion.

Centrul de Excelență are următoarele competențe:

- identificarea și selecția elevilor capabili de performanțe ;
- elaborarea programelor de activitate pe discipline școlare și arii curriculare;
- selectarea profesorilor care manifestă interes față de pregătirea profesională;
- formarea competențelor de lucru în echipă;

Puncte slabe:

- implicare insuficientă a unor cadre didactice pentru anumite discipline școlare;
- participare pasivă a elevilor ,
- lipsa surselor financiare pentru asigurarea didactică necesară.
- lipsa de motivare a cadrelor didactice pentru activitate în Centru de Excelență.
- implicarea insuficientă a părinților pentru asigurarea deplasării copiilor ;

Punte tari:

- cadre didactice cu o bună pregătire metodică și bogată experiență de muncă;
- diseminarea bunelor practici,
- desfășurarea a 7 ședințe la 4 discipline de studii;
- participarea elevilor, în dependență de interesele lor;
- relații de colaborare dintre instituțiile educaționale din raion.

Asigurarea protecției vieții și sănătății copiilor

Protecția copiilor față de violență: în scopul implementării Metodologiei de aplicare a Procedurii de organizare instituțională și de intervenție a lucrătorilor instituțiilor de învățământ preuniversitar în cazurile de abuz, neglijare, exploatare și trafic al copilului, aprobat prin ordinul nr.858 din 23 august 2013 de ME, s-au organizat și desfășurat seminare cu coordonatorii acțiunilor de prevenire a cazurilor ANET din instituțiile educaționale din raion, despre modalitățile de aplicare a procedurii la nivelul instituției de învățământ.

În rezultatul vizitelor în instituțiile educaționale în cadrul controalelor realizate s-a constatat:

Puncte tari:

-prezența în Regulamentul instituției prevederile procedurii,

Instituțiile dispun de un registru de evidență a persoanelor care vizitează instituția;

-s-au organizat instruirii cu cadrele didactice și personalul despre aplicarea Procedurii;

-existența și completarea Registrului de evidență a cazurilor ANET;

-existența afișierelor întru consilierea părinților și elevilor cu privire la subiectul abuzului

Puncte slabe:

-existența în planificările strategice și de scurtă durată a activităților de prevenire a violenței;

- completare incorectă a Registrului de evidență a cazurilor ANET și a Raportului cazurilor de abuz, neglijare, trafic al copilului;

-împlicare întârziată în sesizarea și soluționarea cazurilor de ANET;

- lipsa accesibilității Fișelor de sesizare pentru cadrele didactice și a altor persoane din instituție;

-colaborare insuficientă cu alți parteneri educaționali (poliție, asistență socială, asistență medicală).

Dimensiunea financiară/Gestionarea finanțelor

Dinamica executarii bugetului de catre DITS Nisporeni pe anii 2011-2013 pe tipuri de institutii in mii lei

Nr / ord	Indicatori		2011				2012				2013			
			Aprobat	Precizat	Executat	%	Aprobat	Precizat	Executat	%	Aprobat	Precizat	Executat	%
I	Buget invatamint :total		Aprobat	Precizat	Executat	%	Aprobat	Precizat	Executat	%	Aprobat	Precizat	Executat	%
	Total		60362,1	55306,8	53892,2	97,44	59030,3	66800,6	65522,2	98,1	55873,8	64081,1	56697	88
	inclusiv													
	cheltuieli curente		52846,8	51874	50704,9	97,75	56697,9	55057,4	54098,9	98,3	53368,2	53536,3	50124	93,62
	cheltuieli capitale		7515,3	9966	8228,9	82,57	2332,4	11743,2	11423,3	97,3	2505,6	10544,8	6572,3	62,33
1	inclusiv: licee	licee total	29561,1	24587,9	24392,6	99,2	28349,3	32211	31584,5	98,1	26798,7	30403,4	26611	87
	cheltuieli curente		25045,5	24587,9	24392,6	99,2	27510	26415,2	25985,2		25523,4	25746,8	24092	93,57
	cheltuieli capitale		4515,6	6353,3	5041,6	79,35	839,3	5795,8	5599,2		1275,3	4656,6	2519,1	54,1
2	gimnazii	gimnazii total	30801	30718,9	29499,6	96,03	30681	34222,6	33675	98,4	28347,6	32944,7	29375	90
	cheltuieli curente		27801,3	27286,1	26312,3	96,43	28975	28275,2	27850,9		27117,3	27056,5	25321	93,59
	cheltuieli capitale		2999,7	3432,7	3187,3	92,85	1493,1	5947,4	5824,1		1230,3	5088,2	4053,3	79,66
3	scoli primare gradinite (02)						-	367	262,7	71,6	727,5	733	710,7	97
	cheltuieli curente						-	367	262,7	71,6	727,5	733	710,7	97
	cheltuieli capitale								-					

